اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

یکشنبه
• ۵ بهمن ۱۳۹۹
• ۱۰ جمادی‌الثانی ۱۴۴۲
• ۲۴ ژانویه ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۷۱۴ • پیاپی ۳۰۳۲ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

فولاد مبارکه اصفهان
نماد توسعه و تعالی صنعت ایران

شرکت فولاد مبارکه اصفهان از شرکت‌های پیشرو ایرانی است که در زمینه تولید ورق‌های فولادی فعالیت می‌نماید. این شرکت با ماموریت ایفای نقش محوری در توسعه صنعتی، اقتصادی و اجتماعی کشور و ارتقای سطح فناوری صنعت فولاد، به عنوان سازمانی جهان تراز حدود ۵۰ درصد مصرف فولاد کشور را جهت استفاده در صنایع خودروسازی و قطعه‌سازی، صنایع فلزی سبک، صنایع فلزی سنگین و لوله‌های انتقال سیالات، صنایع بسته‌بندی، صنایع لوازم خانگی و الکتریکی و صنایع لوله و پروفایل تولید می‌نماید. شرکت فولاد مبارکه دارای ۷ مجتمع صنعتی در اقصی‌نقاط کشور بوده و بیش از ۲۰ هزار نفر در بخش‌های مختلف این شرکت به کار اشتغال دارند.

۱۲

یارانه یاری‌رسان نبود

افزایش ۲ برابری سرانه مصرف انرژی در کشور ۱۶
یارانه، زیان صنعت خودرو را جبران نمی کند ۴
نفع مردم از یارانه تجاری چیست؟! ۷
اهداف پرداخت یارانه چه بود؟ ۱۴
توسعه در مسیر اشتباه ۱۱
ایران، صدرنشین شد ۹

طرح: آیدا فریدی

سرمقاله
دست دولت در جیب مردم ۲

یادداشت‌های امروز
سهم اشتغال آسیب‌پذیر و خوداشتغالی ۴
یک صادرات موفق مقدمه لازم دارد ۷
ضرورت بازنگری در مصوبه فولادی مجلس ۱۱
تورم بالا می‌رود اما یارانه نه! ۱۴

گفت‌وگوها
تاثیر یارانه موثر و غیرموثر بر اقتصاد ۲
شیوه توزیع یارانه غلط است ۸

تحلیل روز
پیچیدگی یارانه پنهان در بخش انرژی ۳

برادر گرامی
جناب آقای دکتر اردشیر سعدمحمدی

انتصاب شایسته حضرتعالی به عنوان **سرپرست معاونت امور معادن و صنایع معدنی وزارت صمت** را صمیمانه تبریک می گویم. امید است با استعانت از خداوند منان و بکارگیری تجربه و دانش فنی در پیشبرد اهداف وزارتخانه موفق بوده و با اهتمام در امور جاری، ضمن رشد و شکوفایی معادن و صنایع معدنی کشور، پیروز و سربلند باشید.

بی‌تردید با سوابق درخشان حضرتعالی، شاهد تحقق منویات مقام معظم رهبری در مسیر جایگزینی اقتصاد معدن و صنایع معدنی به جای نفت خواهیم بود.

علی قلعه‌نوی، مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان

برادر ارجمند
جناب آقای دکتر اردشیر سعدمحمدی

انتصاب شایسته جنابعالی را به سمت **سرپرست معاونت معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت** صمیمانه تبریک عرض نموده و توفیق روزافزون شما را در خدمت بیشتر به ایران اسلامی آرزومندم.

ایمان عتیقی، مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید
www.Gostaresh.news

گروه مپنا
تعالی خودباوری

فعالیت‌های مپنا در حوزه نفت و گاز

حوزه اکتشاف و تولید
• توسعه میادین نفتی و گازی در خشکی و دریا
• افزایش و بهبود ضریب برداشت میادین نفتی

حوزه حفاری
• مدیریت پروژه‌های EPDS
• عملیات حفاری خشکی و دریایی
• خدمات فنی حفاری:
MDST/RTTS Services.
Nitrogen Pumping.
Coring Services.
Full Bore DST.
Cementing / Acidizing Services.
Mud Logging.
Tubular Running Services.
Coiled Tubing.

تأمین کلیه تجهیزات
• توربین، ژنراتور، توربوکمپرسور
• مبدل‌های حرارتی، تجهیزات ثابت و دوار

حوزه پایین دست
• واحدهای یوتیلیتی و آفسایت
• پالایشگاه‌های نفت و گاز
• ایستگاه‌های تقویت فشار گاز
• واحدهای فرآیندی
• مجتمع‌های پتروشیمی

حوزه مهندسی بالادست
• انجام مطالعات فنی بر روی میادین
• انجام مطالعات اکتشافی
• بررسی و مطالعات EOR/IOR
• مدیریت مهندسی بالادست

دفتر مرکزی گروه مپنا: تهران، بلوار میرداماد، نبش خیابان کجور، شماره ۲۸۳، کدپستی ۱۵۴۹۹۶۵۷۱۱
تلفن: ۰۲۱-۳۳۱۵۲۰۶۰ ، فکس: ۰۲۱-۲۲۹۰۸۵۹۷
info@mapnagroup.com , www.mapnagroup.com

تسلیت رهبر معظم انقلاب در پی درگذشت حجت‌الاسلام علوی سبزواری

رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی درگذشت حجت‌الاسلام‌والمسلمین علوی سبزواری را تسلیت گفتند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، در متن پیام رهبر انقلاب اسلامی آمده است: «درگذشت عالم پارسا و پرهیزگار جناب حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای سیدمحمدحسن علوی سبزواری رحمةالله‌علیه را به خاندان مکرم و بازماندگان و ارادتمندان آن مرحوم و به عموم مردم عزیز سبزوار تسلیت عرض می‌کنم.

همراهی آن عالم ربانی با حرکت مبارزان در دوران طاغوت و با فعالیت‌های انقلابی در دوران جمهوری اسلامی، حسنه ارزشمندی در محاسبات الهی و قدرشناسی‌های مردمی است. علو درجات آن مرحوم را از خداوند متعال مسألت می‌کنم.»

پیکر مرحوم آیت‌الله سید محمدحسن علوی سبزواری از مبارزان قدیمی انقلاب اسلامی، ۲ بهمن پس از تشییع به‌صورت خودرویی در جوار گلزار شهدای سبزوار به خاک سپرده شد.

مرحوم آیت‌الله سیدمحمدحسن علوی از روحانیون پیشکسوت و برجسته دوران مبارزاتی انقلاب اسلامی در شهرستان سبزوار پس از سال‌ها مجاهدت و تبلیغ دین مبین اسلام اول بهمن امسال به‌دلیل بیماری درگذشت. همچنین آیات عظام ناصر مکارم شیرازی، لطف‌الله صافی گلپایگانی و حسین نوری همدانی با انتشار پیام‌های جداگانه، رحلت آیت‌الله علوی را تسلیت گفتند. آن مرحوم از پیشگامان نهضت امام خمینی (ره) و هدایت مبارزان انقلابی در سبزوار بود و در جریان پیروزی انقلاب اسلامی در منطقه غرب خراسان نقش مهمی ایفا کرد.

واکسیناسیون از بهمن در کشور آغاز می‌شود

رئیس‌جمهوری با بیان اینکه واکسیناسیون در کشور از بهمن آغاز می‌شود، گفت: تا رسیدن واکسن داخلی استفاده از واکسن خارجی یک ضرورت است. روحانی در جلسه ستاد ملی مبارزه با کرونا ضمن بیان این مطلب افزود: نسبت به گذشته شرایط ما بهتر است اما روند کاهشی باید ادامه پیدا کند. امروز در گزارشی که دکتر رئیسی از استان‌ها می‌دادند در بسیاری از استان‌ها روند کاهشی بود اما در برخی استان‌ها روند کاهشی متوقف شده بود و در بعضی جاها شروع به افزایش تعداد بیمار شده که این می‌تواند برای ما نگران‌کننده باشد. روحانی ادامه داد: همچنان نگرانی از شیوع ویروس جدید جهش‌یافته به نام ویروس انگلیسی که تازگی‌ها در افریقای جنوبی نیز مشاهده شده، وجود دارد. روحانی در بخش دیگری از سخنانش گفت: در زمینه واکسن داخلی و خارجی حرکت‌های خوبی انجام شده است.

۳ واکسن برکت، رازی و پاستور، واکسن‌های تولید داخل است که سال آینده به بهره‌برداری می‌رسد.

با برنامه‌ریزی‌هایی صورت گرفته امیدواریم برخی از این واکسن‌ها در فصل بهار و برخی در فصل تابستان به دست ما برسد. در همین حال علیرضا رئیسی، سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا نیز با بیان اینکه در حال حاضر هیچ شهر قرمزی در کشور نداریم، از رشد ۴۷ درصدی ترددها ابراز نگرانی کرد و گفت: در مجموع ۱۹ شهر نارنجی، ۱۵۷ شهر زرد و ۲۵۶ شهر آبی داریم و این نشان می‌دهد وضعیت خوشحال‌کننده است. با این همه هرگونه رعایت نکردن پروتکل‌ها، وضعیت را به شرایط قبل بازمی‌گرداند.

گفت‌وگو

در گفت‌وگوی صدا با کارشناس اقتصادی بررسی شد

تاثیر یارانه موثر و غیرموثر بر اقتصاد

گفته می‌شود در ایران بیش از ۶۳ میلیارد دلار فقط در بخش انرژی یارانه پنهان پرداخت می‌شود؛ با این حال صنایع کشور با بحران‌ها و مشکلات گوناگون دست و پنجه نرم می‌کنند و باوجود اختصاص انرژی ارزان به آنها باز هم در تولید کالاهایی که توان رقابتی داشته باشند، عاجز هستند. این امر به ایجاد شدن مفاهیمی چون یارانه موثر و غیرموثر در کشور منجر شده است.

یارانه موثر، یارانه‌ای است که به‌دست جامعه هدف خود می‌رسد و یارانه غیرموثر آن بخشی از یارانه‌ها است که به دست بخش دیگری می‌رسد که جزو اهداف تصمیم‌گیران نبوده‌اند. به‌گفته محمدتقی فیاضی، کارشناس امور اقتصادی، یارانه غیرموثر صرفا مانعی برای رشد سریع کشور نیست، بلکه با پخش منابع به انحراف اقتصاد و پر شدن جیب دلالان و سوداگران منجر خواهد شد. اینکه برخی تصور می‌کنند در شرایط فعلی می‌توان نظام یارانه‌ای را در کشور ملغی کرد، در بهترین حالت یک تصور محال است، اما ادامه نظام فعلی نیز به‌معنای پرداخت هزینه‌های چشمگیر برای دستاوردهای ناچیز خواهد بود. به‌بیان دیگر چنانچه نظام یارانه‌ای کشور به‌نحوی اصلاح شود که یارانه موثر سهم بیشتری از یارانه غیرموثر داشته باشد، نه‌تنها بخش مهمی از موانع فعلی کشور برطرف می‌شود، بلکه مسیر طولانی ایران از یک کشور در حال توسعه به یک کشور توسعه‌یافته نیز به اندازه زیادی پیموده خواهد شد. در ادامه مشروح گفت‌وگوی صدا با محمد تقی‌فیاضی را می‌خوانید.

◉ گفته می‌شود در ایران بخش مهمی از یارانه پرداختی ازسوی دولت غیرموثر است. چقدر این گفته درست است؟

همانطور که توضیح دادم وقتی یارانه در اختیار بخشی قرار می‌گیرد که جزو اهداف سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران نیستند، به‌معنای آن است که یارانه پرداختی غیرموثر بوده است؛ یعنی در رسیدن به اهداف خود توفیقی نخواهد داشت. برای مثال دولت برای کالاهای اساسی یارانه مهمی را در نظر گرفت تا نرخ برخی کالاهای مصرفی خانوار در کشور افزایش پیدا نکند و فشار کمتری به معیشت اقشار فرودست و کم‌درآمد جامعه وارد شود. این طرح به‌گونه‌ای اجرا شد که هر فرد یا خانواری که مصرف بیشتری در زمینه کالاهای اساسی دارد، یارانه بیشتری مصرف کرده و هر فرد و گروهی نیز که دسترسی و مصرف کمتری به این دست از کالاها داشته طبعا مصرف کمتری از یارانه دولتی هم داشته، این در حالی است که به‌دلایل مختلف بخش مهمی از فرودستان امکان دسترسی به این کالاها را ندارند و در مقابل ثروتمندان یا دیگر مصرف‌کنندگان این کالاها از مزیت ارز ترجیحی اختصاص یافته به این کالاها بهره‌مند می‌شوند و ناگهان ممکن است در چنین طرح‌هایی جامعه هدف معکوس شوند. به هر روی هدف از اجرای سیاست‌های حمایتی در زمینه کالاهای اساسی حمایت از فرودستان و فقرا و کمک به آنها برای حفظ حداقل معیشت خود است و وقتی این مهم عملی نمی‌شود و بخش مهمی از این یارانه به لایه‌های دیگر جامعه می‌رسد در عمل هزینه سرسام‌آوری صورت گرفته با نتایج حداقلی. طبیعتا این امر ناشی از غیرموثر بودن سیستم یارانه‌ای کشور هم هست.

◉ یارانه غیرموثر علاوه بر انحراف از اهداف برنامه‌ریزان کشور، چه تبعات دیگری دارد؟

توزیع یارانه به شکلی که ناعادلانه باشد و به تبعیض بیشتر منجر شود یا مانند طرح حمایتی دولت از کالاهای اساسی نتواند به‌دست جامعه هدف خود برسد، در عمل به پر کردن جیب دلالان و سوداگران منجر می‌شود و طبیعی است هیچ‌گاه هیچ دولتی در جهان قصد خود را حمایت از دلالان و فعالیت‌های سوداگرانه هم اعلام نمی‌کند. این مهم تنها با اجرای سیاست‌های یارانه‌ای غیرموثر رخ می‌دهد که نتایج سختی را برای شاکله اقتصاد یک کشور به‌دنبال خواهد داشت. در واقع هنگامی که توزیع یارانه به‌شکل غیرموثر آن‌قدر انجام می‌شود که تبدیل به رانت یارانه‌ای می‌شود، در عمل بستر هم برای انواع فعالیت‌های فسادآمیز اقتصادی فراهم می‌شود و سیاستی که بنا بود به کاهش شکاف طبقاتی بینجامد، خود تبدیل به محرکی برای افزایش فاصله‌ها در کشور می‌شود. به هر روی نباید فراموش کرد که سهم یارانه‌های غیرموثر گرچه هنوز مطالعه کافی در این زمینه صورت نگرفته، از کل اقتصاد کشور کم نیست، به همین دلیل هر موضعی که نسبت به سیاست‌های حمایتی دولت داشته باشیم، ضروری است که انتظار داشته باشیم سیاست‌های حمایتی لااقل به‌دست جامعه هدف آن یعنی تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان برسد.

◉ یارانه غیرموثر به‌طور موردی در ایران چه مشکلاتی به‌وجود آورده است؟

هر قدر یارانه‌ها موثر باشد، یعنی به‌دست جامعه هدف برنامه‌ریزان خود برسد، به احتمال زیاد می‌تواند به رشد بهره‌وری و افزایش نرخ رشد اقتصادی در کشور هم منجر شود، این در حالی است که ناموثر بودن آن صرفا به‌معنای دست شستن از رشد بهره‌وری و رشد بالاتر نیست بلکه به‌معنای انحراف در نظام اقتصادی، قیمت‌ها و تولید است؛ مثلا در ایران به‌واسطه یارانه بزرگ و پنهانی که در بخش انرژی کشور وجود دارد و هزینه انرژی را در ایران به یکی از کمترین کشورها در جهان تبدیل کرده، شرکت‌ها به سمت صنایعی حرکت می‌کنند که انرژی زیادی مصرف می‌کند و در مقابل بهره‌وری کمی هم دارد، این در حالی است که چنین صنایعی از نظر فناوری هم عقب مانده هستند و حرکت سرمایه‌گذاری به این سمت به‌معنای این است که در آینده نزدیک هم در ایران صنایع نیازمند به فناوری‌های بالا شکل نخواهند گرفت و همچنان فقر فناوری گریبان کشور را در دست خواهد داشت. در نتیجه همانطور که مشاهده می‌شود هدف از پایین آوردن هزینه انرژی در ایران پایین آوردن هزینه تولید و ایجاد فضایی برای رشد و توسعه است.

این امر در نهایت خود تبدیل به انگیزه‌ای برای حرکت سرمایه به سمت صنایع با فناوری پایین شده که علاوه بر آسیب‌های زیست‌محیطی عقب‌ماندگی اقتصادی را هم با خود به همراه می‌آورد.

◉ پرداخت یارانه در ایران سیاستی قدیمی و شناخته شده است. برای توضیح بهتر ناکارآمدی نظام یارانه‌ای در ایران بحث یارانه موثر و غیر موثر مطرح شده است. این دو چگونه از هم قابل‌تمایز هستند؟

اکنون در تمام نظام‌های اقتصادی حاکم بر جهان سیستم پرداخت یارانه وجود دارد و این امر چه در میان کشورهای شمال اروپا که به دولت‌های رفاه موسوم شده‌اند و چه در دولت‌هایی چون دولت ایالات متحده که لیبرال خوانده می‌شود، مرسوم است. با این همه نکته مهم این است که به لحاظ یارانه و هزینه‌ای که دولت انجام می‌دهد اهدافی تعیین می‌شود و براساس این اهداف اولیه است که نتایج بررسی می‌شوند و آن‌گاه میزان تحقق یک سیاست مورد بررسی قرار می‌گیرد. در واقع و به زبان ساده‌تر هر چه در یک سیاست یارانه‌ای اهداف دولت اعم از اینکه حمایت از تولیدکننده باشد یا مصرف کننده، محقق شود، آن سیاست یارانه‌ای را موثر یا ناموثر می‌خوانند؛ یعنی هر چه یارانه پرداخت شده ازسوی دولت بیشتر به‌دست جامعه هدف برسد، به‌معنای تحقق اهداف دولت است.

◉ یارانه پنهان به چه معناست؟

نظام یارانه‌ای حاکم بر اقتصاد ایران از جنبه‌های مختلف قابل بحث و بررسی است و به هر کدام از وجوه آن انتقاداتی وارد است.

هنگامی که به بحث یارانه‌های انرژی می‌پردازیم، متوجه نوع خاصی از پرداخت یارانه هستیم که به آن یارانه پنهان می‌گویند؛ به این معنا که وقتی هزینه انرژی مصرفی یک بنگاه در ایران را به نرخ جهانی یا منطقه‌ای محاسبه می‌کنیم متوجه می‌شویم اعداد تفاوت چشمگیری با یکدیگر دارند.

در اینجا هیچ رقم یا منابع خاصی به شکل پولی جابه‌جا نمی‌شود بلکه تنها انرژی ارزان‌تر از نرخ منطقه‌ای و جهانی در اختیار یک بنگاه یا بخش خاص قرار می‌گیرد و در نهایت تنها یک شکاف قیمتی مشاهده می‌شود.

این شکاف قیمتی را یارانه پنهان می‌نامند و بسته به اینکه چه سازمانی و چه میزانی از این انرژی ارزان‌تر استفاده کند، طبیعتا آن نهاد به همان میزان یارانه بیشتری دریافت کرده که این از محل یارانه‌های پنهان بوده است.

◉ باوجود شکست پی‌درپی سیاست‌های حمایت یارانه‌ای باز هم این سیاست‌ها در کشور اجرا می‌شوند. چرا این اتفاق می‌افتد؟

در ایران بیشتر یارانه پرداخت شده ازسوی دولت، یارانه‌هایی هستند که می‌توان آنها را غیرهدفمند دانست. این امر تا آنجایی است که می‌بینیم در بخش انرژی گویا تنها هدف سیاست‌گذاران و دولتمردان تامین ارزان انرژی است و هیچ هدف دیگری را هم برای خود متصور نیستند. البته در مواردی چون تعیین نرخ بنزین در برخی سال‌ها و شاید هم موارد دیگری برای امروز مشاهده می‌شود سیاست‌گذاران نه به دلایل اقتصادی بلکه به دلایل متعددی چون سیاسی، امنیتی و... اقدام به قیمت‌گذاری‌های خاص می‌کنند. با این حال در دیگر بخش‌ها به‌نظر می‌رسد تصمیم‌گیران کشور با فقر سیاستی مواجه شده‌اند و ابزار دیگری نیز به‌منظور حمایت از تولید داخلی نمی‌بینند. به همین دلیل دائم به ریسمان قدیمی خود چنگ می‌زنند.

◉ آینده نظام یارانه‌ای در کشور چه خواهد بود؟

هنگامی که سیاست یارانه‌ای کشور هدفمند نیست، دیگر منابع به‌دست گروه‌های هدف نمی‌رسند و این به‌معنای ناکامی سیاست‌گذار در برنامه‌ریزی برای اقتصاد کشور است. جدا از اینکه در نتیجه هیچ تفاوتی نمی‌کند چه اهدافی سبب شده یک سیاست غیرهدفمند یارانه‌ای به تصویب برسند. با این حال آن بخشی از جامعه که انتظار حمایت دارد، وقتی با این مسئله مواجه می‌شود که تصمیم‌گیران از اجرای سیاست حمایتی دم می‌زنند اما در عمل چیزی به سود آنها رقم نمی‌خورد، ناراضی می‌شود. مفهوم سرمایه اجتماعی در شرایط امروز جهان بسیار تعیین‌کننده است و هر چیز که به زیان این مولفه رقم بخورد تنها روابط میان مردم و حکومت را پیچیده‌تر می‌کند. در این میان باید توجه داشت که از دیگر دلایل ناموثر بودن نظام یارانه‌ای در کشور نبود یک بانک اطلاعاتی کارا که بتواند به دولت و دولتمردان برای اجرای سیاست‌های خود یاری برساند، است. این خود یکی از دلایل مهم این مسئله است که بیشتر سیاست‌های حمایتی در کشور درنهایت به سود افراد دلال و رانت‌خوار تمام می‌شود. نبود یک بانک اطلاعاتی جامع نه‌تنها در بخش پرداخت یارانه بلکه در زمینه دریافت مالیات هم دولت را با مشکل مواجه کرده و چنانچه چنین سیستمی در کشور ایجاد شود، دولت از جنبه‌های مختلف می‌تواند از آن بهره ببرد.

سر مقاله

دست دولت در جیب مردم

بهروز صادقی
روزنامه‌نگار

این روزها برخی دولتمردان عضو کابینه مدام از رایگان شدن آب و برق خانوارهای کم‌مصرف دم می‌زنند و آن را در بوق و کرنا می‌کنند؛ بدون آنکه گرانی‌های ناگواری را که در کنار سقوط ارزش پول ملی با مصوبات خود بر مردم تحمیل کرده و زمینه‌ساز دیگر گرانی‌ها شده‌اند، به روی خود بیاورند!

دولت یازدهم از بدو تصدی، از یارانه‌ها به‌عنوان میراثی شوم نام برد که به خزانه دولت تحمیل شده است. یارانه‌ای که به بهانه حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و طبقات کم‌درآمد جامعه منجر به افزایش بهای مصرف حامل‌های انرژی شد و به این ترتیب زمینه افزایش قیمت‌ها در همه سطوح را فراهم کرد و شد آنچه نباید می‌شد. این روند ادامه یافت تا اینکه از یکی دو سال پیش به بهانه صرفه‌جویی در هزینه تهیه کاغذ و چاپ قبوض حامل‌های انرژی، با بهره‌گیری از فرصت نفرستادن قبوض کاغذی گاز، آب و برق و ارسال پیامکی این گونه قبوض، فرصتی ایجاد شد تا دوباره به‌صورت پنهان و آشکار بر هزینه مصرف حامل‌های انرژی افزوده شود.

در جریان حذف قبض کاغذی، در قبوض پیامکی بدون اشاره به ارقام مصارف قبلی و فعلی کنتورها با قید شناسه برق مصرفی و شناسه پرداخت، مصرف‌کننده تنها ملزم به پرداخت است، اما نکته قابل‌توجه افزایش نرخ مصرفی آب و برق در اردیبهشت هر سال است که مصرف‌کنندگان از خرداد هر سال با یک مقایسه ساده درمی‌یابند مبلغ پرداختی‌شان نسبت به ماه و سال قبل به میزان قابل‌توجهی افزایش یافته است. کافی است به سایت نمایشگر قبض مراجعه شود؛ آن وقت آشکار می‌شود علاوه بر گرانی‌های بیش از ۲۳ درصدی سالانه، نرخ پله‌های مصرف ۳۰ روزه، تخفیف هم‌باری در محاسبات حذف شده و نرخ محاسبه به‌صورت تصاعدی و عوارض برق به ۲ برابر افزایش یافته و همچنین مالیات متعلقه در این زمینه نیز ۲ برابر محاسبه شده است؛ یعنی چراغ خاموش در فرصت نفرستادن قبوض کاغذی روند محاسبات به ضرر مصرف‌کننده تمام می‌شود.

به‌ظاهر مجوز این گرانی‌های سالانه مصوبه ۱۹ اسفند سال ۹۷ هیات وزیران است که دولت به نفع خود و به ضرر مردم و آن هم با مستمسک قرار دادن موادی از قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، از یک سو سالانه ۷ درصد بر مبلغ آب و برق افزود و از سوی دیگر بدون در نظر گرفتن مالیات، عوارض و... ۱۶ درصد دیگر برمبنای محاسبات (بخوانید گرانی‌ها) اضافه شد. یعنی دولت با یک قلم افزایش بیش از ۲۳ درصدی پیشتاز گرانی‌ها در شروع هر سال است.

اما نگرانی دیگر، طرح پیشنهادی دولت در لایحه بودجه ۱۴۰۰ برای تغییر نرخ تسعیر ارز است. براساس این لایحه در حالی که طی یک سال گذشته میزان فروش و صادرات نفت بر اثر تحریم‌ها (همان که کاغذپاره‌ای بیش نبود) از ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه در روز به حدود ۵۰۰ هزار بشکه رسیده و مردم هم بر اثر نوسانات شدید و سقوط مکرر بازار بورس و... تمایلی به سرمایه‌گذاری در بورس و دیگر بازارهای پرریسک ندارند، دولت درصدد است با همکاری مجلس در بودجه ۱۴۰۰ نرخ تسعیر ارز را از ۴۲۰۰ به ۱۷۵۰۰تومان افزایش دهد؛ یعنی کم شدن فروش نفت تا سطح یک‌چهارم میزان تولید سال‌های گذشته را با ۴ برابر کردن نرخ تسعیر ارز جبران کند.

طبیعی است پیامد این مصوبه آن خواهد بود که اگر پیش از این هر یک دلاری که از صادرات محصولات نفتی و پتروشیمی به‌دست دولت می‌رسید ضربدر ۴۲۰۰ تومان می‌شد، در سال آینده ضربدر ۱۷۵۰۰ تومان خواهد شد و مبنای ارزش‌گذاری‌ها در بازار و اقتصاد کشور خواهد بود. به دیگر عبارت تمامی کالاهایی که تاکنون با ارز ۴۲۰۰ تومانی وارد می‌شد (هرچند میلیاردها دلار از آن به‌دست خواص رسید و هرگز بازنگشت!!) از سال آینده با نرخ ۱۷۵۰۰ تومان وارد و محاسبه خواهد شد و بدین‌گونه تورم ۴۱ درصدی به بالای ۱۶۰ درصد خواهد رسید. قدرت خرید مردم بار دیگر تا یک‌چهارم کاهش یافته و حقوق‌هایی که قرار است تا ۲۵ درصد (در صورت تصویب) افزایش پیدا کند، در برابر گرانی‌های ۴ برابری سال آینده پشیزی ارزش نخواهد داشت.

این همه افزون بر تمامی اجحاف‌هایی است که در حق مردم گرفتار در چنبره گرانی‌های روزافزون از جمله ارزاق عمومی، از مرغ تا تخم‌مرغ، گوشت و... صورت می‌گیرد.

اکنون توپ بازی در زمین مجلس است و نگاه مردم به مجلسیان تا ببینند چگونه از منافع موکلان خود دفاع می‌کنند تا از کاهش قدرت خرید و افزایش بیش از پیش گرانی‌ها پیشگیری شود.

عکس روز

مراسم تشییع حجت‌الاسلام علوی سبزواری

عکس: میزان

ویژه

پروژه ملی ابر ایران رونمایی شد

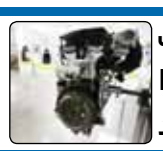
پروژه ملی ابر ایران در قالب تفاهمنامه‌ای بین دولت و بخش خصوصی با سرمایه‌گذاری ۲هزار و ۴۰۰ میلیارد تومانی رونمایی شد. به‌گزارش روابط عمومی آسیاتک، علی شیرازی، مشاور برنامه‌ریزی پروژه ابر ایران با بیان اینکه در برخی از استان‌ها دیتاسنترهایی توسط دولت راه‌اندازی شده، اما بلااستفاده مانده بودند، هدف این پروژه را استفاده از توان بخش خصوصی برای احیای این ظرفیت‌ها عنوان کرد. وی افزود، تمرکززدایی در حوزه خدمات ابری، افزایش پایداری زیرساخت‌ها در راستای اهداف شبکه ملی اطلاعات، صرفه‌جویی ارزی و ارائه خدمات ابری به دستگاه‌های دولتی، خصوصی و تولیدکنندگان محتوا از جمله اهداف پروژه ابر ایران است.

فرزانه ابوالفضل، قائم‌مقام مدیرعامل شرکت آسیاتک و رئیس مرکز نوآوری و تحول دیجیتال گفت: خدمات ابری به حجمی که در پروژه ابر ایران تعریف شده ختم نمی‌شود و این تنها شروع این بازار است. روند دنیا نشان می‌دهد این بخش به‌شدت در حال توسعه است. گزارشات IDC حاکی از این است که بیش از ۳۰ درصد خدمات سنتی زیرساخت دیتاسنتر در دنیا به سمت ابر رفته و این روند هر ساله در حال افزایش است. شرکت‌هایی مانند آمازون، مایکروسافت و گوگل که در این حوزه پیشرو هستند، سالانه رشد بین ۵۰ تا ۱۰۰درصدی را تجربه می‌کنند.

حمید یزدانی، مدیرعامل شرکت امید ژرف‌نگر نیز با بیان اینکه سرعت و کیفیت مراکز ذخیره داده که در اختیار سازمان فناوری اطلاعات قرار دارد، مطلوب نیست، هدف بخش خصوصی از ورود به این عرصه را تلاش برای ارتقای کیفیت دیتاسنترها دانست و تاکید کرد: هزینه خرید سرور با اجرای پروژه ملی ابر ایران کاهش چشمگیری خواهد داشت و دسترسی سریع و آسان به اینترنت فراهم می‌شود.

سید محسن سید صالحی، مدیرعامل ابر زس بیان کرد: یکی از مشکلات اصلی استارت‌آپ‌ها تأمین تجهیزات و سخت‌افزار است که در پروژه ملی ابر ایران توجه زیادی به این حوزه شده و در تلاش هستیم تا با ارائه خدمات ابری شرکت‌های مختلف ایرانی را از مشکلات واردات آسوده سازیم و در واقع مسیر توسعه آنها را هموار سازیم.

دکتر فرزانه ابوالفضل اشاره کرد، سه مرحله ارزیابی توان اجرایی، ارزیابی توان مالی، و تنظیم پیشنهاد فنی و تجاری شرکت‌کنندگان در مزایده، تجارب مکمل اعضای کنسرسیوم را عامل موفقیت آنها دانست.

یارانه، زیان صنعت خودرو را جبران نمی‌کند

هزینه بر بودن نیروی انسانی خودروساز، آدرس انحرافی

اهداف پرداخت یارانه چه بود؟

صمت به بررسی ادعای یارانه ۶۳ میلیارد دلاری انرژی پرداخت

پیچیدگی یارانه پنهان در بخش انرژی

امیرعباس آزرم‌وند: سهم یک‌چهارمی خانوارهای کشور از مجموع یارانه هیدروکربوری که در سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۵ پرداخت شده نشان می‌دهد ارائه انرژی ارزان مهم‌ترین روش حمایت دولت از بخش تولید در ایران است. به همین دلیل هرگونه سیاست‌گذاری درباره تغییر این روش منوط به توجه به پیامدها و آثار افزایش نرخ انرژی بر بخش تولید است. این در حالی است که به گزارش صمت بخش کشاورزی کمترین سهم را از یارانه انرژی در میان بخش‌های مختلف کشور از آن خود کرده است اما نیروگاه‌ها، بخش خانگی و صنعت بیشترین سهم از یارانه انرژی در کشور را دریافت می‌کنند.

براساس گزارش آژانس بین‌المللی انرژی درباره شاخص‌های جهانی انرژی، ایران پس از چین رتبه دوم پرداخت یارانه انرژی در جهان را در سال ۲۰۱۶ داشته به طوری که در سال ۲۰۱۶ حدود ۳۵ میلیارد دلار به عنوان یارانه انرژی در ایران هزینه شده است.

در سال ۱۳۹۵ سرانه یارانه هیدروکربوری کشور ۱۴.۶۵ میلیون ریال، یارانه هیدروکربوری به ازای هر خانوار ۴۸.۴۱ میلیون ریال سرانه یارانه سوخت مصرفی در بخش خانگی ۳.۵۸ میلیون ریال و یارانه سوخت مصرفی بخش خانگی به ازای هر خانوار ۱۱.۸۲ میلیون ریال بوده است. علاوه‌بر این، نسبت یارانه در این بخش به تولید ناخالص داخلی ۸.۸۸ درصد بوده است. بررسی میزان مصرف انرژی در ایران نشان می‌دهد که اگر ما دارای منابع نفتی نبودیم و این حجم انرژی مصرفی را قرار بود از طریق واردات تامین کنیم، ارزش واردات حامل‌های انرژی به کشور در سال حدود ۷۴ میلیارد دلار می‌شد. البته باید درنظر داشت این رقم با رعایت دیگر ملاحظات تقریبا معادل برآورد یارانه پنهان انرژی در کشور است. در این میان بخش خانگی و تجاری حدود ۳۵ درصد مصرف انرژی کشور را به خود اختصاص داده‌اند و سهم بخش کشاورزی تنها ۴ درصد بوده است. کل مصرف خانگی انرژی در کشور معادل ۳۹۶.۳۴ میلیون بشکه معادل نفت خام به ارزش انرژی ۲۱.۸ میلیارد دلار با احتساب هر بشکه نفت ۵۵ دلار خواهد بود. در این بخش گاز طبیعی حدود ۷۸ درصد از کل انرژی مصرف شده را تامین کرده است. بعد از آن هم برق با سهم ۱۲ درصدی بیشترین سهم را در تامین انرژی خانگی در کشور برعهده داشته است.

از سوی دیگر، کل مصرف بخش صنعت کشور حدود ۳۳۱.۲۳ میلیون بشکه معادل نفت خام به ارزش انرژی ۱۸.۲ میلیارد دلار با احتساب هر بشکه نفت ۵۵ دلار محاسبه شده است. گاز طبیعی در این بخش نیز توانسته ۷۶ درصد انرژی مورد نیاز را تامین کند و بعد از آن برق با ۱۴ درصد بیشترین تامین انرژی در بخش صنعت کشور را به خود اختصاص داده است.

سهم بخش‌ها از یارانه انرژی

در تمام سال‌های پس از انقلاب سهم بخش خانگی از یارانه گاز طبیعی حدود ۳۰ درصد بوده است. این در حالی است که براساس آمار سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۵ کشاورزی در همه سال‌ها کمترین سهم را از آن خود کرده و بیشترین سهم میان نیروگاه‌ها، بخش خانگی و صنعت در نوسان بوده است.

همچنین در سال ۱۳۹۵ سهم نیروگاه‌ها از یارانه گاز طبیعی برابر با ۳۷.۳ درصد بوده که از همه بخش‌های دیگر بیشتر است. پس از آن بخش خانگی سهم ۲۹.۱ درصدی داشته و بخش صنعت نیز با ۲۷ درصد در جایگاه سوم قرار گرفته است. در مجموع هیدروکربورهای مصرف در کشور نیز نیروگاه‌ها ۳۳ درصد، بخش خانگی ۲۴ درصد و بخش صنعت ۲۱ درصد را به خود اختصاص داده‌اند.

به این ترتیب می‌توان گفت اولویت سیاست‌گذاری درباره یارانه انرژی باید به ترتیب با نیروگاه‌ها و سپس بخش خانگی، صنعت و حمل‌ونقل باشد. همچنین توجه به سهم خانوار از مجموع یارانه هیدروکربوری نشان می‌دهد بیش از سه‌چهارم یارانه ضمنی هیدروکربوری به غیر خانوار اختصاص داشته و درواقع انرژی ارزان مهم‌ترین روش حمایت دولت از تولید در ایران است. هرگونه سیاست‌گذاری درباره تغییر این روش منوط به توجه به پیامدها و آثار افزایش نرخ انرژی بر بخش تولید است.

یارانه ۶۳ میلیارد دلاری انرژی

ایران از نظر منابع انرژی کشوری غنی است و به همین دلیل مبالغ زیادی را به‌عنوان یارانه انرژی متحمل می‌شود و واردات حامل‌های انرژی تنها به مقادیر اندک نیاز است. با فرض اینکه انرژی مورد نیاز کشور باید از خارج کشور تامین شود براساس فروش مصرفی و قیمتی در حدود ۶۳ میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار در سال باید هزینه واردات انرژی به کشور شود؛ به گونه‌ای که سهم برق برمبنای متوسط نرخ تمام‌شده در داخل کشور ۱۵ میلیارد دلار، سهم گاز ۲۱ میلیارد و ۶۷۰ میلیون دلار، سهم نفت گاز ۱۳ میلیارد و ۶۵۰ میلیون دلار و سهم بنزین نیز ۱۳ میلیارد و ۴۴۰ میلیون دلار می‌شد.

سهم فقرا و اغنیا از یارانه انرژی

بررسی وضعیت توزیع یارانه‌های سوخت در سال ۱۳۹۵ نشان می‌دهد کمترین سهم از یارانه حامل‌های انرژی در گاز خانگی، فرآورده‌های نفتی در بخش خانگی و بنزین در بخش حمل‌ونقل مربوط به دهک اول با سهم ۵ درصدی است. بیشترین بهره‌مندی از این یارانه‌ها برای دهک دهم با سهم ۱۴.۸۲ درصدی از کل یارانه انرژی کشور اختصاص یافته است. درباره گاز طبیعی نیز دهک دهم با سهم ۱۵درصدی بیشترین و دهک اول با سهم ۵ درصدی کمترین سهم را داشتند.

این امر درباره یارانه بنزین معنادارتر است؛ به نحوی که سهم مربوط به دهک دهم معادل ۲۵ درصد و برای دهک نهم ۱۷ درصد است. این در حالی است که برمبنای آمارهای اعلام‌شده دهک دهم در سال ۹۶ افرادی را شامل می‌شد که ماهانه بیش از ۵ میلیون تومان هزینه می‌کردند. این رقم برای دهک نهم به کسانی اطلاق می‌شد که ماهانه ۴ تا ۵ میلیون تومان هزینه می‌کردند.

از مجموع ۱۶ میلیون وسیله نقلیه بنزین‌سوز در کشور تعداد خودروهای سواری حدود ۱۴ میلیون و ۴۰۰ سواری و تعداد وانت‌ها یک میلیون و ۴۰۰ هزار عدد معادل ۹ درصد خودروهای کشور بوده است. همچنین از مجموع ۷۸ میلیون و ۶۰۰ لیتر بنزین مصرفی در کشور سهم خودروهای شخصی و وانت‌ها به ترتیب ۵۳ میلیون و ۴۰۰ هزار لیتر معادل ۶۱ درصد و ۱۸ میلیون و ۶۰۰ هزار لیتر است.

از سوی دیگر، با وجود اینکه سهم دهک اول از یارانه انرژی تنها ۵ درصد بوده نسبت یارانه انرژی به هزینه کل خانوار در این دهک با ۱۵ درصد بیشترین مقدار را به خود اختصاص می‌دهد که به آن معنی است که معیشت دهک اول به نسبت سایر دهک‌ها به مراتب به یارانه انرژی بیشتر وابسته است و در صورت افزایش قیمت‌ها بیش از سایر دهک‌ها متاثر خواهد شد. این در حالی است که دهک دهم بیشترین بهره را از یارانه انرژی می‌برد اما نسبت آن به سایر هزینه‌های این دهک تنها ۵ درصد است؛ یعنی اختصاص یارانه انرژی به دهک دهم تاثیر اندکی در زندگی افراد این دهک خواهد داشت.

پیچیدگی مسئله تعیین میزان یارانه پنهان

در اقتصاد ایران به طور متوسط روزانه اندکی بیش از ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه نفت خام و میعانات گازی و ۵۴۰ میلیون مترمکعب گاز طبیعی به کشور تزریق می‌شود. این تزریق از راه شرکت‌هایی انجام می‌شود که نفت و گاز ارزان‌تر از نرخ صادراتی را تحویل گرفته و محصولات دیگر مثل برق، بنزین یا گازوئیل تولید کرده و آنها را به نرخ تکلیفی به مصرف‌کنندگان تحویل می‌دهند. این فرآیند منجر به ایجاد مفهوم یارانه انرژی شده که به دو دسته پنهان و آشکار تقسیم می‌شوند.

یارانه پنهان انرژی، مابه‌التفاوت ارزش نفت و گاز مصرف‌شده در داخل کشور براساس نرخ مرجع و وجوهی است که از مردم بابت مصرف آنها دریافت می‌شود. در مقابل، یارانه انرژی وجوهی است که دولت به طور واقعی بابت کاهش نرخ انرژی می‌پردازد.

با وجود اینکه تاکنون روش‌های گوناگونی برای محاسبه یارانه ضمنی ارائه شده اما اشکالات فراوانی هم به این روش‌ها وجود دارد. ازجمله اینکه در این روش‌ها فرض شده است کل انرژی مصرفی در داخل می‌تواند در خارج از کشور به فروش برسد اما آیا کشور توانایی صادرات این حجم از منابع را دارد؟ طبیعی است که خیر. همچنین تعیین نرخ مرجع چالش برانگیزترین موضوع محاسبه یارانه پنهان است. درباره حامل‌هایی مانند بنزین که قیمت‌های جهانی دارند در نظر گرفتن نرخ فوب خلیج‌فارس به عنوان نرخ مرجع قابل پذیرش است اما برای حامل‌هایی مانند گاز طبیعی و برق که نرخ منطقه‌ای دارند تعیین نرخ امری دشوارتر است. به همین دلیل بیشتر گزارش‌هایی که به محاسبه یارانه پنهان پرداخته مبنای محاسبه یارانه گاز طبیعی کشور را نرخ صادراتی به ترکیه فرض کرده‌اند که سبب شده یارانه گاز طبیعی تا حدود ۵۰ میلیارد دلار هم محاسبه شود.

همچنین نرخ ارز مبنای تبدیل نرخ فروش انرژی موضوعی به‌شدت اختلاف‌برانگیز است. با توجه به چندنرخی بودن ارز در کشور ارقام متفاوتی برای یارانه هم به دست می‌آید. همه فرآورده‌های نفتی هم به نوعی کالا محسوب می‌شوند که بنزین نیز از آن مستثنا نیست.

علاوه‌بر این، پیوند زدن محاسبه یارانه انرژی با ارز خارجی نمی‌تواند تصویر دقیقی از اقتصاد کشور نشان دهد همان‌طور که پیوند زدن شاخص‌های اقتصاد کشور با نرخ دلار تصور نادرستی را در ذهن سیاست‌گذار ایجاد می‌کند.

برای مثال، تولید ناخالص داخلی سرانه به نرخ ثابت سال ۱۳۷۶ در سال ۱۳۹۲ کمتر از ۸۰۰ هزار تومان بود که نسبت به سال ۱۳۸۰ رشد قابل توجهی داشته است اما محاسبه این شاخص برمبنای دلار روند معکوسی را نشان می‌دهد به گونه‌ای که تولید ناخالص داخلی سرانه براساس نرخ اسمی دلار حدود ۵۰۰ دلار در سال ۸۰ به حدود ۲۰۰ دلار در سال ۹۲ کاهش یافته است. بنابراین، محاسبه و ارزیابی شاخص‌های اقتصادی با نرخ دلار به هیچ عنوان نمی‌تواند معیار درستی باشد.

همچنین بزرگ شدن یارانه پنهان با افزایش نرخ ارز در اساس چیزی جز تاثیر کاهش ارزش پول ملی نیست. به عبارت دیگر، بدون اینکه در زندگی واقعی مردم و میزان مصرف انرژی آنها تغییر خاصی رخ داده باشد ناگهان یارانه پنهان چند برابر می‌شود. در سناریوهای مختلف نرخ ارز، در برخی موارد دولت به مردم یارانه می‌پردازد و در حالت دیگر مردم نه‌تنها از دولت یارانه دریافت نمی‌کنند بلکه به دولت مالیات می‌پردازند. این امر به گونه‌ای است که اگر با فروض تقریبی برای مصرف و نرخ اگر نرخ ارز ۴۲۰۰ تومان می‌ماند یارانه‌ای که به مصرف داخلی نفت در سال ۹۷ تعلق گرفت ۴۱.۸ میلیارد دلار بود و اگر نرخ ارز ۱۱هزار تومان بود این نرخ به ۴۹ میلیارد دلار می‌رسید.

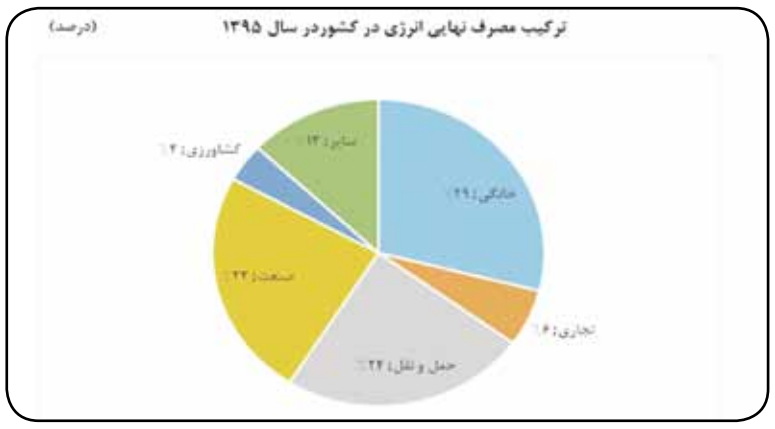
این امر درباره یارانه پنهان گاز طبیعی هم صدق می‌کند و چنانچه نرخ ارز ۴۲۰۰ تومان می‌ماند در سال ۹۷ حدود ۱۳.۶ میلیارد دلار یارانه این بخش بود و اگر نرخ ارز را ۱۱هزار تومان فرض بگیریم این نرخ به ۱۹ میلیارد دلار می‌رسد.

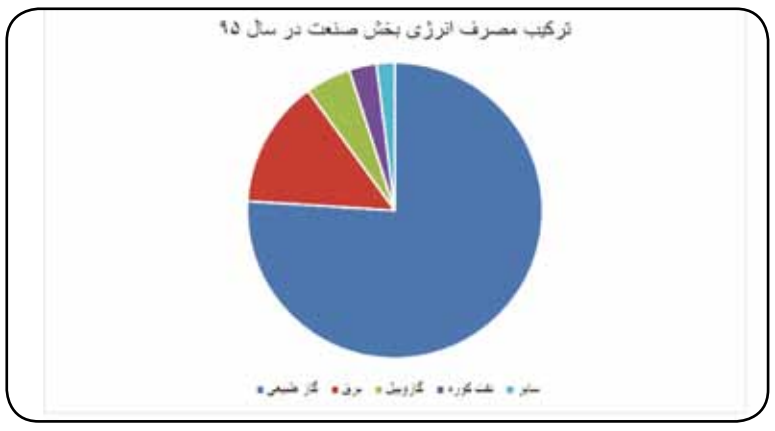
همچنین باید توجه شود در سرجمع یارانه پنهانی که حدود ۶۸ میلیارد دلار ارزیابی شده همه ناکارآمدی بخش عرضه انحصاری دولتی انرژی شامل کارایی پایین پالایشگاه‌ها و نیروگاه‌ها و اتلاف در شبکه انتقال و توزیع به عنوان یارانه ضمنی منظور شده است.

از سوی دیگر، در برخی روش‌ها یارانه پنهان را اختلاف بین نرخ فروش تکلیفی با نرخ تمام‌شده آن در نظر می‌گیرند. اما ارزیابی نرخ تمام‌شده انرژی در ایران به‌ویژه درباره فرآورده‌های نفتی تاکنون به طور دقیق انجام نشده است. هرچند درباره بنزین و نیز در بخش برق اعدادی در زمینه هزینه تمام‌شده هر کیلووات ساعت برق ارائه شده است اما با توجه به ویژگی‌های خاصی که صنعت برق دارد قابل استناد نیستند. برای مثال، در نظر گرفتن کل هزینه مصرف‌شده به ازای کل حجم فرآورده‌های نفتی و تقسیم آن دو بر هم نمی‌تواند به طور دقیق هزینه تمام‌شده را در مورد حامل‌ها بیان کند چراکه در بین خود فرآورده‌های نفتی، هزینه پالایش بنزین بیش از مازوت، قیر و نفت گاز است و میانگین‌گیری برای نرخ تمام‌شده، هزینه‌های فرآورده‌ها را به تفکیک نمی‌تواند بیان کند. همچنین هزینه‌های مربوط به سرمایه‌گذاری و استهلاک به شکل مطلوبی لحاظ نمی‌شود.

برای محاسبه یارانه واقعی برای مثال درباره بنزین باید نرخ نفت خام، هزینه پالایش نفت و تبدیل به فرآورده و میزان هدررفت نفت در تولید فرآورده، هزینه‌های مربوط به توزیع و پخش، مقدار تبخیر بنزین و سایر عوامل را در نظر گرفت و در عمل این اعداد محاسبه نمی‌شوند و اعدادی هم که گهگاه گزارش می‌شوند با واقعیت اختلاف دارند. بنابراین می‌توان گفت محاسبه نرخ تمام‌شده تاکنون به طور علمی انجام نشده است. همین اختلافات زمانی که در حجم روزانه مصرف داخل کشور ضرب شوند بسیار قابل توجه خواهند بود. حال فرض کنید که بخواهیم یارانه را در مدت‌زمان یک سال محاسبه کنیم یا به صورت تجمیعی در یک بازه بلندمدت‌تر.

جمع‌بندی

تعیین نرخ مرجع چالش برانگیزترین موضوع محاسبه یارانه پنهان است. درباره حامل‌هایی مانند بنزین که قیمت‌های جهانی دارند در نظر گرفتن نرخ فوب خلیج‌فارس به عنوان نرخ مرجع قابل پذیرش است اما درباره حامل‌هایی چون گاز طبیعی و برق که نرخ منطقه‌ای دارند، تعیین نرخ مرجع دشوار می‌شود.

فرض محاسبه یارانه ضمنی بر این اساس استوار است که کشور ظرفیت صادرات انرژی کل مصرفی را به خارج دارد. برای مثال، در صورتی که برق در داخل کشور مصرف نمی‌شود تمام آن به کشورهای اطراف صادر شود. در حالی که طبیعتا در عمل چنین امکانی نامحتمل است.

به علاوه مبنا قرار دادن نرخ دلاری حامل‌های انرژی با توجه به بی‌ثباتی نرخ ارز منجر به تغییرات شدید در یارانه ضمنی شده و همواره اختلاف قیمتی میان داخل و خارج از کشور پدید می‌آورد. چرخه بی‌پایان افزایش نرخ انرژی به بهانه پوشش یارانه ضمنی، افزایش نرخ ارز و ایجاد شکاف قیمتی جدید ادامه خواهد داشت و لازم است از اساس ارتباط نرخ داخلی انرژی به عامل به‌شدت بی‌ثبات نرخ ارز محدود شود. همچنین بزرگ شدن یارانه پنهان با افزایش نرخ ارز در اساس چیزی جز تاثیر کاهش ارزش پول ملی نیست. به عبارت دیگر، با افزایش نرخ ارز بدون اینکه در زندگی واقعی مردم و در میزان مصرف انرژی آنها تغییر خاصی رخ داده باشد ناگهان یارانه پنهان چند برابر می‌شود.

با توجه به سهم کم خانوار از یارانه هیدروکربوری اولویت سیاست‌گذاری درباره یارانه ضمنی باید ابتدا در مورد نیروگاه‌های کشور و سپس در بخش خانگی باشد. همچنین بیش از سه‌چهارم یارانه ضمنی هیدروکربوری به غیرخانوار اختصاص داشته و درواقع انرژی ارزان مهم‌ترین روش حمایت دولت از تولید در ایران است و واکنش تولیدکنندگان به تغییر نرخ انرژی کاملا وابسته به امکان فنی، مالی و اقتصادی آنها بوده و در شرایط کنونی افزایش نرخ انرژی برای تولیدکنندگان منجر به افزایش نرخ محصولات و در صورت نداشتن امکان، افزایش نرخ منجر به کاهش تولید خواهد شد.

یادداشت

سهم اشتغال آسیب‌پذیر و خوداشتغالی

اکرم زین‌الیان/ کارشناس اقتصاد و پژوهشگر حوزه توسعه

شاخص «سهم اشتغال آسیب‌پذیر و خوداشتغالی از کل اشتغال» یکی از شاخص‌هایی است که می‌توان در حوزه اشتغال به آن پرداخت. براساس تعاریف ارائه‌شده در بانک جهانی، «کارکنان خوداشتغال» شامل ۴ زیرمجموعه کارفرمایان، کارکنان مستقل (تک‌کارکن)، اعضای تعاونی تولیدکنندگان و کارکنان فامیلی بدون مزد و همچنین «اشتغال آسیب‌پذیر» شامل کارکنان فامیلی بدون مزد و کارکنان مستقل (تک‌کارکن) می‌شود. در بررسی کارنامه ۴ طرح «اعطای وام خوداشتغالی»، «طرح ضربتی اشتغال»، «طرح توسعه بنگاه‌های زودبازده» و «طرح اشتغال فراگیر» در ۴ دولت مختلف، از دهه ۷۰ تا امروز مشاهده می‌شود که خوداشتغالی همواره یکی از کانون‌های مورد توجه در بحث ایجاد اشتغال در دولت‌های مختلف بوده است.

بررسی ماهیت برنامه‌های اشتغالزایی در کشور نشان می‌دهد در نبود برنامه‌ای دقیق برای توسعه صنعتی و اقتصادی کشور که منشا ایجاد اشتغال پایدار است، تصمیم‌گیران ما همواره با طرح‌های ضربتی، پول‌پاشی، تکیه بر فعالیت‌های خوداشتغالی و تمرکز بر ایجاد اشتغال در ۳ بخش کشاورزی، ساختمان و خدمات که ایجاد اشتغال در آنها ساده‌تر و راحت‌تر از بخش‌های صنعتی است، در پی ایجاد اشتغال در کشور بوده‌اند. اما پس از گذشت چندین دهه از اجرای این برنامه‌ها، این‌گونه طرح‌ها نه‌تنها با موفقیت روبه‌رو نبوده، بلکه همچنان معضل بیکاری گسترده، تمرکز بیش از اندازه اشتغال در بخش کشاورزی، اشباع اشتغال در بخش ساختمان، ظرفیت‌های خالی اشتغال در بخش ساخت صنعتی و در کل وضعیت نامطلوب در شاخص‌های گوناگون اشتغال در سطح کشور قابل مشاهده است. براساس آمار ارائه‌شده بانک جهانی سال ۲۰۱۹ میلادی (۱۳۹۸ خورشیدی) بررسی «سهم اشتغال آسیب‌پذیر و خوداشتغالی از کل اشتغال» در ۳ گروه کشورهای توسعه‌یافته، جدیدا توسعه‌یافته و درحال‌توسعه نشان می‌دهد که با گذر زمان و افزایش عمق زمانی در کشورهای توسعه‌یافته، این دو نسبت کاهش یافته و در کشورهای درحال‌توسعه که ساختار صنعتی در آنها شکل توسعه‌یافته‌ای به خود نگرفته، این نسبت‌ها بالا بوده و اشتغال این کشورها به واسطه سهم بالای خوداشتغالی، از آسیب‌پذیری بیشتری برخوردار است؛ بنابراین باید گفت تصمیم‌گیران ما در دهه‌های مختلف، با نداشتن برنامه‌ای برای «توسعه صنعتی» و ایجاد نشدن ظرفیت‌های اشتغال در بخش «صنایع مدرن»، با ارائه برنامه‌هایی برای ایجاد خوداشتغالی که چندان با موفقیت روبه‌رو نبوده، نه‌تنها نتوانسته‌اند معضل اشتغال را در کشور حل کنند، بلکه در پی ایجاد مشاغل آسیب‌پذیر نیز بوده‌اند. درباره این موضوع که صنایع استراتژیک و مدرن در ایران باید چه صنایعی باشند، به‌طور قطع نیازمند نظرات و اجماع نخبگان و افراد دارای اهلیت و همچنین بررسی شواهد تجربی کشورهای موفق در جهان هستیم. اما با توجه به اینکه بررسی شواهد تجربی کشورهای موفق در جهان در این نوشتار نمی‌گنجد، در گزارش دیگری به این موضوع پرداخته خواهد شد.

بررسی «سهم اشتغال آسیب‌پذیر و خوداشتغالی از کل اشتغال» در کشورهای نفت‌خیز و عرب منطقه (به‌علاوه ونزوئلا) نیز نشان می‌دهد سال ۲۰۱۹ ایران بیشترین سهم اشتغال آسیب‌پذیر و خوداشتغالی را در میان این کشورها داشته است.

▣ نرخ بیکاری

بررسی شاخص نرخ بیکاری در کنار سایر شاخص‌ها، می‌تواند برای داشتن یک تصویر بهتر از وضعیت اشتغال در ایران در مقایسه با دیگر کشورها کمک‌کننده باشد.

بررسی نرخ بیکاری در سال ۲۰۱۹ در میان ۳ دسته کشورهای توسعه‌یافته، جدیدا توسعه‌یافته و درحال‌توسعه نشان می‌دهد در دسته کشورهای اول و دوم، نرخ بیکاری به‌خوبی کنترل شده اما در دسته کشورهای درحال‌توسعه، نرخ بیکاری بالا و کنترل نشده است و همان‌طور که مشاهده می‌شود نرخ بیکاری در ایران سال ۲۰۱۹ برابر با ۱۱.۴ درصد بوده و دو کشور ترکیه و برزیل نیز دارای نرخ بیکاری بالایی هستند. علاوه‌براین، بررسی نرخ بیکاری در کشورهای نفت‌خیز و عرب منطقه (به‌علاوه ونزوئلا) نیز نشان می‌دهد در سال ۲۰۱۹ ایران یکی از بالاترین نرخ‌های بیکاری را در میان این کشورها داشته است. در چنین شرایطی باید به موضوع چرایی توسعه‌نیافتگی صنعتی در کشور پرداخت و از دل همین آمارها به مشکلات و راهکار حل آنها رسید.

یارانه تولید، جبران‌کننده بخشی از ضررهای قطعه‌سازی

یارانه، زیان صنعت خودرو را جبران نمی‌کند

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

امروز تولید مشکلات بسیاری در زمینه تامین نقدینگی مورد نیاز خود دارد. آب‌رفت سرمایه در گردش صنعتگران با افزایش نرخ ارز و قیمت نهاده‌های تولید سبب شده تیراژ تولید و همچنین ادامه فعالیت بسیاری از کارگاه‌های متوسط و کوچک دشوار بوده و این واحدها با خطر تعطیلی روبه‌رو باشند. با هدف‌مندی یارانه‌ها، قرار بود بخشی از درآمد سوخت (با افزایش و واقعی شدن قیمت آن) به‌عنوان یارانه در اختیار تولید قرار گیرد که این طرح تا امروز اجرایی نشده است. البته به‌تازگی کمیسیون تلفیق، سخن از پرداخت یارانه به بخش تولید دارد که برای نخستین‌بار در بودجه ۱۴۰۰ دیده شده است. رحیم زارع، سخنگوی کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۰ در مجلس شورای اسلامی، گفت: پیرو مصوبات این کمیسیون، یارانه تولید برای نخستین‌بار سال ۱۴۰۰ پرداخت می‌شود که این یارانه در حوزه ایجاد اشتغال و سود تسهیلات در بخش‌های کشاورزی، صنعت، مسکن و معدن است.

حال پرسش این است که این یارانه چقدر می‌تواند برای تولیدکنندگان با توجه به وضعیت مالی که دارند، کمک‌کننده و موثر باشد؟

عکس: سامان شرف‌الدین

پیرو مصوبات کمیسیون تلفیق، یارانه تولید برای نخستین‌بار در سال ۱۴۰۰ پرداخت می‌شود. این یارانه در حوزه ایجاد اشتغال و سود تسهیلات در بخش‌های کشاورزی، صنعت، مسکن و معدن است

کمک به بی‌اثر کردن زیان‌ها

بابک کریم‌خان

پرداخت یارانه تولید بخشی از هزینه‌های سربار را کاهش می‌دهد

بابک کریم‌خان، عضو انجمن قطعه‌سازان کشور درباره تاثیر یارانه تولید بر پویایی واحدهای قطعه‌سازی به صمت گفت: پیش‌تر قرار بود این یارانه از محل درآمد انرژی و سوخت باشد.

در واقع، بحث یارانه تولید به واحدهای صنعتی از زمانی که صحبت از افزایش هزینه سوخت بود، مطرح بوده است.

وی افزود: حال اینکه این یارانه به چه شکل پرداخت شود و مبلغ آن چقدر باشد، به‌طور قطع در شرایطی که تولید از همه سو تحت فشار است، مفید خواهد بود.

درحال‌حاضر از یک‌سو تولید با بحث تحریم و واردات مواد اولیه مورد نیاز روبه‌رو است و از سوی دیگر، کمبود منابع ارزی، تامین ارز مورد نیاز تولید را با چالش مواجه کرده و افزایش نرخ دلار هزینه‌ها را بالا برده و تمام این مسائل نیاز به نقدینگی را در واحدهای صنعتی دوچندان کرده است.

این فعال صنعت خودرو کشور یادآور شد: اگر تولیدکننده نتواند افزایش نقدینگی مورد نیاز خود را به‌واسطه افزایش قیمت نهاده‌های تولید، دستمزد و... فراهم کند، ناگزیر خواهد بود حجم و تیراژ تولیدش را کاهش دهد.

از سوی دیگر هم با کاهش حجم تولید، ادامه فعالیت‌ها دیگر صرفه‌اقتصادی نخواهد داشت.

عضو انجمن قطعه‌سازان کشور با بیان اینکه پرداخت این یارانه بخشی از مشکلات را رفع می‌کند، گفت: مشروط به اینکه، این یارانه دارای ارزش باشد، بخشی از هزینه‌های سربار را پوشش دهد.

او ادامه داد: با افزایش قیمت تمام‌شده محصولات از آمار متقاضیان کاسته می‌شود، زیرا توان نقدینگی محدود است و قدرت خرید مردم کاهش پیدا کرده است.

در ادامه باید شاهد نوعی رکود در بازار باشیم که این مسئله خود مشکلات بخش تولید را دوچندان می‌کند.

▣ کارآیی یارانه تولید

عضو انجمن قطعه‌سازان کشور با اشاره به مشکلات کلان تحمیل شده به صنعت خودرو و به‌ویژه به زنجیره تامین آن، گفت: در کنار مشکلات کلان، هر صنعتی چالش‌های خاص خود دارد.

به‌عنوان مثال، درحال‌حاضر قیمت‌گذاری محصولات خودروسازان سبب شده تولید در صنعت خودرو (خودرو و قطعه) با زیان همراه باشد.

وی اظهارکرد: زیانی که به خودروساز وارد می‌شود در ادامه به‌طور مستقیم به صنعت قطعه هم تحمیل می‌شود و آنها نمی‌توانند قیمت اقتصادی داشته و فعالیت‌شان سودآور باشد.

این امر خود در میزان خرید و پرداخت مطالبات به زنجیره تامین تاثیر داشته است؛ بنابراین تمام این مسائل به‌شکل زنجیره بهم متصل هستند.

کریم‌خان در پایان خاطرنشان کرد: اگر یارانه تولید در این مقطع زمانی با توجه به مشکلات اقتصادی واحدهای صنعتی پرداخت شود، موثر بوده و بخشی از بار صنعتگران را سبک می‌کند.

درحال‌حاضر، چون دقیقا جزئیات و نحوه پرداخت این یارانه مشخص نیست، نمی‌تواند درباره آن اظهارنظر دقیقی کرد.

اینکه این یارانه چقدر می‌تواند برای بخش تولید کارآیی داشته و موثر باشد، باید منتظر بود و پس از پرداخت و تزریق آن به تولید درباره آن اظهارنظر کرد.

خواسته قطعه‌ساز یک چیز است

محمدرضا نجفی‌منش

پرداخت یارانه تولید شاید فقط ۲ درصد از زیان‌های موجود در صنعت خودرو کشور را جبران کند

در ادامه محمدرضا نجفی‌منش، رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور از مجرای دیگر به موضوع کمک به تولید ورود کرد و به صمت گفت: تنها کمکی که دولت و مجلس شورای اسلامی به صنعت خودرو می‌توانند کنند، عقب‌نشینی از قیمت‌گذاری دستوری برای محصولات خودروسازان است.

وی افزود: با صدایی رسا می‌گوییم که اگر این دخالت نباشد هم قیمت خودرو در بازار کاهش پیدا می‌کند و هم تیراژ تولید افزایش می‌یابد. در ادامه دشمنان و تحریم‌کنندگان هم به اهداف خود نمی‌رسند. این موارد همه به نفع اقتصاد کشور است.

او ادامه داد: چه اصراری است رانت در این صنعت حفظ شود، در حالی که تفاوت قیمت کارخانه و بازار منجربه دلال‌بازی در این صنعت شده است. به‌عنوان مثال، اگر بازار خودرو ۸۰ هزار میلیارد تومان گردش پولی داشته، ۱۰۰ هزار میلیارد تومان رانت دارد. پس دلیل این همه اصرار بر رانت در صنعت خودرو قابل درک نیست. از این‌رو تاکید داریم صنعت خودرو هیچ تسهیلات و یارانه‌ای نمی‌خواهد فقط اجازه داده شود خودرو با قیمت تمام‌شده و سود کم به بازار عرضه شود. این بزرگ‌ترین کمک و حمایت از این صنعت و تولیدکنندگان آن است.

وی اظهارکرد: اصل چالش رها شده و به‌دنبال راهکارهای کوتاه‌مدت برای حواشی و فرعیات تولید هستیم. فراموش نکنیم درحال‌حاضر تولید خودرو با زیان در حال انجام است. در این وضعیت، این یارانه چقدر می‌تواند ضرر و زیان این صنعت را جبران کند؟

جبران ناچیز

رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور با بیان اینکه پرداخت یارانه تولید شاید فقط ۲ درصد از زیان‌های موجود در صنعت خودرو کشور را جبران کند، گفت: اگر مسئولان می‌خواهند کمک کنند و مساعدت و همراهی با تولیدکنندگان داشته باشند، باید اجازه دهند خودرو با قیمتی که کارخانه برای آن تعیین می‌کند، فروخته شود. این موضوع سبب می‌شود فاصله زیاد قیمت خودرو در بازار و کارخانه از بین برود.

نجفی‌منش تصریح کرد: به‌این ترتیب، خودروسازان و زنجیره تامین متضرر نشده و فعالیت آنها سودآور هم خواهد شد و در ادامه نقدینگی کافی برای خرید مواد اولیه مورد نیاز خواهند داشت. همچنین هزینه برای طرح‌های تحقیق و توسعه و سرمایه‌گذاری در بخش‌های جدید تامین شده و می‌توانند به نوسازی خود بپردازند.

رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشورافزود: در ادامه برای کنترل قیمت‌ها، ۲ یا ۵ درصد سود را تعریف کنند یا اصلا با سود صفر درصد باشد اما راضی به زیان تولیدکننده نباشند.

سخن پایانی

بنابر این گزارش، با وجود اینکه بعضی از صنعتگران حوزه خودروسازی عنوان می‌کنند یارانه تولید می‌تواند بخشی از مشکلات واحدهای صنعتی را حل کند، برخی دیگر همچنان تاکید و اصرار بر تعیین قیمت خودرو از سوی خودروسازان دارند. آنها معتقدند اگر این امر اجرایی شود، دیگر نیازی به یارانه و تسهیلات نخواهد بود و صنعتگران می‌توانند تولید خود را مدیریت کنند. اما با توجه به انحصاری بودن صنعت خودرو و منحصر شدن بازار به محصولات خودروسازان داخلی، این امر اجحاف در حق مصرف‌کنندگان است، زیرا تولیدکننده هرجا احساس زیان کند بر قیمت محصولاتش می‌افزاید و جبران خسارت هزینه‌های سربار از جیب متقاضی می‌رود.

غلظت آلاینده دی‌اکسید گوگرد در برخی نقاط تهران

مدیرعامل شرکت کنترل کیفیت هوای تهران با اشاره به اینکه طی آبان، آذر و دی امسال غلظت آلاینده دی‌اکسید گوگرد در برخی نقاط تهران تا ۵۰ درصد بیشتر شده بود، گفت: بخشی از آلودگی هوا، خارج از شهر وارد تهران می‌شود.

به گزارش ایسنا، حسین شهیدزاده، مدیرعامل شرکت کنترل کیفیت هوای تهران با اشاره به رسالت این شرکت برای اندازه‌گیری، پایش و پژوهش در حوزه آلودگی هوا، گفت: بررسی‌های ما نشان می‌دهد روند تغییرات آلاینده‌های گوناگون در تهران از جمله pm۲.۵ و آلاینده دی‌اکسید گوگرد طی سال‌های ۸۸ تا ۹۸ کاهشی بوده است.

شهیدزاده با بیان اینکه یکی از مشکلات ما این است که کیفیت هوا طی امسال و سال‌های گذشته با یکدیگر مقایسه می‌شود، اظهارکرد: نحوه اندازه‌گیری شاخص کیفیت هوا امسال سختگیرانه‌تر شده است. طی امسال کیفیت هوا در تهران تاکنون ۱۰۶ روز آلوده گزارش شده این درحالی است که طی سال گذشته در همین بازه زمانی کیفیت هوا ۷۲ روز آلوده بود. به‌دلیل آنکه نحوه اندازه‌گیری شاخص، امسال سختگیرانه‌تر شده نمی‌توان آن را با سال گذشته مقایسه کرد، چراکه معیارها یکسان نیست. مدیرعامل شرکت کنترل کیفیت هوای تهران افزود: با مقایسه کیفیت هوا امسال و سال ۱۳۹۸ به‌نظر می‌رسد ۳۴ روز بر تعداد روزهای آلوده امسال افزوده شده است اما با توجه به تغییر روش محاسبه شاخص در امسال باید مقایسه کیفیت هوا بر اساس یک روش انجام شود. بر این اساس در صورتی که روش گذشته مد نظر قرار گیرد، امسال ۷ روز آلوده بیشتر داشته و اگر استاندارد جدید مد نظر قرار گیرد، سال ۱۳۹۹ دارای ۱۱ روز آلوده بیشتر بوده است.

وی در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به اینکه غلظت آلاینده دی‌اکسید گوگرد در ماه‌های آبان، آذر و دی حدود ۵۰ درصد بیشتر از ماه‌های مشابه در سال گذشته بوده، تصریح کرد: این مسئله می‌تواند گویای آن باشد که سهم منابع ثابت در تولید این آلاینده بیشتر شده، چراکه ادعا می‌شود سوخت منابع متحرک تغییری نکرده است. از سوی دیگر، تغییرات روزانه آلاینده دی‌اکسید گوگرد نشان می‌دهد غلظت این آلاینده در ساعات ظهر بیشتر شده است. از آنجایی که خودروهای گازوئیلی در این ساعات تردد خاصی ندارند می‌توان نتیجه گرفت که صنایع علت آن بوده‌اند.

شهیدزاده در ادامه گفت: براساس تصاویر ماهواره‌ای، کیفیت هوا در اطراف تهران طی آذر امسال با رنگ قرمز نمایش داده شده و این نشان می‌دهد منابع آلاینده در غرب، جنوب‌غرب و جنوب‌شرق بیشتر از سال گذشته فعال هستند. برای همین می‌گوییم که بخشی از آلودگی هوای تهران از خارج از شهر وارد می‌شود. شهر ری نیز نسبت به سال گذشته تغییرات عمده‌ای در آلاینده دی‌اکسید گوگرد کرده و غلظت آن افزایشی بوده است. مدیرعامل شرکت کنترل کیفیت هوای تهران با بیان اینکه در روزهای ۸ و ۲۳ آذر امسال، افزایش غلظت آلاینده دی‌اکسید گوگرد در ایستگاه‌های جنوبی با استشمام بوی نامطبوع در تهران همراه بوده، گفت: جهت باد توانسته این آلاینده را به سمت شهر هدایت کند.

شهیدزاده با اشاره به برخی اطلاعات هواشناسی، تصریح کرد: امسال وزش باد نسبت به سال گذشته در بیشتر ماه‌ها کم سرعت‌تر و فشار هوا بیشتر بوده که این خود سبب می‌شود هوا آلوده‌تر شود.

▣ کاهش ۹۹درصدی آلودگی خودرو با نصب فیلتر دوده

مدیرعامل شرکت کنترل کیفیت هوای تهران در ادامه سخنان خود با اشاره به تسهیلات جدید برای خرید موتورسیکلت‌های انژکتوری هم گفت: فیلتر دوده تا ۹۹ درصد آلودگی خروجی اگزوز خودروها را کاهش می‌دهد. شهیدزاده اظهارکرد: موتورسیکلت‌های کاربراتوری اغلب فرسوده هستند و چند برابر خودروها آلایندگی دارند. وی با تاکید بر اینکه قبل از نوسانات اقتصادی، قیمت هر موتورسیکلت انژکتوری ۱۲ میلیون تومان بود که ۸.۵ میلیون تومان آن در قالب وام بدون بهره از سوی شهرداری تهران پرداخت می‌شد، تصریح کرد: ۵۰۰ هزار تومان پرداختی بابت اسقاط هر موتورسیکلت فرسوده بود و ۳ میلیون تومان باقیمانده نیز قسط‌بندی می‌شد. با تغییرات اقتصادی، قیمت موتورسیکلت انژکتوری به ۲۸ میلیون تومان و موتورسیکلت فرسوده حداقل به ۶ میلیون تومان رسیده است. شهیدزاده در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به تغییر روش محاسبه نوسازی موتورسیکلت‌های آلاینده اظهارکرد: با روش جدید میزان وام به حداقل ۷۵ درصد قیمت روز موتورسیکلت‌های انژکتوری افزایش داده خواهد شد و در مرحله نخست، موتورسیکلت‌هایی که وسیله امرارمعاش مالکان آنها هستند، نوسازی می‌شوند.

▣ ایران پرمصرف

در ادامه سیدآرش حسینی‌میلانی، رئیس کمیته محیط‌زیست شورای اسلامی شهر تهران با اعلام اینکه ۱۷ تا ۲۰ نهاد متولی آلودگی هوا هستند اما یک متولی و مسئول برای نظارت و رصد اقدامات وجود ندارد، گفت: ایران جزو ۱۰ کشور پرمصرف گاز و ۲۰ کشور پرمصرف برق در جهان است و در فهرست کشورهای آلاینده و تولیدکننده گازهای گلخانه‌ای قرار دارد. رئیس کمیته محیط‌زیست شورای اسلامی شهر تهران با بیان اینکه ظرفیت تهویه طبیعی تهران به‌عنوان دارایی با ارزش و دارای اهمیت محیط‌زیستی، مغفول مانده است و تاثیرگذاری جریان هوا و کوه‌ها و رودره‌های این کلانشهر بر شرایط آب و هوایی و آلودگی هوای آن باید مورد توجه قرار گیرد، اظهارکرد: توچال با حدود ۳۵۰۰ هکتار فضای سبز، تهویه طبیعی و ریه پایتخت است و هر نوع تخریبی در آن اثرات منفی و مخربی بر آینده شهر و شهروندان آن برجای خواهد داشت.

▣ سرنوشت قانون هوای پاک

در ادامه شینا انصاری، مدیرکل محیط‌زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران با اشاره به اینکه قرار بود بارگذاری‌ها در پایتخت کنترل شود اما در طرح تفصیلی سال ۸۵ این مهم محقق نشد، اظهار کرد: ظرفیت اکولوژیک تهران محدوده مشخصی دارد و بارگذاری‌های بیش از توان این کلانشهر است که دیگر تحمل جمعیت بیشتری را ندارد.

مدیرکل محیط‌زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران با بیان اینکه نهادهای ذی‌مدخل در قانون هوای پاک باید در چارچوب این قانون حرکت و به آیین‌نامه‌های آن عمل کنند، تصریح کرد: متاسفانه در سال‌های اخیر خارج از مصوبه ممنوعیت احداث صنایع در اطراف تهران، ۷شهرک صنعتی، ۵ منطقه ویژه اقتصادی و ۴۶ واحد خودرویی در شرق، جنوب و جنوب‌غرب پایتخت بارگذاری شده که بیش از ظرفیت این کلانشهر هستند و مسائل و مشکلات محیط زیستی فراوانی را ایجاد کرده‌اند.

کاتالیست‌های ایرانی هم‌تراز نمونه‌های خارجی

توسعه در مسیر اشتباه

فولاد مبارکه اصفهان نماد توسعه و تعالی صنعت ایران

خبر

رئیس هیات عامل ایمیدرو تاکید کرد

نگرش کلان به زنجیره گوهرسنگ‌ها

بخش معدن، در صورت استفاده از همه ظرفیت‌ها در زنجیره، توانایی رفع بخش عمده‌ای از مشکلات کشور در تولید، صادرات و اشتغال را دارد. به گزارش روابط عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، رئیس هیات عامل ایمیدرو ضمن بیان این مطلب در دیدار با اعضای انجمن سنگ آهن افزود: کشور ما از مواد معدنی مناسبی برخوردار است و با توجه به رشد نوآوری و فناوری در این حوزه، امکان فرآوری کانی‌های مختلف وجود دارد. وجیه‌الله جعفری ادامه داد: با در اختیار گرفتن فناوری‌های جدید، می‌توان بسیاری از مواد معدنی را با استفاده از دانش و فناوری‌های جدید استحصال کرد. توسعه اکتشاف و ورود ماشین‌آلات و تجهیزات مناسب در راستای توسعه فعالیت‌های این حوزه امری ضروری است.

اصلاح قوانین و مقررات

رئیس هیات عامل ایمیدرو در بخش دیگری از سخنان خود درباره اصلاح قوانین و مقررات اظهار کرد: باید با ایجاد هماهنگی بیشتر میان دولت و تشکل‌ها در زمینه اجرای صحیح قانون، در مسیر اصلاح فرآیند توسعه بخش معدن و صنایع معدنی گام برداریم. جعفری خاطرنشان کرد: اقدامات انجام شده در انجمن سنگ آهن شامل ایندکس نرخ سنگ آهن، سامانه آموزشی و سامانه معاملاتی در جلسه تخصصی با حضور معاونان ایمیدرو بررسی می‌شود.

راه‌اندازی بازارچه‌های گوهرسنگ مشهد و قم

رئیس هیات عامل ایمیدرو همچنین در یازدهمین جلسه شورای سیاست‌گذاری توسعه صنعت گوهرسنگ‌ها تاکید کرد: علاوه بر توسعه این صنعت، توجه به وضعیت حال صنعت گوهرسنگ‌ها نیز اهمیت بسزایی در تحقق اهداف دارد. جعفری در این نشست اظهار کرد: نکته حائز اهمیت علاوه بر توسعه، توجه به وضعیت حال صنعت گوهرسنگ‌ها است و به همین دلیل بر داشتن نگرش کلان به زنجیره صنعت گوهرسنگ‌ها تاکید می‌شود. وی ضمن با اهمیت خواندن اقدامات گروه‌های کارشناسی در سروسامان دادن به صنعت گوهرسنگ‌ها، گفت: با شکل‌گیری شورای راهبری این صنعت و تشکیل جلسات کارگروه و کمیته‌های تخصصی، اقدام لازم برای جمع‌بندی و خروجی نهایی انجام می‌شود. جعفری تاکید کرد: مطابق برنامه عملیاتی صنعت گوهرسنگ‌ها که به ریاست جمهوری ارائه شده، برنامه‌ها باید از مرحله اکتشاف، تولید معادن، فرآوری تا حلقه تجارت و صادرات و همچنین قوانین و آموزش، جمع‌بندی و نهایی شود.

تغییر گروه کالایی

مدیر دفتر زیرساخت ایمیدرو نیز با ارائه گزارشی یادآور شد: سند ملی توسعه گوهرسنگ‌ها به رویت رئیس جمهوری رسیده و الزمات و اصلاحات لازم طی پروتکل‌های نه‌گانه‌ای تدوین شده است. عباس رنجبر با اشاره به اصلاحات موردنیاز برای توسعه این صنعت گفت: ورود سنگ‌های قیمتی خام از گروه کالایی ۴ به ۲ یکی از مزیت‌هایی است که سبب کاهش نرخ و رقابتی شدن تولید در صنعت گوهرسنگ‌ها می‌شود. وی همچنین اشاره‌ای به برنامه حذف مالیات ارزش افزوده، حذف یک درصد سود بازرگانی، حقوق ورودی دولتی و معافیت‌های پنج‌ساله مالیاتی در این بخش کرد که به‌عنوان الزام در توسعه صنعت گوهرسنگ‌ها تلقی شده است. مدیر زیرساخت ایمیدرو افزود: در حال حاضر با همکاری نهادهای دولتی و تشکل‌های تخصصی، در حال غربالگری ۱۶ استان و انجام مطالعات پایه‌ای ۱۵ استان جدید هستیم.

دو بازارچه جدید در برنامه راه‌اندازی

از سوی دیگر راه‌اندازی دو بازارچه جدید در شهرهای قم و مشهد خبری بود که از سوی مسئولان مربوطه اعلام شد. به گفته محمدجواد پیش‌بین، رئیس کانون هماهنگی دانش، صنعت و بازار جواهرات و سنگ‌های قیمتی ایران قرار است در نیمه بهمن امسال، بازارچه گوهرسنگ‌های مشهد در محلی که در حال تجهیز است، راه‌اندازی شود. محمد سیجانی، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان قم نیز از برنامه راه‌اندازی بازارچه گوهرسنگ‌های قم در دهه فجر خبر داد.

عکس: صداوسیما

وضعیت بازارچه اصفهان

محمد سرجوقیان، معاون معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان نیز از برگزاری مزایده محل ایجاد بازارچه گوهرسنگ‌های اصفهان خبر داد و گفت: پس از اتمام مزایده، بازارچه این شهر در سرای فتحیه و قزلباش راه‌اندازی می‌شود.

۳ مکان برای بازارچه کرمان

حسین محرابی، سرپرست معاونت اقتصادی استانداری کرمان نیز طی سخنانی اعلام کرد ۳ مکان برای ایجاد بازارچه در شهر کرمان پیش‌بینی شده و در حال نهایی‌سازی گزینه بهینه هستیم. در این راستا حمید امانی، رئیس امور صنعت و معدن سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، راه‌اندازی اتاق گوهرسنگ‌ها در فرودگاه‌هایی که دارای گمرک تخصصی هستند را نیازمند بررسی همه‌جانبه از جمله انبارداری و مسائل پیرامونی دانست. محمد کشتی‌آرای، رئیس کمیسیون طلا و جواهر اتاق اصناف ایران نیز توجه به معادن و بخش تولید را مورد اشاره قرار داد و گفت: علاوه بر موضوع بازار، فعال‌سازی معادن این بخش، باید مورد توجه بیشتری قرار گیرد. فرزاد اوجانی، معاون دفتر صادرات معاونت صنایع دستی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی نیز در این جلسه، خواهان تقویت بخش تحقیق و توسعه در حوزه گوهرسنگ‌ها شد. فرحناز رجالی، کارشناس موسسه استاندارد نیز گفت: وجود آزمایشگاه‌های اکرودیته تخصصی، مجهز و معتبر یکی از الزاماتی است که برای توسعه این صنعت ضروری است.

تعامل برای رفع مشکلات

رضا موسی‌زاده، معاون مدیر کل ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز نیز گفت: بخشی از مشکلات این صنعت، با مباحثه و ارتباط نزدیک با تولیدکنندگان برطرف می‌شود؛ از این رو باید ارتباط بیشتری با بخش تولید داشته باشیم. روحانی‌نیا، نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: به‌منظور تولید باکیفیت و صادرات ثمربخش، حوزه تولید به‌ویژه تراش‌های تخصصی، نیازمند توجه بیشتر به‌ویژه در بازارچه‌های در شرف تاسیس است.

سخن پایانی...

باتوجه به اهمیت صنعت گوهرسنگ‌ها، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران به عرصه شناسایی ظرفیت‌های سنگ‌های قیمتی کشور و تقویت فعالیت و رفع موانع در این زمینه ورود کرده که با این اقدام، فصل جدیدی در بازار گوهرسنگ‌ها آغاز شده و امید به رونق این بازار و تسهیل صادرات و واردات آن افزایش یافته، این در حالی است که به‌گفته فعالان این صنعت، در حال حاضر قوانین و مقررات دست‌وپاگیر برای واردات و صادرات، بازار فعالان در حوزه گوهرسنگ‌ها را کساد کرده، به‌طوری که نه سنگی برای تراش دارند و نه زیوری برای فروش و صادرات. از سوی دیگر شیوع کرونا در چند ماه اخیر ضربه مهلکی به صنعت سنگ‌های قیمتی و زیورآلات وارد کرده است

گروه معدن
editor@smtnews.ir

وجیه‌الله جعفری

مطابق برنامه عملیاتی صنعت گوهرسنگ‌ها، برنامه‌ها باید از مرحله اکتشاف، تولید معادن، فرآوری تا حلقه تجارت و صادرات و همچنین قوانین و آموزش، جمع‌بندی و نهایی شود

تکمیل مرحله نخست شمش آلومینای ایران

مدیر مجتمع آلومینای ایران، مستقر در شهرستان جاجرم، گفت: مرحله نخست طرح تولید شمش آلومینیوم در این مجتمع، بهمن امسال به ظرفیت کامل تولید، یعنی ۴۰ هزار تن می‌رسد.

امیر تردال ضمن بیان این خبر افزود: مرحله نخست تولید شمش در آلومینای ایران در اسفند سال ۹۷ به بهره‌داری رسید که تاکنون ۶۰ دیگ آن فعال و ۸۵ درصد دیگ‌ها وارد عملیات شده بود اما تا بهمن ۱۰ دیگ دیگر فعال و ظرفیت تولید شمش در فاز اول کامل شد.

وی افزود: از ابتدای امسال ۱۹ هزار و ۴۰۰ تن شمش آلومینا و ۱۷۰ هزار و ۴۰۰ تن آلومینا در این واحد تولید شده است. همچنین زیرساخت‌ها و شرایط برای اجرای ۲ مرحله دیگر طرح در این شرکت مهیا است و اکنون پیگیر دریافت مجوز از ایمیدرو برای اجرای این مراحل تولید شمش هستیم.

وی گفت: شرکت آلومینای ایران، محصول خود را به ۳ شرکت مهم شامل شرکت المهدی، ایرالکو و سالکو عرضه می‌کند و بخشی از پودر آلومینای تولیدی در شرکت آلومینای ایران برای تولید شمش آلومینا در همین مجموعه به مصرف می‌رسد. ظرفیت تولید پودر آلومینا در این شرکت، ۲۴۰ هزار تن در سال است که از این میزان ۸۰ هزار تن به مصرف شمش می‌رسد. مدیر مجتمع آلومینای ایران افزود: این شرکت به‌عنوان تنها تولیدکننده پودر آلومینا در کشور، یک‌پنجم نیاز داخلی را تامین می‌کند و مابقی نیاز کشور در این بخش از خارج وارد می‌شود. آلومینای ایران در شهرستان جاجرم، واحد تولیدی منحصر به‌فرد پودر آلومینا است که این محصول به‌عنوان ماده اولیه ۴ واحد تولیدی از جمله ایرالکو، المهدی، سالکو و نیز تولید شمش در جاجرم به مصرف می‌رسد.

آگهی فراخوان مناقصه عمومی (دو مرحله‌ای)

نوبت دوم شماره مجوز: ۱۳۹۹۶۲۶۶

شرکت ملی گاز ایران
شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی پالایشگاه دهم در نظر دارد اقلام مورد نیاز خود را با شرایط ذیل از طریق مناقصه عمومی تامین نماید:

شماره تقاضا و مناقصه	مناقصه شماره R10/99/032 تقاضای EM-9940042		
شرح مختصر اقلام درخواستی	FILTER- ساخت داخل		
مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار	پس از اتمام مرحله ارزیابی صلاحیت، مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به میزان ۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال می‌باشد.		
نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار	تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به صورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین‌نامه تضمین شماره ۱۲۳۴۲۰۲/ت ۵۰۶۵۹ه مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران می‌باشد. تبصره: در صورت ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به صورت وجه نقد، مبلغ نقدی می‌بایست به شماره حساب ۰۱۷۵۷۵۶۱۶۱۰۰۶ بانک ملی شعبه کنگان به نام پالایشگاه دهم شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی واریز و فیش واریزی ارائه گردد.		
مبلغ برآوردی مناقصه	۲۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال		
تاریخ تحویل اسناد به واجدین شرایط	۱۳۹۹/۱۲/۰۲	آخرین مهلت ارائه پیشنهادات	۱۳۹۹/۱۲/۱۷
تاریخ گشایش پاکت‌های فنی	۱۳۹۹/۱۲/۲۵	تاریخ گشایش پاکات مالی	۱۴۰۰/۰۱/۲۲
آدرس و تلفن مناقصه‌گزار	استان بوشهر، شهرستان کنگان، منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس سایت ۲، شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی، فاز ۱۹- پالایشگاه دهم- اداره تدارکات و امور کالا- واحد خرید- تلفن: ۰۷۷۳۱۴۶۶۲۷۱ -۰۷۷۳۱۴۶۶۲۸۳ -۰۷۷۳۱۴۶۶۲۸۷		

مناقصه‌گران می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت WWW.SPGC.IR مراجعه و یا با شماره تلفن ۰۷۷۳۱۴۶۶۲۸۷ - ۰۷۷۳۱۴۶۶۲۸۳ تماس حاصل فرمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۱۱/۰۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۱۱/۰۵

روابط عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

"آگهی تجدید مناقصه عمومی تک مرحله‌ای خرید دو دستگاه یدکی آنالیز روغن ترانسفورماتور دیجیتالی مدل Calisto5 با برند Morgan Schaffer"

"SP-۹۹-۱۰-۰۱"

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد نسبت به خرید دو دستگاه یدکی آنالیز روغن ترانسفورماتور دیجیتالی مدل Calisto5 با برند Morgan Schaffer از طریق مناقصه عمومی تک مرحله‌ای اقدام نماید؛ لذا از تامین‌کنندگان معتبر که دارای توانایی مناسب و سوابق و تجارب مورد قبول می‌باشند، دعوت بعمل می‌آید حداکثر تا هشت روز از تاریخ چاپ آگهی، مدارک خود را طبق شرایط مندرج در نمونه قرارداد به صندوق پستی (۴۴۵-۷۸۱۸۵) مجتمع جهان فولاد سیرجان ارسال کنند. بدیهی است بعد از تاریخ فوق مدارک ارسالی ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت‌های متقاضی می‌توانند شرایط و مشخصات اقلام موضوع را از طریق مراجعه به آدرس اینترنتی www.sjsco.ir دریافت نمایند.

شرایط و اسناد:

۱- تضمین شرکت در مناقصه؛ ضمانت‌نامه بانکی معتبر و بدون قید و شرط و به نفع کارفرما (به مبلغ یک میلیارد ریال) و دارای اعتبار حداقل سه ماهه و قابل تمدید به مدت سه ماه دیگر به نام شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان می‌باشد.
۲- ارائه اسناد و مستندات مذکور هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.
۳- شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات مختار می‌باشد.
۴- جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۱۳۳۷۹۹۷۸۷ تماس حاصل نمایید. (ساعات اداری)
۵- بعد از ارسال مدارک حتما بایستی اسکن برگه پستی به نشانی SJSCO.DEHNAVI@GMAIL.COM ایمیل شود.
۶- هزینه چاپ آگهی، بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

واحد تدارکات و خرید شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

آگهی تجدید مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای شماره ۹۹/۱۶ همراه با ارزیابی کیفی

نوبت دوم شماره مجوز: ۱۳۹۹۶۲۵۱

شرکت ملی گاز ایران
شرکت گاز استان چهارمحال و بختیاری (سهامی خاص) شماره ثبت: ۵۵۰۰

۱- **مناقصه‌گزار:** شرکت گاز استان چهارمحال و بختیاری
۲- **موضوع مناقصه:** اجرای عملیات زیرسازی و آسفالت راه دسترسی به ایستگاه‌های شهرستان‌های فارسان و کوهرنگ
۳- **شرکت گاز استان چهارمحال و بختیاری در نظر دارد:** مناقصه موضوع فوق را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد. لازم به ذکر است کد فراخوان در پایگاه ملی مناقصات ۳۶۵۰۸۲۳۴ می‌باشد.
۴- **تاریخ انتشار مناقصه در سامانه:** ساعت ۱۲ روز شنبه تاریخ ۹۹/۱۱/۰۴ می‌باشد.
۵- **مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت:** تا ساعت ۱۸ روز دوشنبه تاریخ ۹۹/۱۱/۰۶ می‌باشد.
۶- **مهلت زمانی ارائه پیشنهاد:** تا ساعت ۱۸ روز دوشنبه تاریخ ۹۹/۱۱/۲۰ می‌باشد.
۷- **تاریخ بازگشایی پاکت ارزیابی مناقصه:** ساعت ۸ صبح روز سه‌شنبه تاریخ ۹۹/۱۱/۲۱
۸- **تاریخ بازگشایی پاکت پیشنهاد:** ساعت ۱۰ صبح روز شنبه تاریخ ۹۹/۱۱/۲۵
۹- **نوع و مبلغ تضمین فرایند ارجاع کار:** یکی از تضامین معتبر در آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی مصوبه شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ه مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات محترم وزیران به مبلغ ۵۳۶،۰۰۰،۰۰۰ (پانصد و سی و شش میلیون) ریال می‌باشد.

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: آدرس شرکت گاز استان چهارمحال و بختیاری واقع در شهرکرد - خیابان فارابی شمالی به شماره تلفن ۴-۳۳۳۳۹۰۰۲-۰۳۸ (داخلی ۲۰۸۱)

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۱۱/۰۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۱۱/۰۵

روابط عمومی شرکت گاز استان چهارمحال و بختیاری

آگهی مزایده شماره ۹۹/۳/ز

فروش ۶۵،۰۰۰ تن نرمه و ضایعات گندله سنگ آهن

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر (سهامی‌عام) در نظر دارد "شصت‌وپنج هزار تن نرمه و ضایعات گندله سنگ‌آهن با عیار ۶۵٪" را از آنکه شهید رجایی بندرعباس با شرایط تحویل FOB و از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مزایده به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور را از بخش مناقصه و مزایده دانلود نمایند. آنالیز فیزیکی و شیمیایی محصول تولیدی در اسناد موجود می‌باشد. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز سه‌شنبه مورخ ۹۹/۱۱/۱۴ در محل دبیرخانه دفتر مرکزی این شرکت واقع در تهران- خیابان دکتر فاطمی- پلاک ۲۷۳ (روبروی هتل لاله) می‌باشد. تاریخ بازگشایی پاکات رأس ساعت ۱۱ مورخ ۹۹/۱۱/۱۵ در محل دفتر مرکزی این شرکت مقرر شده است. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار می‌باشد.

مدیریت قراردادها و معاملات
شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

آگهی فراخوان شماره ۹۹/۶/ف

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر (سهامی عام) در نظر دارد "بررسی و مطالعه اثرات انفجارهای معادن فعال منطقه گل‌گهر بر سازه و فونداسیون و مجموعه تجهیزات کارخانه‌های مجتمع شامل گندله‌سازی یک و خطوط کنسانتره ۱، ۲، ۳ و ۴ و فرآوری غبار" را از طریق فراخوان عمومی به شرکت‌های مشاور واجد شرایط واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد فراخوان به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور را از قسمت مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز چهارشنبه مورخ ۹۹/۱۱/۱۵ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. لازم به ذکر است شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در رد یا تایید صلاحیت شرکت‌ها مختار می‌باشد و ارسال مدارک هیچ‌گونه حقی برای ارسال‌کننده ایجاد نخواهد کرد.

مدیریت قراردادها و معاملات
شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

خبر

تولید تختال با ضخامت ۲۵۰ میلی‌متر در فولاد مبارکه

در پی تولید موفقیت‌آمیز تختال با ضخامت ۳۰۰ میلی‌متر در فولاد مبارکه به وسیله ماشین ریخته‌گری شماره ۵ این شرکت، با همت و تلاش غیورمردان شرکت فولاد مبارکه و تولید تختال با ضخامت ۲۵۰ میلی‌متری با استفاده از ماشین ریخته‌گری شماره ۲ افتخاری دیگر در ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم آفریده شد. به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، مدیر ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم شرکت فولاد مبارکه با اشاره به طراحی ماشین شماره ۲ ریخته‌گری برای تولید تختال‌های با ضخامت ۲۰۰ و ۲۲۰ میلی‌متر، این افزایش ضخامت را موفقیتی بزرگ در جهت افزایش حجم تولید و ارتقای قابل توجه کیفیت تختال‌های تولیدشده برشمرد. سلیمی با تاکید بر اینکه این دستاورد با هدف افزایش بهره‌وری در واحد ریخته‌گری دنبال شد، اظهار کرد: تمامی مراحل به طور کامل از سوی متخصصان برق، مکانیک، متالورژی و تولید شرکت فولاد مبارکه و بدون هیچ‌گونه دخالت خارجی به دست آمده و از این جهت با توجه به حجم عملیات انجام‌شده بسیار حائز اهمیت و باعث افتخار است. مدیر ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم شرکت فولاد مبارکه در ادامه افزایش خواص مکانیکی بهتر در هنگام نورد و کاهش ناخالصی‌ها را از دلایل کاربرد تختال‌های جدید در تولید فولادهای API و قابل استفاده در صنایع استراتژیک کشور ازجمله صنعت نفت و گاز برشمرد. شایان ذکر است در ۱۸ دی امسال تولید ضخیم‌ترین تختال کشور با ضخامت ۳۰۰ میلی‌متر برای نخستین‌بار در کشور در ماشین شماره ۵ ریخته‌گری محقق شد و ایران به جمع معدود کشورهای تولیدکننده این نوع تختال پیوست.

پانزدهمین ریفرمر ایرانی در صنعت فولاد بارگذاری می‌شود

کاتالیست‌های ایرانی همتراز نمونه‌های خارجی

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

میلاد کماسی

افزایش ظرفیت آهن‌اسفنجی فولاد مبارکه را باید مهم‌ترین پرونده تولید آهن‌اسفنجی این شرکت طی یک دهه اخیر دانست

در روزهای آینده عملیات بارگذاری کاتالیست احیای مستقیم در ریفرمر مادول F فولاد مبارکه اصفهان انجام می‌شود و تا یک ماه آینده این واحد وارد مدار تولید خواهد شد

کاتالیست یکی از تجهیزات استراتژیک در صنایع فولاد، پالایش و پتروشیمی است. تامین این ماده در شرایط تحریم با همت شرکت دانش‌بنیان توسعه صنایع نفت و گاز سرو (نفت و گاز سرو) تسهیل شده است. این شرکت به‌عنوان مجموعه‌ای پیشگام در تولید کاتالیست فعالیت می‌کند. به‌زودی نیز شاهد بارگذاری پانزدهمین ریفرمر ایرانی در صنعت فولاد از سوی این شرکت خواهیم بود. در این پروژه ظرفیت مادول F شرکت فولاد مبارکه افزایش می‌یابد؛ بدین ترتیب ظرفیت تولید آهن اسفنجی این واحد از ۸۸۰ هزار تن در سال به یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن می‌رسد. طراحی فرآیند کاتالیستی این افزایش ظرفیت به کوشش شرکت نفت و گاز سرو انجام شده است.

نخستین تولیدکننده کاتالیست در ایران

میلاد کماسی، سرپرست مهندسی فروش و توسعه بازار کاتالیست‌های صنایع فولاد شرکت نفت و گاز سرو در گفت‌وگو با صمت در توضیح عملکرد این شرکت گفت: شرکت نفت و گاز سرو نخستین و بزرگ‌ترین تولیدکننده کاتالیست در ایران است. این شرکت از سال ۱۳۸۳ فعالیت خود را آغاز کرده و تا امروز ۳۰ گرید کاتالیست مورد استفاده در صنایع فولاد، پتروشیمی و پالایشگاهی را به تولید صنعتی رسانده است. کاتالیست‌های تولیدشده ازسوی این شرکت برای استفاده در صنعت فولاد در ۳ گرید احیای مستقیم آهن و یک گرید کاتالیست سولفورزدایی اکسید روی طبقه‌بندی می‌شوند. این مجموعه همچنین تولید زنجیره کاتالیست‌های واحدهای تولید اوره و آمونیاک و متانول پتروشیمی‌ها را به‌طور کامل در اختیار دارد. در همین حال کاتالیست پالایشگاه‌های دارای واحد هیدروژن را نیز تولید می‌کند. گفتنی است، دانش فنی ساخت این کاتالیست‌ها به همت تیم دانشگاهی و علمی شرکت نفت و گاز سرو در داخل مجموعه تدوین شده و به تولید صنعتی رسیده است.

حضور موفق در صنعت فولاد

وی در ادامه افزود: در سال جاری شرکت نفت و گاز سرو پس از بارگذاری کاتالیست احیای مستقیم آهن تولیدی خود در مجتمع فولاد سیرجان ایرانیان در خرداد ماه، ریفرمر مادول B فولاد هرمزگان را در ماه گذشته بارگذاری کرد. درحال‌حاضر نیز عملیات بارگذاری کاتالیست احیای مستقیم در ریفرمر مادول F فولاد مبارکه اصفهان را در دست اجرا دارد. این ریفرمر پانزدهمین ریفرمر شرکت نفت و گاز سرو در صنعت فولاد است و حداکثر تا یک ماه آینده وارد مدار تولید می‌شود.

سرپرست مهندسی فروش و توسعه بازار کاتالیست‌های صنایع فولاد شرکت نفت و گاز سرو خاطرنشان کرد: این شرکت تاکنون تجربه بارگذاری کاتالیست در مادول‌های A، B، D، E و F فولاد مبارکه و همچنین مگامادول‌های سبا و واحد A شهید خرازی فولاد مبارکه را برعهده داشته و در مجموع تا به امروز تجربه بارگذاری موفق ۷ ریفرمر فولاد مبارکه را در کارنامه خود ثبت کرده است.

افزایش ظرفیت در فولاد مبارکه

کماسی خاطرنشان کرد: پروژه‌ای که اکنون در شرکت فولاد مبارکه در دست بهره‌برداری است از چند حیث اهمیت دارد؛ پروژه افزایش ظرفیت مادول F در دست اجرا است. ظرفیت تولید آهن اسفنجی به وسیله مادول یادشده پیش از این برابر ۸۸۰ هزار تن در سال بود. حال انتظار می‌رود با اجرای پروژه توسعه‌ای، ظرفیت این مادول به یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن در سال افزایش یابد. طراحی فرآیند کاتالیستی این افزایش ظرفیت از سوی شرکت نفت و گاز سرو انجام شده است.

اجرایی شدن این طرح نیازمند تغییراتی در فرآیند تولید است. در این فرآیند کاتالیست، گاز طبیعی و گاز برگشتی به سیستم را به گاز سنتز تبدیل می‌کند. آنچه اهمیت دارد این است که در فرآیند افزایش ظرفیت باید از محصولاتی استفاده شود که به آنها اطمینان ۱۰۰ درصدی وجود داشته باشد به نحوی که انجام عملیات ظرفیت‌سازی با ریسک همراه نباشد.

وی افزود: این پروژه را می‌توان مهم‌ترین پروژه تولید آهن اسفنجی فولاد مبارکه ظرف یک دهه اخیر دانست. خوشبختانه با اعتماد شرکت فولاد مبارکه و شرکت ایریتیک به‌عنوان مشاور و لایسنسور پروژه به عملکرد کاتالیست تولیدی ما داشتند، تصمیم گرفته شد که کاتالیست تولیدی شرکت سرو که دارای ضریب اطمینان ۱۰۰ درصدی است در این پروژه بارگذاری شود. اطمینان از کیفیت کاتالیست‌های تولیدشده در شرکت نفت و گاز موجب شده که در این پروژه برای نخستین بار در صنعت فولاد کشور از تیوب‌های ایرانی در کل ریفرمر استفاده شود. طراحی این تیوب‌ها براساس به‌روزترین طراحی که از سوی یکی از معتبرترین شرکت‌های فعال در این صنعت ارائه شده، انجام شده است. در روزهای آینده عملیات بارگذاری انجام می‌شود و سرانجام تا یک ماه آینده این واحد وارد مدار تولید خواهد شد.

سخن پایانی

شرکت نفت و گاز سرو چند سالی است که فعالیت خود را در صنایع نفت آغاز کرده است. این شرکت درحال‌حاضر عملیات بارگذاری کاتالیست احیای مستقیم در ریفرمر مادول F فولاد مبارکه اصفهان را در دست اجرا دارد. ظرفیت تولید آهن اسفنجی به وسیله مادول یادشده پیش از این برابر ۸۸۰ هزار تن در سال بود. حال انتظار می‌رود با اجرای پروژه توسعه‌ای، ظرفیت این مادول به یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن در سال افزایش یابد. اجرایی شدن این طرح نیازمند تغییراتی در فرآیند تولید است بر همین اساس نیز تغییر کاتالیست یادشده اجرایی می‌شود.

"فراخوان عمومی شناسایی و توسعه لیست تامین کنندگان قراضه فله فرآوری شده"

"کد فراخوان ۲۳-۱۰-۹۹- BU.SCRAP"

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد نسبت به شناسایی و توسعه لیست تامین‌کنندگان قراضه فله فرآوری شده جهت خریدهای آتی خود اقدام نماید. لذا از تامین‌کنندگان معتبر که دارای توانایی مناسب، سوابق و تجارب مورد قبول می‌باشند دعوت به عمل می‌آید تا ظرف مدت ۷ روز از تاریخ چاپ آگهی تمایل خود را به صورت مکتوب همراه با تصویر اسناد و مدارک ذیل به آدرس ایمیل FARAKHAN_SJSCO@YAHOO.COM ارسال نمایند.

اسناد و مدارک:
۱) درخواست رسمی (ذکر آدرس ایمیل، شماره تماس تلفن ثابت و همراه الزامی است).
۲) اساسنامه و مدارک ثبتی (اظهارنامه و آگهی تاسیس، شماره ثبت، کد اقتصادی، شناسه ملی، آگهی آخرین تغییرات و صاحبان امضاء مجاز و پروانه بهره‌برداری).
۳) رزومه و سوابق فروش و نمونه قراردادها و توافقنامه‌های انجام شده در دو سال گذشته.
۴) مدارک و مستندات توان مالی و اسناد و مدارک مثبته.
۵) گواهی حسن انجام کار و رضایت‌نامه از مشتریان و کارفرمایان قبلی.
۶) تکمیل فرم خوداظهاری (دریافت از سایت WWW.SJSCO.IR)
۷) گواهی ثبت‌نام مودیان مالیاتی یا گواهی مالیات بر ارزش‌افزوده.
۸) انواع گواهینامه از موسسات معتبر در زمینه سیستم‌های مدیریت کیفیت.

شرایط:
۱) قراضه فله ارائه شده می‌بایست قابلیت استفاده مستقیم (بدون نیاز به آماده‌سازی مجدد) در کارخانه فولادسازی را داشته باشد.
۲) شرکت‌های حاضر در فراخوان می‌بایست دارای کارگاه فعال فرآوری قراضه باشند (دارای امکاناتی نظیر: چنگ و مگنت جهت بارگیری، تجهیزات برشکاری و تمیزکاری قراضه و دارا بودن پروانه بهره‌برداری فرآوری قراضه).
۳) ارائه مستندات و اسناد مذکور هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.
۴) شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان برای ورود به وندور لیست خود براساس مدارک ارائه شده تصمیم‌گیری خواهد کرد و در رد یا قبول شرکت‌ها مختار است.
۵) لازم به ذکر است مدارک تامین‌کنندگانی بررسی و ترتیب اثر داده خواهد شد که حتما در ایمیل ارسالی عنوان و کد فراخوان را ذکر کنند.
۶) جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۱۳۵۰۵۷۴۰۰ آقای مهندس سالارپور (رئیس واحد برنامه‌ریزی خرید، تدارکات و تامین کالا) در روزهای کاری (شنبه الی چهارشنبه) و ساعات اداری (۰۸:۰۰ الی ۱۳:۳۰) تماس حاصل فرمایید.

واحد خرید خدمات مجتمع جهان فولاد سیرجان

"آگهی مناقصه عمومی خرید ماسه اولوینی"

"(دومرحله‌ای) "شماره ۱-R-۹۹-۱۱

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد نسبت به خرید ۷۰۰ تن ماسه اولوینی مورد نیاز کارخانه ذوب شماره یک خود از طریق مناقصه عمومی و سپس عقد قرارداد اقدام نماید؛ لذا از سازندگان و واردکنندگان معتبر که دارای توانایی مناسب، سوابق و تجارب مورد قبول می‌باشند، دعوت بعمل می‌آید تا ظرف مدت حداکثر ۵ روز از تاریخ چاپ آگهی، تمایل خود را به‌صورت مکتوب همراه با تصویر اسناد و مدارک ذیل به آدرس ایمیل m3mirmoghaddam@gmail.com ارسال و اسناد مزایده را دریافت نمایند.

ردیف	شرح کالا	تعداد/مقدار	شرایط تحویل	مشخصات
۱	ماسه اولوینی	۷۰۰ تن	بر اساس شرایط مذکور در اسناد مناقصه	بر اساس دیتا شیت مندرج در سایت

شرکت‌های متقاضی می‌توانند شرایط و مشخصات اقلام موضوع مناقصه را از طریق مراجعه به آدرس اینترنتی www.sjsco.ir دریافت نمایند.

اسناد و مدارک:
۱- درخواست رسمی. (ذکر آدرس ایمیل، شماره تماس تلفن ثابت و همراه الزامی است.)
۲- اساسنامه و مدارک ثبتی. (شماره ثبت، کد اقتصادی و شناسه ملی، گواهی ثبت، گواهی آخرین تغییرات و ...)
۳- گواهی نمایندگی از طرف تامین‌کنندگان معتبر. (در صورت موجود بودن)
۴- رزومه، سوابق فروش و نمونه قراردادها و توافقنامه‌های انجام شده با موضوع تامین اقلام موضوع مناقصه.
۵- مدارک و مستندات توان مالی با اسناد و مدارک مثبته
۶- کاتالوگ‌ها و نقشه‌های فنی، ضمانتنامه بانکی

شرایط:
۱- تضمین شرکت در مناقصه جهت تامین ۷۰۰ تن ماسه اولوینی برای تولیدکنندگان چک شرکتی با مبلغ ۲،۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰ریال (دو میلیارد و یکصد میلیون ریال) در وجه شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان، بدون بابت و تاریخ و برای تامین‌کنندگان تضمین بانکی به همین مبلغ، بدون قید و شرط و به نفع کارفرما و دارای اعتبار حداقل سه ماهه (در صورت تائید اولیه) می باشد.
۲- ارائه اسناد و مستندات مذکور هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.
۳- شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در رد یا قبول تمام و یا بخشی از پیشنهاد، تقسیم اقلام موضوع مناقصه و ارجاع به دو یا چند پیشنهاددهنده براساس صرفه و صلاح خود بدون آنکه محتاج به ذکر دلیل باشد مختار است.
۴- جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۱۲-۶۸۳-۱۷۳۳ تماس حاصل نمایید. (پاسخگویی در ساعات اداری)
۵- هزینه چاپ آگهی، بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

واحد خرید شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

اطلاعیه جلسه مجمع عمومی عادی انجمن روابط عمومی ایران

نوبت دوم

به اطلاع کلیه اعضای پیوسته انجمن می‌رساند جلسه مجمع عمومی مورخ ۹۹/۱۱/۲ به دلیل به حد نصاب نرسیدن تشکیل نشد. وفق اساسنامه جلسه دوم مجمع روز پنجشنبه ۹۹/۱۱/۳۰ در محل شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران تقاطع بزرگراه مدرس، ابتدای آفریقای شمالی، خیابان بیدار، شماره ۳ تشکیل می‌شود.

دستور جلسه:
۱- گزارش هیات‌مدیره
۲- گزارش مالی
۳- گزارش بازرس
۴- انتخاب بازرس
۵- انتخاب روزنامه رسمی
۶- تعیین حق عضویت

بدیهی است اعضایی که حق عضویت سالانه خود را واریز کرده‌اند حق حضور در جلسه دارند.

انجمن روابط عمومی ایران

آگهی فراخوان دعوت به مجمع عمومی سالیانه انجمن

کارخانجات آردسازی و سیلوداران استان البرز به شماره ثبت ۶۱۶

بدینوسیله از کلیه اعضای محترم دعوت می‌شود در جلسه مجمع عمومی سالیانه که راس ساعت ۱۰ صبح روز سه‌شنبه ۹۹/۱۱/۲۸ در محل انجمن به نشانی: اتوبان کرج، بعد از پل کردان، شرکت آردستاره کردان، برگزار می‌گردد.

دستور جلسه:
۱. استماع گزارش عملکرد هیات مدیره و بازرس
۲. بررسی و تصویب گزارش عملکرد و صورت‌های مالی سال ۹۸
۳. انتخاب بازرسین اصلی و علی‌البدل
۴. تعیین روزنامه کثیرالانتشار
۵. و سایر موارد...

با ماسبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید
www.Gostaresh.news

گسترش تجارت
یکشنبه
۵ بهمن ۱۳۹۹
۱۰ جمادی‌الثانی ۱۴۴۲
۲۴ ژانویه ۲۰۲۰
شماره ۱۷۱۴
پیاپی ۳۰۳۲
www.Tejaratdaily.com

شیوه توزیع یارانه غلط است

ایران صدرنشین شد

فارس فقط ۷ سال آب دارد

نگاهی به تاثیر تسهیلات و یارانه‌ها در اقتصاد کشور

نفع مردم از یارانه تجاری چیست؟!

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

کشور ما امروز در تنگنای اقتصادی بی‌سابقه‌ای قرار گرفته است و دست‌اندرکاران هر از گاهی بر این نکته تاکید می‌کنند که باید برای عبور از این دوره پرفشار برنامه‌ریزی‌های مدونی انجام شود. در همین راستا نیز تجارت کشور که پس از بی‌نصیب ماندن از سهم ارز حاصل از نفت، شرایط خاصی را در تامین و اختصاص ارز تجربه می‌کند، در عین حال که به کوچک‌کردن سهم ارز ترجیحی در واردات می‌پردازد، صادرکنندگان را نیز به بازگرداندن ارز به کشور فرامی‌خواند. اگرچه این رویکرد مناسب به نظر می‌رسد اما نکاتی را نیز دربر دارد. برای مثال، اینکه چرا اثر ارز ترجیحی برای واردات کالاهای اساسی در سفره‌های مردم دیده نمی‌شود و اینکه سود این ارز ترجیحی نصیب چه کسی می‌شود. مهم‌تر از این موارد این پرسش مطرح می‌شود که یارانه‌ها و تسهیلاتی که برای واردات و صادرات درنظر گرفته می‌شود، چه نقشی در توسعه اقتصادی و تجاری کشور دارند؛ این موضوعی است که در گزارش این شماره صمت به آن پرداخته شده است؛ با ما همراه باشید:

عکس: صمت

> یارانه در حوزه تجارت زمانی قابل دفاع است که سود آن نصیب اقشار مختلف جامعه شود و توسعه اقتصادی را به همراه داشته باشد. اما به نظر می‌رسد که این نوع تسهیلات و سود حاصل از آنها تنها به بخش خاص و معدودی از جامعه تعلق می‌گیرد

هدف یارانه نباید گم شود

میرهادی رهگشای- کارشناس اقتصاد: تجارت امروز کشور ما با توجه به کاهش اثرگذاری ارز حاصل از صادرات نفت، خواسته یا ناخواسته به طرف صادرات غیرنفتی روی آورده است. با این حال، به نظر می‌رسد که ساختارهای صادراتی کشور همچنان دچار نقاط ضعف جدی در این حوزه هستند که با برنامه‌ریزی‌های مدون درباره آنها می‌توان به یک صادرات غیرنفتی واقعی، با ارزش افزوده مناسب دست پیدا کرد.

درحال‌حاضر در تجارت کشور ما مواردی وجود دارد که در آن بخش تولید با یارانه‌هایی مثل برق ارزان‌تر، سوخت ارزان‌تر و معافیت‌های مالیاتی و مواردی از این دست اقدام به تولید محصولی خاص می‌کنند. مواردی که به نظر می‌رسد هدف قانون‌گذار و تصمیم‌گیرنده درباره آن، تنها معطوف به مصرف داخلی این محصولات بوده و قصد داشته تا نرخ تمام‌شده کالای داخلی را برای مصرف‌کننده داخلی در دسترس قرار بدهد و برنامه‌ریزی خاصی برای صادرات آن وجود نداشته است که نمونه‌های فراوانی را در این زمینه می‌توان نام برد. درواقع هدف از یارانه‌ای که به ابتدای زنجیره تولید اختصاص داده شده، این بوده که توسعه در این بخش ایجاد شود.

اما درحال‌حاضر شاهد هستیم بسیاری از محصولاتی که بر این مبنا تولید می‌شوند و به‌ویژه محصولات میانی زنجیره تولید ما به صورت فله و خام‌فروشی از کشور خارج می‌شوند و سود حاصل از فروش آنها نیز محدود به همین اختلاف نرخ و یارانه‌هایی است که به تولید اختصاص یافته است. البته ممنوعیت صادرات نیز در این موارد نمی‌تواند تصمیم درستی باشد. بنابراین، به نظر می‌رسد که باید برای صادرات این نوع محصولات، عوارضی را اختصاص دهیم یا سیاست‌هایی مانند تعیین حداقل نرخ را درباره این کالاها اتخاذ کنیم تا محدودیت‌هایی برای آن ایجاد شود. این تعیین کف نرخ که با توجه به نرخ جهانی کالا است، می‌تواند برای کالاهایی مانند سنگ آهن، فولاد خام، زعفران و پسته در نظر گرفته شود تا مشکلات در صادرات مواد خام و فله و همچنین صادرات غیرمسئولانه را به حداقل برساند.

در بخش واردات نیز سال‌هاست کارشناسان اقتصادی با اعطای یارانه به واردکنندگان مخالفت دارند و تجربه در این زمینه نشان داده که نرخ کالاها در بازار حتی با تخصیص یارانه وارداتی، براساس بازار آزاد محاسبه می‌شود و مزیتی از آن نصیب مصرف‌کننده نمی‌شود.

در این بخش از تجارت نیز آنچه منطقی‌تر به نظر می‌رسد این است که یارانه به جای اینکه به شکل رانت در اختیار واردکننده قرار گیرد که پیامدهای سوء زیادی را نیز به همراه دارد، به صورت ریالی به تولیدکننده تعلق بگیرد و تولیدکننده نرخ عرضه را کاهش دهد یا اینکه این یارانه مستقیم در اختیار مصرف‌کننده قرار گیرد.

برای مثال، در بخش نهاده‌های دامی که در این ماه‌ها نیز دچار مشکلات فراوانی بوده است، دولت به جای اینکه یارانه را به صورت ارزی به واردکننده اختصاص دهد و او این کالا را پس از چند مرحله به مصرف‌کننده یعنی مرغداری‌ها و دامپروری‌ها برساند، می‌تواند معادل این یارانه را به صورت ریالی در اختیار واحدهای مرغداری و دامداری قرار دهد. واردکننده در این شکل از اختصاص یارانه، نهاده را با ارز آزاد وارد می‌کند و در اختیار توزیع‌کننده و عمده‌فروش می‌گذارد؛ عمده‌فروش نیز با توجه به نرخ بازار نهاده را به دامدار می‌فروشد. دولت می‌تواند براساس حجم تولید، مقدار یارانه تعلق‌گرفته به دامداران و تولیدکنندگان فرآورده‌های پروتئینی را تعیین کند.

درحال‌حاضر واردات به شکل انحصاری و با دریافت ارز ترجیحی انجام می‌شود و به همین دلیل ساختار مناسبی نیز در بازار شکل نمی‌گیرد. درحالی‌که از بین رفتن این انحصار باعث می‌شود واردکنندگان بیشتری با توجه به نیاز کشور اقدام به واردات کالاهای مورد نیاز کنند و به این ترتیب مشکل کمبود کالاها و مواد اولیه در کشور برطرف خواهد شد. از سوی دیگر، شکل‌گیری نظام عرضه و تقاضا می‌تواند به رقابتی شدن بازار و تعدیل نرخ بینجامد و در نهایت سود این سیاست به نفع مصرف‌کننده نهایی باشد، ضمن اینکه با این روش دیگر در مقاطع زمانی مختلف شاهد ظهور سلاطین گوناگون در بازارهای داخلی نخواهیم بود.

> نرخ کالاها در بازار حتی با تخصیص یارانه وارداتی، براساس بازار آزاد محاسبه می‌شود و مزیتی از آن نصیب مصرف‌کننده نمی‌شود

باید اقتصاد را از نو بسازیم

محمد حسن‌نژاد - نماینده سابق مجلس و کارشناس اقتصادی: امروز کارشناسان اقتصادی مشکلات فراوانی را برای حوزه تجارت کشور در بخش واردات و صادرات برمی‌شمارند که هریک از آنها می‌تواند در جای خود مورد بررسی قرار گیرد. اما اگر بخواهیم یک مشکل عمده و اساسی را در این مسیر نام ببریم که می‌تواند بیشترین نقش را در عملکرد نامطلوب تجارت ما در این سال‌ها داشته باشد، نداشتن فرماندهی واحد اقتصادی در کشور است و تا این مشکل برطرف نشود نمی‌توانیم امید داشته باشیم که مشکلات کشور در حوزه تجارت کشور به شکل ریشه‌ای حل شود.

دست‌اندرکاران اقتصادی ما در کشور و تصمیم‌گیران این بخش باید این نکته را در نظر بگیرند که سیاست‌های اقتصادی ما اگر قرار است به توسعه اقتصادی بینجامد، نمی‌تواند به صورت جزایر جدا از هم در نظر گرفته شود. ما در این بخش نیازمند نگرش واحد و منسجم هستیم و به دلیل فقدان این نگرش، با وجود پول‌پاشی‌های فراوانی که به اشکال مختلف در طول این سال‌ها شاهد بوده‌ایم، دامنه فقر هر روز گسترش می‌یابد و کشور را با مشکلات مضاعفی مواجه می‌کند.

تصمیم‌گیر اقتصادی ما نباید با توجه به استنباط و سلیقه شخصی خود و از سر دلسوزی به یک کالا یارانه اختصاص بدهد و عوارض و عواقب آن را درنظر نگیرد. قانون‌گذاران ما باید همه عوامل موجود را بشناسند و توانایی‌های بخش‌های تولیدی را در محاسبات خود در نظر بگیرند. چه بسا همین یارانه‌ای که مثلا به واردات گندم اختصاص یافته، اگر به خرید تضمینی کندم با نرخ مناسب از کشاورزان اختصاص یابد، بتوانیم نیاز داخلی کشور را با توسعه تولید برطرف کنیم.

اما می‌بینیم که در وضعیت کنونی هر ارگان و نهادی مسیر خود را می‌رود و به منافع خود فکر می‌کند؛ وزارت رفاه به دنبال ایجاد رفاه عمومی است، وزارت اقتصاد به مالیات‌ها نظر دارد، نگاه وزارت صنعت، معدن و تجارت به موجودی انبارهای کشور معطوف است و هریک از دیدگاه خود در مسیر درست قرار دارند درحالی‌که وقتی به کل این مجموعه با نگاه واحد می‌نگریم، تنها شاهد عملکردهای منفرد و جزیره‌ای هستیم که سودی نیز برای کشور ندارند.

ما می‌خواهیم که از صادرات کشور حمایت کنیم؛ پس سعی می‌کنیم تا برای صادرات تسهیلات قائل شویم اما در مقابل او را وادار می‌کنیم که ارز حاصل از صادرات را به صورت نیمایی به کشور برگرداند. این شیوه نمی‌تواند برآیند مثبتی برای کشور و توسعه اقتصادی ما به همراه داشته باشد. ما برای رسیدن به اهدافی که به توسعه اقتصادی می‌انجامد باید اقتصاد کشور را از نو بنا کنیم که این کار چندان هم مشکل نیست. برای رسیدن به یک اقتصاد سالم ما باید بکوشیم تا آربیتراژ را در این حوزه از بین ببریم.

آربیتراژ (Arbitrage) در علم اقتصاد به معنای بهره گرفتن از تفاوت نرخ بین دو یا چند بازار برای کسب سود است و سود آن زمانی ایجاد می‌شود که یک کالای مشابه در دو بازار مختلف یا در مواردی خاص در دو قالب متفاوت عرضه می‌شود و این همان پدیده‌ای است که ما در اقتصاد خود در حوزه‌های مختلف به‌شدت با آن مواجهیم.

وجود آربیتراژ در اقتصاد ما نتیجه ناکارآمد بودن بازار است و مکانیسمی را ایجاد می‌کند که موجب می‌شود قیمت‌ها به طرز قابل‌توجهی از ارزش منصفانه و واقعی خود منحرف شوند. برای مثال، وقتی خودرو در درب کارخانه و بازار دارای دو نرخ متفاوت است؛ افرادی که دارای رانت خودرو را به صورت پیش‌فروش و کمی پایین‌تر از نرخ بازار به متقاضیان می‌فروشند و خود آن را با استفاده از رانت، کمی بالاتر از نرخ درب کارخانه از کارخانه می‌خرند. در این شیوه سودجویان بدون اینکه سرمایه‌گذاری خاصی در بازار انجام دهند تنها با جابه‌جایی پول از خریدار واقعی به فروشنده واقعی مقادیر زیادی سود به جیب می‌زنند. متاسفانه امروز وقتی نحوه واردات و توزیع کالا در کشور را مرور می‌کنیم به موارد متعددی از این‌گونه سودجویی‌ها می‌رسیم که درواقع به نوعی سوءاستفاده از سرمایه‌های کشور است.

واردکننده کالایی را با ارز ترجیحی وارد کشور می‌کند و برمبنای ارز ترجیحی به آشنای خود می‌فروشد عوارض دولتی و قانونی را نیز پرداخت می‌کند؛ این آشنا آن را به نرخ آزاد وارد بازار می‌کند و کالا با نرخ آزاد در سفره مصرف‌کننده می‌نشیند. به این ترتیب آیا انتظار داریم تا منفعت ارز ترجیحی نصیب مصرف‌کننده نهایی شود؟ و تازه این ابتدایی‌ترین شکل سوداگری‌های حوزه تجارت است.

تا زمانی که اقتصاد ما درگیر چنین وضعیتی باشد هیچ توسعه‌ای در اقتصاد و تجارت کشور رخ نخواهد داد و همچنان سود تسهیلات و یارانه‌ها فقط به جیب سودجویانی خواهد رفت که از ساختار پر ایراد اقتصادی کشور سوءاستفاده می‌کنند.

در همه جای دنیا برای تولید و توسعه اقتصادی یارانه‌ها و تسهیلاتی در نظر گرفته می‌شود اما این موضوع زمانی به شکل مطلوب به نتیجه می‌رسد که از آنها با شیوه و در مسیر صحیح استفاده شود.

> برای رسیدن به اقتصاد سالم باید بکوشیم تا آربیتراژ را در این حوزه از بین ببریم

نباید قانون جنگل باشد

یارانه در حوزه تجارت زمانی قابل دفاع است که سود آن نصیب اقشار مختلف جامعه شود و توسعه اقتصادی را به همراه داشته باشد. اما به نظر می‌رسد که این نوع تسهیلات و سود حاصل از آنها تنها به بخش خاص و معدودی از جامعه تعلق می‌گیرد.

ما در کشور سال‌های زیادی را با انواع تحریم‌ها و تبعیض‌هایی که نه حق ما بود و نه در کنترل آن اختیاری داشتیم، سر کرده‌ایم و امروز نباید این تصور غلط در ذهن برخی از افراد ایجاد شود که همچنان اجازه در تحریم نگه‌داشتن و سرقت رفاه از عموم مردم را دارند.

اگر قرار است واردات یا صادرات کشور مشمول یارانه و تسهیلات خاصی باشد، این انتظار بزرگی نیست که هر ایرانی از آن سهمی داشته باشد و با همین دیدگاه به این نتیجه می‌رسیم که منتخبان مردم در سه قوه اصلی تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی برای این کار مسئول موظف هستند.

اگر قرار باشد مبنای برخورداری، دوری و نزدیکی به صاحبان ثروت ملی باشد و میزان بهره‌مندی از رفاه، به آشنایی با خلأهای نظام اقتصادی بسته و وابسته باشد، دیگر نیازی به دولت و نماینده و وکیل نیست. کشور ما امروز در دوره گذار به سر می‌برد که انتقال اقتصاد آن از فاز نفتی به اقتصاد نفتی، مستلزم تحمل بسیاری از فشارها و کمبودهاست اما اگر قرار باشد برخی سوداگران بخواهند خود را از این قاعده مستثنا کنند و بدتر از آن، بر این فشارها بیفزایند، بی‌شک وظیفه نهادهای مجری و نظارتی است که برای اصلاح این ساختار ورود کنند و اقتصاد را در مسیر درست توسعه قرار دهند.

یادداشت

یک صادرات موفق مقدمه لازم دارد

حسین محمودی اصل
کارشناس اقتصاد و کارآفرینی

کشور ما در حال تغییر ماهیت اجباری از اقتصاد نفتی به اقتصادی منفک از نفت است. این تغییر در نتیجه عوامل متعددی به وجود آمده است و در شرایط فعلی تمرکز بر صادرات غیرنفتی برای جبران ارزهای حاصل از صادرات نفتی کشور اهمیت ویژه‌ای پیدا کرده است.

درواقع صادرات در دنیای امروز یکی از اصول توسعه اقتصادی کشورها است و ورود به این عرصه تبدیل به یک رقابت تنگاتنگ شده است که به نظر می‌رسد در این رقابت کشور ما با توجه به سابقه دیرینه خود در صادرات نفتی، نتوانسته به‌خوبی جایگاهی را برای خود ایجاد کند و به همین دلیل مسیر چندان سهل و هموار را برای ورود به عرصه تجارت غیرنفتی ندارد.

ما برای رسیدن به این هدف، با توجه به ابزارها و توانایی‌های موجود، باید بتوانیم در گام اول شناسایی بازارهای هدف و نیازسنجی‌های مربوط به آنها را انجام دهیم؛ کشش قیمتی و حاشیه سود را مورد توجه قرار داده و در راستای آن اقدام به ورود به عرصه صادرات کنیم.

شاید در نگاه ساده‌انگارانه چنین ارزیابی‌هایی چندان ضروری به نظر نرسد اما توجه نکردن به همین موارد در حوزه صادرات باعث می‌شود گاهی تولیدکنندگانی که در عرصه تامین نیازهای داخلی به شکل مطلوب عمل کرده‌اند و پیشینه خوبی هم دارند، در ورود به عرصه صادرات نتوانند عملکرد مناسبی از خود نشان دهند. درواقع در بسیاری موارد مشاهده شده است که به دلیل تاثیرگذاری عواملی مانند توجیه‌پذیر نبودن صادرات و نارضایتی مصرف‌کنندگان بازارهای هدف، تولیدکنندگان متحمل شکست‌های اقتصادی می‌شوند.

تاثیر این شکست‌ها ممکن است دیگر تنها محدود به تجارت خارجی نشود و علاوه‌بر اینکه باعث از بین رفتن وجهه محصولات صادراتی کشور در حوزه صادرات می‌شود، ممکن است تولیدکننده را دچار آسیب‌های جدی مالی کند و ادامه تولید محدود گذشته را نیز در آن واحدها به خطر بیندازد.

البته یکی از ملزومات دستیابی به چنین ارزیابی‌هایی که می‌تواند منجر به ارتقای صادرات کشور شود ایجاد سامانه‌ها و بانک‌های جامع اطلاعات است.

ما در این زمینه در کشور نیازمند سامانه‌های هدف بسیار پویا هستیم تا اطلاعات به‌روز بازارها را در کشورهای مختلف با کمترین فاصله زمانی در اختیار واحدهای تولیدی ما قرار دهند و تولیدکنندگان ما با داشتن اطلاعات جامع از وضعیت بازار اقدام به سرمایه‌گذاری برای تولید محصولی خاص کنند. تخصیص مشوق‌های صادراتی یکی دیگر از راه‌های ترغیب فعالان اقتصادی به حضور در عرصه صادرات در این دوره است اما به شرطی که ارائه این تسهیلات همراه با سازکار مدونی باشد که به توسعه تجاری کشور منجر شود. این یک حقیقت است که تولیدکننده باید به صادرات رغبت داشته باشد و برای این کار اشتیاق نشان دهد و به همین دلیل در نظر گرفتن مشوق‌های صادراتی برای این واحدها می‌تواند یکی از راه‌های انگیزه‌بخشی برای تولیدکننده، ایجاد پویایی و تحرک در این حوزه، ضمانت صادرات و افزایش صادرات غیرنفتی باشد.

اما در نهایت آنچه از سابقه تجارت کشور در طول سال‌های اخیر به دست می‌آید این است که ما از ایجاد چنین زیرساخت‌ها و فضای مناسب برای صادرات بخش خصوصی غافل بوده‌ایم و آن را مهیا نکرده‌ایم و به همین دلیل نیز تولیدکنندگانی که در کشور ما پا به عرصه صادرات می‌گذارند بسیار زیر فشار هستند.

اگرچه نباید در این میان از نقش عوامل بازدارنده بیرونی مانند تحریم‌هایی که در این سال‌ها بر بخش اقتصادی کشور تحمیل شده نیز به‌سادگی گذشت اما در عین حال باید هرچه زودتر برای رفع این نواقص بنیادی در حوزه صادرات چاره‌ای اندیشید و رفع این نقایص را در دستور کار قرار داد.

گفت‌وگو

در گفت‌وگوی صمت با کارشناس اقتصاد مطرح شد:

شیوه توزیع یارانه غلط است

آنچه که امروز به‌شکل پرداخت یارانه نقدی به چندصد واردکننده یا پرداخت آن به‌صورت نقدی به مردم به‌منظور حمایت از اقشار نیازمند به اجرا درمی‌آید، به هیچ وجه صحیح نیست

پیمان صفردوست: یارانه از آن دسته از موضوعاتی است که در کشور ما همواره مطرح بوده و هیچ‌گاه رنگ کهنگی به خود نمی‌گیرد. گرچه این موضوع در دهه‌های اول پس از انقلاب به شکل کالاهای کوپنی و تعلق گرفتن سوبسید در کشور وجود داشت، اما نام «یارانه نقدی» از سال ۱۳۸۹ و دولت دهم به‌شکلی جدی‌تر در جامعه مطرح شد. البته همراه با این یارانه نقدی، اختصاص ارز ترجیحی به واردات برخی کالاها صورت دیگری از یارانه‌های جاری در اقتصاد داخلی کشور را پیش می‌برد.

گرچه در اوایل اجرای طرح یارانه‌های نقدی، برخی اقشار جامعه از آن به نیکی یاد می‌کردند اما با گذشت ۱۰ سال از اجرای این طرح، حالا یارانه نقدی نه‌تنها کمکی به مردم نمی‌کند بلکه چند نهاد و ارگان را نیز به خود مشغول کرده و عملا نیروی کاری که می‌تواند برای کشور مفید باشد را به‌کار گرفته است.

درباره واردات کالاهای اساسی نیز آمارها نشان می‌دهد اثر این یارانه‌ها در بیشتر موارد در سفره مردم مشاهده نمی‌شود و تخصیص ارز ترجیحی در بیشتر موارد بی‌نتیجه بوده است.

با این تفاسیر این پرسش وجود دارد که اصلا آیا در اقتصاد امروز، موضوع اختصاص یارانه محلی از اعراب دارد یا خیر؟ یا اینکه چرا این طرح در کشور ما به‌شکل درست به نتیجه نمی‌رسد؟ و آیا اصلا می‌توان راهکاری برای اصلاح این وضعیت در نظر گرفت یا خیر؟ برای یافتن پاسخ این پرسش در این شماره روزنامه صمت گفت‌وگویی را با مجیدرضا حریری، کارشناس و فعال اقتصادی و رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین انجام دادیم که شرح آن را در ادامه می‌خوانید:

◉ شاید بهتر باشد گفت‌وگو را با این پرسش آغاز کنیم که آیا در اقتصاد امروز دنیا، اختصاص یارانه می‌تواند به‌عنوان یک گزینه اقتصادی در برنامه‌ریزی‌ها جایگاهی داشته باشد؟

بله؛ امروز هم موضوع اختصاص یارانه به بخش‌های خاصی از جامعه در بسیاری از کشورهای پیشرفته و اقتصادهای مدرن و آزاد وجود دارد که به اشکال مختلف در اختیار برخی اقشار جامعه قرار می‌گیرد. ما حتی این نظام را در سیستم‌های سوسیالیستی مدرن مثل سوئد و کشورهای اسکاندیناوی می‌بینیم و شاهد اختصاص یارانه به اقشار مختلف در این جوامع هستیم.

◉ پس به چه دلیل کارشناسان اقتصادی با اختصاص یارانه در کشور ما مخالفت می‌کنند و آن را در بهبود وضعیت اقتصادی بی‌تاثیر می‌دانند؟

کمتر کسی با نفس تخصیص یارانه به اقشار مختلف جامعه مخالف است. در واقع از نگاه کارشناسان اصل موضوع حمایت از اقشاری که به هر دلیلی در تامین نیازهای معیشتی خود ناتوان هستند موضوع درستی است؛ از طرف دیگر اقتصاددانان با این موضوع که دولت سهم مردم از فروش منابع عمومی کشور را در اختیار آنها بگذارد مخالفتی ندارند. در حقیقت اگر نگوییم اجماع کامل در زمینه اختصاص یارانه به اقشار جامعه وجود دارد، می‌توانیم اطمینان بدهیم که اجماع حداکثری در زمینه آن وجود دارد؛ اما موضوعی که در این میان، محل اختلاف‌نظر است چگونگی توزیع این یارانه در سطح جامعه است. آنچه که امروز به‌شکل پرداخت یارانه نقدی به چندصد واردکننده یا پرداخت آن به‌صورت نقدی به مردم به‌منظور حمایت از اقشار نیازمند به اجرا درمی‌آید، به هیچ وجه نمی‌تواند صحیح باشد.

◉ پس چرا ۱۰ سال با همین روش پیش آمده‌ایم؟

این طرز نگرش به یارانه مربوط به دهه اخیر نیست و از ابتدای انقلاب این روش وجود داشته و نتیجه اصرار بر ادامه این مسیر وضعی است که امروز در بازارهای کشور با آن مواجهیم. ما از سال ۱۳۵۸ این مدل توزیع یارانه در کشور را آغاز کردیم که البته در آن مقطع اضطرار برای این کار وجود داشت.

در آن دوران مراکز تهیه و توزیع کالا در وزارت بازرگانی وقت، نقش واردکننده را ایفا می‌کردند که این کار باتوجه به مقتضیات تغییر و تحولات پس از انقلاب و زمان جنگ انجام می‌شد و دولت مجبور بود از منابع عمومی که در اختیار داشت، سریع‌ترین راه را برای تامین کالاهای مورد نیاز کشور انتخاب کند. پس از جنگ و در دولت سازندگی مدل تامین کالا، به واگذاری ارزهای ارزان‌قیمت چندنرخی به برخی افراد تغییر کرد. در سال‌های ۷۳ و ۷۴ با مسائلی که به‌واسطه بدهی‌های پس از جنگ برای کشور ایجاد شد، ارز برای واردات فقط به تعاونی‌های هر صنف اختصاص یافت و این روند در نهایت به شکل امروزی آن رسید.

◉ آیا تجربه این سال‌ها برای اقتصاد کشور سودمند بوده است؟

قطعا؛ یکی از مهم‌ترین نتایجی که از اعمال این شیوه‌ها در این سال‌ها به‌دست آمد، این بود که اگر شما بین واردکنندگان تبعیض قائل شوید و ارزی با نرخی کمتر از بهای واقعی آن را در اختیار گروه خاصی قرار دهید، کالای وارد شده با آن ارز، هیچ‌گاه با قیمت ارز تعلق گرفته، به‌دست مصرف‌کننده نمی‌رسد و همواره علامت قیمتی خود را از بازار می‌گیرد. بارها در طول این چند دهه این اتفاق افتاده اما ما متاسفانه باز هم همین روش را مورد استفاده قرار می‌دهیم. ما باید سال‌ها پیش به این نتیجه می‌رسیدیم که به‌جای توزیع یارانه در مبدأ کالا، باید راهکارهای دیگری را برای بهره‌مند شدن مصرف‌کننده در نظر بگیریم.

◉ یعنی راهکاری مثل یارانه‌ها نقدی؟

البته پرداخت یارانه نقدی یک راه است اما چند اشکال عمده در آن وجود دارد که نخستین و مهم‌ترین مشکل در این زمینه این است که نتیجه تزریق پول به بازار، ایجاد تورم است و ما می‌بینیم که اثرات تورمی اقتصاد کشور ما ارزش ۴۵ هزار تومان یک دهه قبل را ۱۰ برابر کمتر کرده است. ضمن اینکه دهک‌های مورد هدف این نوع یارانه در برابر آسیب‌های اجتماعی نظیر اعتیاد، بدسرپرستی و مسائلی از این دست قرار دارند که عملا در نظر گرفتن یارانه‌های نقدی را برای آنها بی‌اثر می‌کند؛ پس این روش نیز خالی از عیب نیست و ما باید روش‌هایی را در نظر بگیریم که اثرات سوء بر اقتصاد کشور نگذارد و بیشترین سود را برای حمایت از معیشت و رفاه اقشار مختلف جامعه به همراه داشته باشد.

◉ آیا راهکار مناسبی برای این موضوع که متناسب با وضعیت کشور ما باشد، وجود دارد؟

بله؛ البته این روش‌ها به‌سادگی اختصاص ارز ترجیحی به چندصد واردکننده و رها کردن باقی ماجرا نیست. در این روش باید بین دهک‌های مختلف جامعه در زمینه دریافت یارانه تفاوت قائل شد و براساس نیاز هر گروه یارانه‌ای خاص را در اختیار آنها قرار داد.

◉ یعنی به چه شکل؟

طبیعی است که در حال حاضر دهک‌هایی در جامعه وجود دارند که علاوه بر یارانه نقدی، باید از کمک‌های کالایی نیز برخوردار شوند. این گروه در عین حال نیازمند حمایت‌های مناسب در زمینه تامین اجتماعی هستند و برای حمل‌ونقل رایگان آنها نیز باید اقداماتی در نظر گرفته شود که به‌نظر می‌رسد ۳ دهک پایین جامعه ما دچار چنین وضعیتی باشند.

بخشی دیگر از افراد جامعه نیاز به کمک نقدی ندارند و فقط باید از نظر کالایی مورد حمایت قرار گیرند.

گروهی دیگر نیازمند تامین اجتماعی مناسب مانند درمان یا آموزش و پرورش رایگان و باکیفیت هستند.

در کنار این موارد بخشی از این سوبسید می‌تواند در اختیار شهرداری‌ها قرار بگیرد و در مقابل برای ۷ دهک جامعه کارت حمل‌ونقل رایگان صادر شود.

این شکل از اختصاص سوبسید به کالاها و خدمات باعث به حداقل رسیدن اثر تورمی تزریق پول می‌شود و در عین حال یارانه را به‌طور کامل در اختیار گروه‌های هدف می‌گذارد.

◉ آیا این روش مشکلات دیگری را در مسیر اجرا به‌دنبال نخواهد داشت و می‌توان به اثربخشی حداکثری آن امید داشت؟

ما ۴۰ سال است با روشی پیش می‌رویم که همه معتقدیم اشتباه است؛ مسلما تغییر این روش و قرار گرفتن در مسیر صحیح نیز علاوه بر زمان‌بر بودن، در اوایل کار با اشتباهاتی همراه خواهد بود که باید به‌تدریج اصلاح شود؛ البته آزمون و خطاها در این روش، می‌تواند با مدل‌سازی‌های اولیه و پایلوت -که متاسفانه در طرح‌های بزرگ اجرایی در کشور ما کاربرد چندانی ندارد- به حداقل برسد.

"آگهی مناقصه عمومی خرید ۸۰۰۰ تن کک متالورژی کارخانه فولادسازی"
(دومرحله‌ای) "شماره ۲۳-۹۹-م"

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد نسبت به خرید ۸۰۰۰ تن کک متالورژی مورد نیاز کارخانه فولادسازی خود از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید؛ لذا از تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان معتبر که دارای توانایی مناسب، سوابق و تجارب مورد قبول می‌باشند، دعوت بعمل می‌آید از تاریخ چاپ این آگهی تا تاریخ اعلام شده در اسناد مناقصه، پاکات پیشنهاد خود را از طریق صندوق پستی ۷۸۱۸۵۴۴۵ به واحد خرید شرکت مجتمع جهان فولاد تحویل نمایند.

شرکت‌های متقاضی می‌توانند شرایط و مشخصات اقلام موضوع را از طریق مراجعه به آدرس اینترنتی www.sjsco.ir دریافت نمایند.

شرایط و اسناد:

۱- تضمین شرکت در مناقصه معادل ۲۳،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (بیست و سه میلیارد ریال)، ضمانت معتبر و بدون قید و شرط و به نفع خریدار و دارای اعتبار حداقل سه ماهه به نام شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان و به شرح اعلام شده در اسناد مناقصه می‌باشد.

۲- شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات مختار می‌باشد.

۳- ارائه اسناد و مستندات مذکور هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.

۴- جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۱۷۱۹۰۵۷۰۱ تماس حاصل نمایید. (پاسخگویی در ساعات اداری)

۵- هزینه چاپ آگهی‌ها، بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

واحد خرید و تدارکات شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

"فراخوان عمومی شناسایی و پیش ارزیابی تامین کنندگان الکترود گرافیتی"
"کد فراخوان ۲۴-۱۰-۹۹- GE"

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد نسبت به شناسایی تامین‌کنندگان الکترود گرافیتی UHP سایز 700mm جهت خریدهای آتی خود اقدام نماید. لذا از تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان معتبر که دارای توانایی مناسب، سوابق و تجارب مورد قبول می‌باشند دعوت به عمل می‌آید تا ظرف مدت ۷ روز از تاریخ چاپ آگهی تمایل خود را به صورت مکتوب همراه با تصویر اسناد و مدارک ذیل به آدرس ایمیل FARAKHAN_SJSCO@YAHOO.COM ارسال نمایند.

اسناد و مدارک:

۱) درخواست رسمی (ذکر آدرس ایمیل، شماره تماس تلفن ثابت و همراه الزامی است).
۲) اساسنامه و مدارک ثبتی (گواهی آخرین تغییرات و شماره ثبت، کد اقتصادی و شناسه ملی).
۳) گواهی نمایندگی از طرف تولیدکنندگان معتبر (در صورت داشتن).
۴) رزومه، کاتالوگ، سوابق فروش، نمونه قراردادها و توافقنامه‌های انجام شده در دو سال گذشته.
۵) مدارک و مستندات توان مالی یا اسناد و مدارک مثبته.
۶) گواهی حسن انجام کار و رضایت‌نامه از مشتریان و کارفرمایان قبلی.
۷) تکمیل فرم خوداظهاری (دریافت از سایت WWW.SJSCO.IR)
۸) پروانه بهره‌برداری (برای تولیدکنندگان) و پروانه کسب و کارت بازرگانی (برای بازرگانان و اشخاص حقوقی).
۹) گواهی ثبت‌نام مودیان مالیاتی یا گواهی مالیات بر ارزش‌افزوده.
۱۰) گواهینامه شناسه ملی جهت اشخاص حقوقی و کارت ملی جهت اشخاص حقیقی.

شرایط:

۱) برندهای مورد تایید مجتمع جهان فولاد سیرجان در حال حاضر SGL، KFCC و FANGDA می‌باشند.
۲) ارائه مستندات و اسناد مذکور هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.
۳) شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان برای ورود به وندور لیست خود براساس مدارک ارائه شده تصمیم‌گیری خواهد کرد و در رد یا قبول شرکت‌ها مختار است.
۴) لازم به ذکر است مدارک تامین‌کنندگانی بررسی و ترتیب اثر داده خواهد شد که حتماً در ایمیل ارسالی عنوان و کد فراخوان را ذکر کنند.

جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۱۳۵۰۵۷۴۰۰ آقای مهندس رسول سالارپور (رئیس واحد برنامه‌ریزی خرید، تدارکات و تامین کالا) در روزهای کاری (شنبه تا چهارشنبه) و ساعت اداری (۰۸:۰۰ تا ۱۳:۳۰) تماس حاصل فرمایید.

واحد خرید خدمات مجتمع جهان فولاد سیرجان

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده (نوبت دوم)
انجمن تخصصی مراکز تحقیق و توسعه صنایع و معادن شماره ثبت ۱۵۱۳۴ شناسه ملی ۱۰۱۰۰۵۶۰۵۴۰

باتوجه به عدم حدنصاب تعداد حاضرین در مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده نوبت اول مورخ ۹۹/۱۱/۰۴، از اعضای انجمن جهت حضور در مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده نوبت دوم که راس ساعت ۹ صبح ۹۹/۱۱/۲۱ در تهران خیابان کارگر شمالی بعد از جلال آل‌احمد پردیس دانشکده‌های فنی دانشگاه تهران دانشکده مهندسی مکانیک تشکیل می‌شود، دعوت به عمل می‌آید.

دستور جلسه:
۱- تصویب ترازنامه و سود و زیان سال مالی ۱۳۹۸
۲- انتخاب بازرس قانونی
۳- انتخاب روزنامه کثیرالانتشار
۴- تعیین حق ورودیه برای اعضای جدید
۵- سایر موارد در صلاحیت مجمع

هیات‌مدیره انجمن

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم)
انجمن تخصصی مراکز تحقیق و توسعه صنایع و معادن شماره ثبت ۱۵۱۳۴ شناسه ملی ۱۰۱۰۰۵۶۰۵۴۰

باتوجه به عدم حدنصاب تعداد حاضرین در مجمع عمومی فوق‌العاده نوبت اول مورخ ۹۹/۱۱/۰۴، از اعضای انجمن جهت حضور در مجمع عمومی فوق‌العاده نوبت دوم که راس ساعت ۱۰ صبح ۹۹/۱۱/۲۱ در تهران خیابان کارگر شمالی بعد از جلال آل‌احمد پردیس دانشکده‌های فنی دانشگاه تهران دانشکده مهندسی مکانیک تشکیل می‌شود، دعوت به عمل می‌آید.

دستور جلسه:
۱- اصلاح نام انجمن مطابق اساسنامه
۲- تعیین اختیارات هیات‌مدیره درخصوص بند ۲ ماده ۱۳(محل مرکز اصلی انجمن)
۳- سایر موارد در صلاحیت مجمع

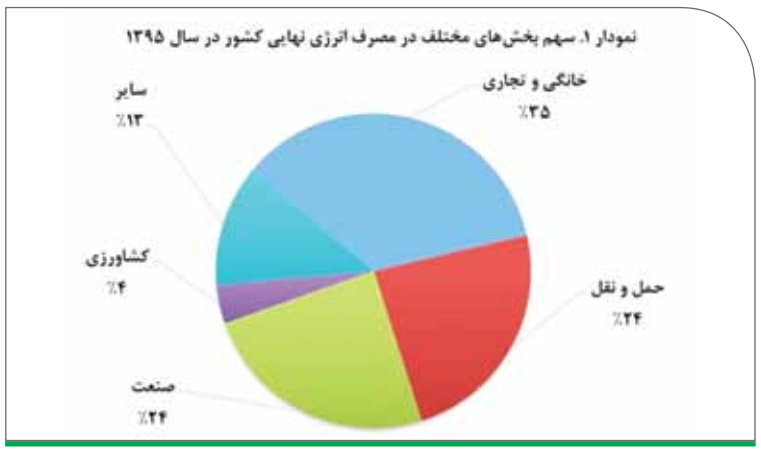
هیات‌مدیره انجمن

بررسی آمار پرداخت یارانه جهانی انرژی نشان داد

ایران، صدرنشین شد

گروه گزارش
editor@smtnews.ir

قیمت حامل‌های انرژی همواره یکی از بحث‌های پرچالش در اقتصاد ایران بوده اســت. بســیاری از اقتصاددانان قیمت ارزان انرژی را بلای جان اقتصاد کشــور دانسته و خواستار حذف یا کاهش این یارانه و آزادسازی قیمت‌های آن هستند. براساس آخرین گزارش‌های مراجع بین‌المللی، کشــور ما در فهرســت پرداخت‌کنندگان یارانه انــرژی، با اختلاف زیاد نســبت به دومین کشور، در صدر قرار دارد. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی نیز در گزارشــی که به بررسی یارانه انرژی کشــور و مصرف انرژی در بخش صنعت، معدن و پتروشــیمی پرداخت، تاکید کرد درحال‌حاضر مرجع واحدی برای ارائه آمار مصرف انرژی در کشــور وجود نــدارد و اطلاعات و آمار مربوط به بخش انرژی کشــور در قالب ترازنامه انرژی، ترازنامه هیدروکربوری کشور و مرکز آمار ایران ارائه می‌شود.

یارانــه تخصیصی دولــت تنها به حامل‌های انرژی ســالانه مبلغ ۲ میلیون میلیارد تومان است که حدود ۶۰ درصد تولید ناخالص داخلی و بیش از ۴ برابر بودجه عمومی‌دولت است.

نکته قابل توجه دیگر این است که ایران با اختصاص بیش از ۸۴.۶ درصــد یارانه به حامل‌های انرژی، رتبــه دوم جهان در نرخ پرداخت یارانه به حامل‌های انرژی را بعد از کویت دارد.

با یک حساب سرانگشتی و تقسیم این مبلغ به جمعیت کشور، به عدد ۲۵ میلیون تومان به ازای هر نفر در سال می‌رسیم؛ یعنی در هر ســال دولت به ازای هر نفر ۲۵ میلیــون تومان فقط برای حامل‌های انرژی پرداخت می‌کند.

اما بررســی‌های آماری نشــان می‌دهد که تنها ۷۰۰ هزار تومان از این مبلغ به ازای هر نفر به پایین‌ترین دهک درآمدی می‌رسد.

▣ علل تخصیص یارانه‌ها

به طور معمول در کشــورهای مختلف دنیــا ۳ دلیل برای پرداخت یارانــه وجود دارد؛ علت اول شکســت بازار، به معنــای کافی نبودن تولیــد یک کالا در مکانیســم بازار اســت که دولت بــرای حمایت از آن یارانه پرداخت می‌کند. مانند امنیت، تحقیق‌وتوسعه یا انرژی‌های تجدیدپذیر.

براســاس مبانی اقتصادی، منبع تامین یارانه‌ها مالیاتی است که از مردم گرفته می‌شــود؛ بنابراین در تمام دنیا محل هزینه‌کرد یارانه‌ها مورد توجه و حساســیت مردم بوده است، به نحوی که اغلب مخالف افزایش یارانه‌ها در بخش‌های مختلف هستند.

اما در ایران شــرایط متفاوت اســت؛ مالیات تنها حدود ۳۰ درصد بودجــه کشــور را تشــکیل می‌دهــد و ســهمی در تامیــن یارانه‌ها ندارد.

بــه بیان دیگر، تخصیص یارانه‌ها از محل مالیات نبوده و اصلاً ذیل بودجه دولت قرار ندارد.

مقایسه ایران با دیگر کشورها

با مقایسه ســرانه تولید روزانه نفت ایران با دیگر کشورها می‌بینیم کویت با تولید بیش از ۷۰۰ هزار بشکه نفت به ازای هر یک میلیــون نفر در روز، بالاتریــن ســرانه فروش نفــت را در جهان دارد. اما ایران بعد از کشورهای قطر، امارات، عربســتان، نروژ و حتی کانادا بــا تولید روزانه حدود ۴۹ هزار بشــکه به ازای هر یــک میلیون نفر، رتبه هفدهــم تولید ســرانه نفت در دنیا را دارد.

یارانه نان در ســال ۹۹ برابر با ۲۲ هــزار میلیــارد تومان معــادل ۷۰۰ میلیــون دلار بوده و به طور احتمالی با نرخ تضمینی جدیــد گندم به ۴۰ هــزار میلیــارد تومان می‌رســد. در حامل‌های انرژی هم در مجموع ۱۰۵ میلیــارد دلار یارانه پنهــان پرداخت می‌شــود. بــا کنار هم گذاشــتن این عــدد با میزان درآمــد نفتی ایران در سال ۹۹ که کمتر از ۱۰هزار میلیارد تومان بوده، مشــخص می‌شود منبع پرداخــت این یارانه‌هــا چیزی به جز نفت یا به بیان ســاده‌تر، همان ایجاد تــورم در برابر پرداخت یارانه اســت. پیامــد مخرب دیگــر تخصیص بیش از حد یارانه‌های کالایی، ایجاد قاچاق گسترده و سیستماتیک کالا است که برآورد تقریبی آن ۴۰ میلیارد دلار در سال اســت؛ یعنی نزدیک به نیمی از مبلغ کل یارانه‌هــای اختصاص‌یافته بــه حامل‌هــای انرژی در کشــور که همان‌طــور که گفته شــد برابر ۱۰۵ میلیارد دلار است.

یارانه زیر ذره‌بین مرکز پژوهش‌های مجلس

دفتــر مطالعــات انرژی، صنعت و معــدن مرکز پژوهش‌های مجلس شــورای اسلامی در گزارشــی به میزان مصرف انرژی در بخش صنعت، معدن و پتروشیمی پرداخته و آورده است: اصلاح نرخ حامل‌های انرژی، سیاســت‌گذاری و تخصیص بهینه منابع آزادشــده از این محل، یکی از ضرورت‌های توســعه اقتصادی کشور است. ارائه تصویر واقعی از میزان مصرف انرژی در بخش‌های مختلف، نخســتین گام برای بررســی ابعاد مختلف فرآیند اصلاح نرخ حامل‌های انرژی به شمار می‌رود.

ایــن گــزارش می‌افزاید: درحال‌حاضر مرجع واحــدی برای ارائه آمار مصرف انرژی در کشــور وجود ندارد و اطلاعات و آمار مربوط به بخش انرژی کشــور در قالب ترازنامه انرژی، ترازنامه هیدروکربوری کشــور و مرکــز آمار ایران ارائه می‌شــود. نبود مرجع واحد بــرای ارائه تصویری از مصرف انرژی در کشــور، از جمله دلایلی اســت که سیاست‌گذاری در بخش انرژی را با چالش‌های جدی روبه‌رو کرده است.

براســاس مطالعات مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، سهم ۱۲.۶ درصدی بخش صنعت و معدن از تولید ناخالص داخلی و اختصاص یافتن بیش از ۲۴ درصد از کل مصرف انرژی کشور به این بخش، اهمیت بررسی مصرف انرژی در این حوزه را مشخص می‌کند. برمبنای آخرین آمار ترازنامه هیدروکربوری کشــور در ســال ۱۳۹۵، حدود ۸۰ درصد از انــرژی مصرفی در بخش صنعت، معدن و پتروشــیمی مربوط به گاز طبیعی، حدود ۱۳ درصد برق و ۷ درصد سایر فرآورده‌های نفتی است.

در این گزارش تصریح شــده اســت: در میان زیربخش‌های مختلف صنعت و معدن براســاس کدهای آیســیک، تولید کانی‌های غیرفلزی (مانند صنایع سیمان، کاشی و سرامیک و شیشه)، تولید فلزات اساسی (مانند فولاد، آلومینیم و مس)، زغال‌سنگ، کک و پالایشگاه‌ها و تولید مواد شــیمیایی و پتروشیمی عمده‌ترین صنایع مصرف‌کننده انرژی در کشور هستند. براساس این گزارش، متوسط تعرفه یارانه‌ای گاز طبیعی برای بخش صنعت، معدن و پتروشیمی در سال ۱۳۹۷، حدود ۱.۸۰۰ ریال بر مترمکعب برای فولاد و پتروشــیمی معادل ۲۱.۰۰ ریال و برای ســایر صنایع میانگین ۱۰۰۰ ریال و متوسط تعرفه یارانه‌ای برق حدود ۶۷۱ ریال بوده اســت. با توجه به محاســبات انجام‌شــده و مفروضات ارائه‌شده، که در متن گزارش به آنها اشاره شده، میزان کل یارانه پنهان بخش صنعت، معدن و پتروشــیمی در ســال ۱۳۹۷ حدود ۹.۵ میلیارد دلار قابل برآورد اســت که ۵.۲ میلیارد دلار مربوط به یارانه پنهان گاز طبیعی و ۴.۳ میلیارد دلار مربوط به یارانه پنهان برق است.

سهم هر بخش اقتصاد از یارانه پنهان انرژی

به دلیل بالا بودن هزینه یارانه انرژی در ایران، یارانــه پنهان انرژی همواره مورد توجه ویژه بوده اســت. این یارانه که از مابه‌التفاوت ارزش انرژی مصرف شــده در داخل کشور و وجوه دریافتی از مردم بابت مصرف آن حاصل می‌شــود، به دلیل نوســانات نرخ ارز و عدم احتســاب نرخ تورم، بر تصور سیاســت‌گذار از اقتصاد کشور بسیار تاثیر دارد. از طرف دیگر، بررســی توزیع مصرف انرژی در بیــن بخش‌هــای مختلف اقتصادی کشــور و دهک‌های هزینه‌ای و برآورد دو شــاخص درصد بهره‌مندی خانوار از یارانه انرژی و نســبت یارانه به هزینه کل خانوار، از نبود عدالت اجتماعی در تخصیص یارانه پنهان انرژی حکایت دارد.

▣ اشکالات وارد بر نحوه محاسبه

یارانــه انــرژی بــه دو دســته کلــی پنهان و آشــکار تقســیم می‌شــود. یارانه پنهان انرژی به مابه‌التفــاوت ارزش نفت و گاز مصرف شــده در داخل کشور براساس نرخ مرجع و وجوه دریافتی از مردم بابت مصرف آنها می‌گویند و یارانه آشکار وجوهــی اســت که دولــت به طــور واقعی بابت کاهــش نرخ انــرژی پرداخت می‌کند. محاســبه یارانه پنهان را می‌توان بر مبنای مابه‌التفاوت نرخ نفت و گاز صادراتی و فروش داخل، یا براســاس مابه‌التفاوت نرخ مرجع فرآورده‌ها و فروش داخل محاسبه کرد. با این حال، بر هر دو روش ایراداتی وارد است.

برآورد یارانه پنهان حامل‌های انرژی در کشور

مصرف انرژی کشور به بخش‌های مختلف اقتصادی شامل بخش خانگی، حمل‌ونقل، صنعت، کشــاورزی و نیروگاه‌ها اختصاص داده می‌شود. به منظور تعیین ارزش حجم انرژی مصرفی، فرض می‌شود که منابع نفتی باید از طریق واردات برای کشور تامین شود. در این صورت، با درنظر گرفتن نرخ ۵۵ دلار به ازای هر بشــکه نفت و علم به اینکه کل مصرف انرژی نهایی در داخل کشور معادل ۱۳۴۸.۷ میلیون بشکه نفت خام اســت، ارزش واردات حامل‌های انرژی به کشــور ســالانه حدود ۷۴ میلیارد دلار برآورد می‌شــود. با تفکیک هزینــه واردات انرژی به حامل‌های انرژی، نرخ تمام‌شــده برق ۱۵ میلیارد دلار، ســهم گاز ۲۱.۶۷ میلیارد دلار، سهم نفت گاز ۱۳.۶۵ میلیارد دلار و سهم بنزین ۱۳.۴۴ میلیارد دلار محاسبه شد.

▣ توزیع یارانــه پنهان انــرژی در دهک‌های درآمدی

با اســتفاده از مقادیر یارانه پنهــان هر یک از حامل‌های انرژی که در بخش قبل محاســبه شد، می‌توان دو شاخص مهم درصد بهره‌مندی خانوار از یارانه انرژی و نسبت یارانه بــه هزینه کل خانــوار را به تفکیک هر یــک از حامل‌های انرژی محاســبه کرد. با محاســبه دو شــاخص یادشــده برای حامل‌های انرژی، مشــخص می‌شــود کــه کمترین درصــد بهره‌مندی از یارانــه گاز طبیعی در بخش خانگی، فرآورده‌هــای نفتی در بخش خانگــی، بنزین و CNG در بخش حمل‌ونقل مربوط به دهک اول با ۵ درصد و بیشترین درصــد بهره‌مندی از این یارانه‌هــا مربوط به دهک دهم با ۱۵ درصد است.

به دلیل بالا بودن هزینه یارانه انرژی در ایران، یارانه پنهان انرژی همواره مورد توجه ویژه بوده است

سخن پایانی

به منظور توزیع عادلانه یارانه انرژی لازم اســت که ســهم بخش‌های مختلــف اقتصادی از این یارانه مشــخص شــود و نحــوه توزیع آن بین دهک‌های هزینه‌ای خانوارها بررســی شــود. از طرف دیگر، با توجه به شــیوه محاســبه یارانه پنهان کشور براساس نرخ دلار و همچنین تعیین نرخ مرجع برای هر کدام از حامل‌های انرژی، سیاســت‌گذاری اقتصادی کشور تحت تاثیر نوسانات نرخ ارز تغییر می‌کند. با توجه به موارد یادشده برای اصلاح و کاهش یارانه انرژی لازم است سیاست‌گذاری براساس تاثیر آن بر بخش‌های مختلف اقتصادی و دهک‌های هزینه‌ای خانوارها انجام شــود. در این راستا، برمبنای یافته‌های این پژوهش موارد زیر پیشنهاد می‌شــود: با توجه به ســهم ۷۵ درصدی غیرخانوار از یارانه پنهان انرژی و علــم بــه اینکه مهم‌ترین روش حمایت دولــت از تولید «انرژی ارزان» اســت، تغییر نرخ انرژی باید با توجه به شــرایط فنی، مالی و اقتصادی تولیدکنندگان انجام شــود. با توجه به اینکه نیروگاه‌ها و بخش خانگی در مجموع ۵۷ درصد از یارانه هیدروکربورهای مصرف‌شــده در کشور را به خود اختصاص داده‌اند، اولویت سیاســت‌گذاری درباره یارانه انرژی با این دو بخش اســت. ســهم بنزین از مجموع یارانه فرآورده‌های نفتی ۸ درصد و سهم نفت و گاز حدود ۶۸ درصد است. بنابراین سیاست‌گذاری در زمینه بنزین با هدف اصلاح و کاهش یارانه انرژی باید در اولویت‌های بعدی قرار بگیرد. گفته می‌شــود خودروهای ســواری که ۹۱ درصد از وســایل نقلیه را شامل می‌شــوند، تنها ۶۰ درصد از بنزین مصرفی را به خود تخصیص داده‌اند. این در حالی اســت که ســهم وانت‌ها در مصرف بنزین با توزیع ۹ درصد در میان وســایل نقلیه، بیش از ۲۰ درصد است. بنابراین در سیاست‌گذاری درباره بنزین باید به تاثیر نوع وسیله نقلیه در میزان مصرف بنزین توجه نمود.

نظرگاه

توزیع عادلانه منافع

علی ربیعی
سخنگوی دولت

اقتصاددانــان معتقدند که مهم‌تریــن وظیفه نظام قیمت‌ها، تخصیص مناســب منابــع و توزیع عادلانه منافع اســت و در اقتصاد توســعه تــا زمانی که نظام قیمت‌هــا بهینه نباشــد، امکان دســتیابی به اهداف توسعه‌ای مقدور نیست.

با این مقدمه، اگر نگاهی به نظام اقتصادی کشــور بیندازیــم، متوجه خواهیم شــد که در حــوزه نظام قیمت‌ها، گاهــی انحرافاتی وجــود دارد که برمبنای اصول علــم اقتصاد، مانع توســعه هســتند. به‌عنوان مثــال، در حوزه نظام درآمدی دولــت، به دلیل وفور درآمدهای نفتــی در دهه‌های متوالی نیاز کمتری به درآمدهای مالیاتی احساس شده است. از این رو، نظام مالیاتی ما که خود عاملی مهم در نظام قیمت‌ها است، به اندازه کافی عادلانه نبوده و تا دســتیابی به عدالت مالیاتی راه پرچالشــی در پیش است. اگر بخواهیم با جزئیات بیشــتری به یارانه بنزین و ســایر حامل‌های انــرژی بپردازیــم، کافی اســت بــه گــزارش آژانس بین‌المللی انرژی درباره یارانه انرژی در جهان نگاهی بیندازیم. براســاس گزارش آژانــس، ایران با پرداخت ۶۹ میلیارد دلار یارانه انرژی، رتبه اول پرداخت یارانه انرژی در جهــان را دارد. از این میزان، ۲۶.۶ میلیارد دلار بــه یارانه فرآورده‌های نفتی اختصاص داشــته و گاز طبیعی با ۲۶ میلیارد دلار و ســپس برق با ۱۶.۶ میلیارد دلار یارانه، در رده‌های بعدی قرار دارند.

این رقم ۱۵ درصد از تولید ناخالص داخلی کشــور را تشــکیل می‌دهد و تنها یک کشــور ونزوئلا درصد بیشتری از GDP خود را صرف یارانه انرژی می‌کند که آن هم ناشــی از کوچک بــودن GDP و اقتصاد ورشکسته این کشــور و نه بزرگی میزان یارانه است. به‌عنوان تحلیلی دیگر درباره کشورهای پرداخت‌کننده یارانه انرژی، باید تاکید کرد که هیچ‌کدام از کشورهای اروپایی و امریکای شــمالی یا جنوب شــرق آسیا که کشورهای توسعه‌یافته و برخوردار از ساختارهای سالم از نظر اقتصادی به شمار می‌روند، در زمره کشورهای پرداخت‌کننده یارانه انرژی نیســتند و حتی بسیاری از آنها مالیات بر مصرف ســوخت را هم بر نرخ واقعی ســوخت اضافه کــرده و از مصرف‌کننــدگان دریافت می‌کنند. علت آن اســت که اولا منابع انرژی محدود بــوده و باید در مصرف آنها صرفه‌جویی شــود و ثانیا، مصرف سوخت‌های فسیلی ســبب آلودگی هوا شده و از طریق تشــدید اثرات گلخانه‌ای، گرمایش جهانی زمین را به دنبــال دارند. بنابرایــن، منطق اقتصادی حکــم می‌کند که نرخ حامل‌های انرژی فســیلی بالا باشد تا ضمن صرفه‌جویی، پیامدهای مصرف بی‌رویه آن نیز کنترل شود.

در مقابل، کشورهای نفتی، عمده پرداخت‌کننده‌های یارانه انرژی هســتند اما باز هم هیچ‌کــدام از آنها به اندازه ایران یارانه نمی‌پردازند.

به اســتناد گزارش آژانس بین‌المللی انرژی، میزان یارانه ســوخت کشورهای عضو ســازمان همکاری و توســعه اقتصــادی (OECD)، در ۴ ســال میلادی گذشــته تا حدود ۴۵ درصد کاهش داشــته که البته بخشــی از آن به دلیل افت نرخ نفت خام بوده است. اما بخش مهمی به علت توجه به آثار زیانبار یارانه‌های پنهان به این بخــش ازجمله پایین آمدن بهره‌وری و مشــکلات اقتصــادی، اجتماعــی و زیســت‌محیطی بی‌شــمار اســت. درباره کشــورهای عربی هم‌اکنون حدود ۴ درصد از GDP کشورهای عربی صادرکننده نفــت به یارانه انرژی اختصاص می‌یابد. این رقم برای کشورهای عربی واردکننده نفت پایین‌تر بوده و به‌طور میانگین، فراتر از ۳ درصد نمی‌شود.

بنابرایــن، پرداختن بــه این موضــوع و حرکت به ســمت واقعی‌ســازی نرخ بنزین و ســایر حامل‌های انرژی، گامی اساســی به سوی اصلاح ساختار اقتصاد کشــور است. البته در این شــرایط، یکی از مهم‌ترین نگرانی‌های مردم افزایش تورم ناشــی از افزایش نرخ بنزین اســت که برخی منتقدان این طرح نیز به آثار تورمی ناشــی از این سیاست اشــاره می‌کنند اما یک بررسی تاریخی در زمینه میزان تورم ناشی از افزایش نرخ بنزین از سال ۸۴ تاکنون نشان می‌دهد که اثرات تورمــی معنادار و قابل توجهی بــا افزایش نرخ بنزین مشاهده نشــده و اندک تورم ایجاد شده هم مقطعی و کوتاه‌مدت و بیشــتر متأثر از آثار روانی افزایش نرخ این کالا بوده است.

در ســال ۸۹ و آغاز اجرای هدفمندی یارانه‌ها نیز، بنزیــن ســهمیه‌ای از ۱۰۰۰ ریال به ۴ هــزار ریال و بنزیــن آزاد از ۴ هــزار ریال به ۷ هــزار ریال افزایش یافت.

درنهایت اگرچه امــروزه لزوم اصلاح قیمت‌ها برای بهســازی اقتصاد به‌خوبی برای همه محرز شــده، اما واقعیــت آن اســت که هر کدام از ایــن قیمت‌ها (که ریشــه در فراوانــی درآمــد نفتی از زمان کشــف آن تاکنون دارند) به بخشــی از ســاختار اقتصاد کشــور تبدیــل شــده‌اند و تغییر دادن آنها مســتلزم غلبه بر بســیاری مقاومت‌ها و لزوم مدیریــت پیامدهای آنها است.

روی خط خبر

افتتاح ۴ پروژه برق‌رسانی استان یزد

۴ پروژه صنعت برق اســتان یزد در سی‌وهفتمین هفته از پویش «هــر هفته الف ب ایران» و از طریق ارتباط تصویری با وزیر نیرو به بهره‌برداری رسید.

به گزارش روابط‌عمومی شــرکت بــرق منطقه‌ای یــزد، وزیر نیــرو در ارتباط ویدئویی با شــرکت برق منطقــه‌ای یزد، ۴ پروژه برق‌رســانی اســتان یزد را افتتــاح کرد. افتتاح پروژه نیروگاه خورشــیدی امید چادرملو با ســرمایه‌گذاری بخش خصوصی به مبلغ ۱۶۵ میلیارد تومان با حضور نماینده ساتبا (سازمان انرژی‌هــای تجدیدپذیــر و بهره‌وری انــرژی برق) و افتتاح پروژه توســعه ترانس دوم ۶۳ به ۲۰ کیلوولت ســرو اردکان با اعتبار ۱۴ میلیارد تومان، بخشــی از پروژه‌هــای افتتاح‌شــده در این روز بــود. همچنین اصلاح، بهینه‌ســازی و تعمیرات اساســی پست‌ها و خطوط انتقال و فوق توزیع بــا اعتبار ۱۴.۷ میلیارد تومان و برق‌رســانی به ۶ روستا با اعتبار ۳.۲ میلیارد تومان، از جمله پروژه‌های افتتاح‌شده در قالب پویش «هر هفته الف ب ایران» است.

تولید ســالانه ۲۱ میلیون کیلووات ســاعت انرژی خورشیدی، کاهش مصرف سالانه گاز و آب، کاهش تولید ســالانه گازهای گلخانــه‌ای CO^{2}، تامین برق مشترکین عمومی، تامین برق مطمئن از ایستگاه‌ها، افزایــش قابلیت مانور تامین برق در مواقع اضطراری و پوشش اهداف پدافند غیرعامل، از مهم‌ترین اهداف پروژه‌های افتتاح‌شده در قالب پویش «هر هفته الف ب ایران» است.

تولید تخم‌مرغ ۵۵ درصد بیش از نیاز در یزد

مدیر طیور سازمان جهاد کشــاورزی استان یزد گفت: در ســال ۱۳۹۸ روزانــه به طور متوســط حدود ۸۵ تن و در ســال بیش از ۳۰ هزار تن تخم‌مرغ در اســتان یزد تولید شــده که بــا توجه به مصــرف روزانه ۳۶ تنی، ۵۵ درصــد بیش از مصرف استانی بوده اســت. به گزارش روابط‌عمومی سازمان جهاد کشــاورزی اســتان یــزد، حســین محمدزاده گفــت: درحال‌حاضــر ۴۰ واحد مــرغ تخم‌گذار در شهرستان‌های مهریز و یزد فعال هستند که در سال ۱۳۹۸ بیــش از ۳۰ هزار تن تخم‌مرغ به بازار داخلی و خارج از اســتان عرضه کرده‌اند. وی افزود: اســتان تاکنون در تامین پولت (نیمچه‌ها) مشــکلی نداشته و کمبودهایــش در این زمینه را از اســتان‌های قم، تهران و مشــهد تامین کرده است. وی با بیان اینکه به ازای تولید هر کیلو تخم‌مرغ نزدیک به ۲ کیلوگرم نهاده مورد نیاز است، علت گرانی تخم‌مرغ را کمبود و افزایش نرخ نهاده‌های دامی دانست.

ثبت‌نام ۲۹۱ طرح در رویداد سکوی پرتاب یزد

مدیرعامل صندوق پژوهش و فناوری اســتان یزد گفت: با پایان مهلت ثبت‌نام در رویداد سکوی پرتاب یزد ۲۹۱ طرح برای شــرکت در ایــن رویداد بزرگ سرمایه‌گذاری کشور ثبت‌نام کردند.

بــه گزارش ایسنا از یــزد، محمد ســپهر با بیان اینکــه در حال پیگیری و کمک به شــرکت‌ها برای تکمیل پرونده‌های متقاضیان سرمایه هستیم، افزود: کمیتــه داوری طرح‌های تکمیلی را غربالگری کرد و از بیــن آنها حداکثر ۶۰ تیــم را به مرحله داوری در روز رویداد فرستاد.

مدیرعامل صندوق پژوهش و فناوری اســتان یزد تاکید کرد: پیام رویداد ســکوی پرتاپ یزد این است که شــرکت‌های نوآور و دانش‌بنیان که سال‌هاســت مشغول فعالیت هستند ایده‌های خود را که به عمل آورده و تجاری‌ســازی کنند، وارد مرحله بزرگ‌تری شــده و جذب ســرمایه کنند. وی خاطرنشان کرد: شــرکت‌های حاضــر در این رویــداد اغلب تخصصی هســتند که می‌تواننــد علاوه‌بر آورده مــادی فواید غیرمــادی نیز برای شــرکت‌های دانش‌بنیان و نوآور به همراه داشــته باشــند و با توجه به تبحر و حضور موفقی کــه در بازار دارند کمک بســیار خوبی برای شرکت‌ها خواهند بود.

گفتنی اســت، بزرگ‌ترین رویداد ســرمایه‌گذاری کشــور با عنوان «ســکوی پرتاب یــزد» اول و دوم بهمن با محوریت صندوق پژوهش و فناوری اســتان یزد و حمایت کاروان ســرمایه‌گذاری اســتانی ۱۰۰ استارت‌آپ و پارک علم و فناوری یزد و برخی نهادها و دانشگاه‌های استان برگزار شد.

معاون حفاظت و بهره‌برداری آب منطقه‌ای فارس:

فارس فقط ۷ سال آب دارد

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

کرامت‌الله کریمی

معاون حفاظــت و بهره‌برداری آب منطقه‌ای فارس گفــت: با توجه میزان آب موجود در اســتان و میزان کسری آب در سدهای استان، فارس فقط ۷ سال آب برای کشاورزی و آشامیدن و صنعت داروسازی دارد.

به گزارش ایسنا از استان فارس، کرامت‌الله کریمی بیــان کرد: میزان آبــی که در ســفره‌های زیرزمینی اســتان فارس وجود دارد، افزون‌بــر ۴ میلیارد و ۶۰۰ میلیون مترمکعب است. این در حالی است که سالانه در ســدهای استان فارس شاهد کسری بیش از ۶۰۰ میلیون مترمکعب آب هستیم.

معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای اســتان فارس، سیاست‌های این شــرکت را به عنوان متولی حفاظت منابع آب استان در راستای سازگاری با کم‌آبی موثر دانست.

کرامــت‌الله کریمــی در نشســت بــا خبرنــگاران اســتان اظهار کرد: فارس از دیرباز همــواره به‌عنوان قطب کشــاورزی کشــور به شــمار رفته و در نتیجه معیشــت اکثریت مردمان مســتقیم یا غیرمســتقیم از راه کشــاورزی انجام شده اســت. افزایش جمعیت و پیشــرفت فنــاوری از یک ســو و خشکســالی‌های ســال‌های اخیر از دیگر ســو باعث شــده امنیت آبی استان دچار مخاطراتی شود.

معاون حفاظــت و بهره‌برداری آب منطقه‌ای فارس گفت: به منظور ســازگار کردن اســتان با کم‌آبی، در شــرایطی که فارس همواره مبتلا به دوره‌های متوالی خشکسالی بوده به گونه‌ای عمل کرده‌ایم که به لطف بارش نعمت‌های خداوندی، از ۳۷ میلیارد مترمکعب حجم بارش ســالانه در شــرایط عادی ۱۱.۵ میلیارد مترمکعب آن حجم آب تجدیدپذیر و در نهایت حدود ۶ میلیارد مترمکعب آب قابل برنامه‌ریزی در دسترس داشــته باشــیم و باید به بهترین حالت ممکن بهینه مصرف کرده و درصد پــرت آب را به کمترین میزان ممکن کاهش دهیم.

عکس: ایسنا

> طــرح احیا و تعادل‌بخشــی که دارای ۱۵ پروژه اســت در صورت اجرای درســت می‌تواند بحران یا مســئله کمبــود آب را در آینده مدیریت کند

کریمــی مزیدی در بخــش دیگری از ســخنانش، اجرای درست و به‌موقع طرح مهم احیا و تعادل‌بخشی منابع آب‌هــای زیرزمینی را به منظــور جلوگیری از خشکسالی‌های آینده مهم توصیف کرد.

وی ادامه داد: طرح احیا و تعادل‌بخشــی که دارای ۱۵ پروژه اســت مانند چراغی فراروی ســازمان‌های متولی آب در صورت اجرای درســت می‌تواند بحران یا مســئله کمبــود آب را در آینــده مدیریت کند. به مصــداق جمله معروف «پیشــگیری بهتــر از درمان اســت»، پروژه بکارگیری بیــش از ۸۰ گروه در قالب گروه‌هــای گشــت و بازرســی به منظور گشــت‌زنی شــبانه‌روزی در محدوده‌های مطالعاتی آماربرداری از چاه‌ها و برخورد بــا تخلفات آبی در فارس را می‌توان به‌عنوان اولویت نخست یاد کرد. کریمی مزیدی افزود: پروژه انســداد و پرکردن چاه‌های غیرمجاز حفر شده در سال‌های گذشته و پروژه نصب کنتورهای هوشمند روی همه چاه‌ها و نیز سایر پروژه‌های پانزده‌گانه طرح احیا و تعادل‌بخشــی ان‌شاالله با همکاری و هماهنگی نهادهای مرتبط از جمله دادگستری محترم استان و نیروهای خدوم انتظامی فارس اجرایی شدن این طرح را پیگیری خواهیم کرد.

اعتبار ۱۰۰۰ میلیارد تومانی برای خرید تجهیزات پزشکی

رئیس دانشــگاه علوم پزشکی اســتان همدان گفت: شیوع ویروس کرونا نه‌تنها موجب تعطیلی فعالیت‌های عمرانی علوم پزشــکی نشد، بلکه در یک ســال گذشته ۱۰۰۰ میلیارد تومان اعتبار صرف خرید و تامین تجهیزات پزشکی در این استان شده است.

بــه گزارش ایسنا از اســتان همان، رشــید حیدری‌مقدم در جمع خبرنــگاران اظهار کرد: به‌تازگی با هدف تجهیز مرکز جامع ســرطان یک میلیون و ۱۰۰ هزار یورو برای خرید دستگاه «سی‌تی سیمولاتور» و «دزیمتری» پرداخت شــد که دســتگاه نخســت وارد استان شده و دستگاه دوم نیز به‌زودی وارد می‌شود.

وی اضافه کرد: در ســفر محمدباقر نوبخت، رئیس ســازمان برنامه و بودجــه به همدان ۱۰۰ میلیارد تومان برای مرکز جامع ســرطان و ۱۷۰ میلیارد تومان برای بیمارستان اکباتان درنظر گرفته شده بود که درحال‌حاضر ۳۰ میلیارد تومان برای راه‌اندازی فاز نخست بیمارستان اکباتان اختصاص یافته است.

رئیس دانشــگاه علوم پزشکی همدان اظهار کرد: تعداد دستگاه‌های دیالیز این اســتان از ۸۷ دستگاه در دی سال گذشته به ۱۹۰ دستگاه در ســال جاری رسیده که با وجود این افزایش از نظر تعداد تجهیزات در شرایط ایده‌آلی نیستیم.

حیدری‌مقــدم توضیح داد: تعداد بیماران دیالیزی روزبه‌روز در حال افزایش اســت چراکه جمعیت به ســمت پیری پیــش رفته و یکی از مهم‌ترین فاکتورهای افزایش بیماری در جامعه پیری جمعیت است.

وی اظهــار کرد: یکی از خیران خواســتار کمک مالــی برای ایجاد بیمارســتان جدید در شهرســتان کبودراهنگ بود اما با توجه به نیاز نداشــتن این شهرستان به بیمارســتان جدید و زمانبر بودن دریافت مجوز، پیشنهاد توسعه بیمارستان امام رضا(ع) کبودراهنگ به او داده شد.

رئیس دانشــگاه علوم پزشــکی همدان با بیان اینکــه این خیر ۷۰ میلیارد تومان برای فاز توســعه بیمارستان امام رضا(ع) اختصاص داد، افزود: بیمارســتان ۱۰۰۰ تخت‌خوابی در شهر همدان در حال ساخت است که در فاز نخست ۳۰۰ تخت بهره‌برداری می‌شود.

رئیس دانشــگاه علوم پزشکی همدان اظهار کرد: درحالی‌که هرگونه تجمــع می‌توانــد نگرانی درباره شــیوع کرونــا ایجاد کنــد اما برخی مســئولان بی‌توجه به این دغدغه اقدام به برگزاری گردهمایی ۱۰۰۰ نفری در این اســتان کردند درحالی‌که به‌عنوان مســئول باید در برابر قانون پاسخگو باشند. حیدری‌مقدم ادامه داد: با توجه به در پیش بودن انتخابات و برگزاری میتینگ و جلســاتی در این راستا، دانشگاه علوم پزشکی موافق برگزاری جلسه با هر عنوانی بدون توجه به پروتکل‌های بهداشــتی نیست. وی بیان کرد: مهاجرت پزشکان به مثابه فرار مغزها یک واقعیت تلخ اســت و در جریان شیوع ویروس کرونا اتحادیه اروپا و استرالیا شرط مسلط بودن به زبان را برای جذب پرستار و نیروهای درمانی از دیگر کشورها برداشت. رئیس دانشگاه علوم پزشکی همدان ادامه داد: گزارشی مبنی‌بر مهاجرت پزشکان استان همدان از کشور به دستمان نرسیده اما برخی از پرستاران که تعداد آنها کمتر از انگشتان دست است به سفارت دانمارک مراجعه کردند.

برق مشترکان کم‌مصرف رایگان می‌شود

مدیرعامل شــرکت گاز اســتان هرمزگان گفت: از اول دی مشــترکان خانگی در اســتان هرمزگان که میزان مصرف آنها کمتر از الگوی مصوب شــده باشد، از تخفیف ۱۰۰ درصدی بهره‌مند می‌شوند.

به گزارش ایسنا از هرمــزگان، فواد حمزوی با اشــاره به موضوع پیشنهاد وزارت نفت و مصوبه‌ای که بــه تصویب هیات‌وزیــران رســید، اظهار کرد: براساس این مصوبه، نرخ گاز مشترکین کم‌مصرف گاز طبیعــی از ابتدای دی امســال با تخفیف ۱۰۰ درصدی محاســبه شــده و این بخشــودگی شامل گازبها و همه هزینه‌های مرتبط با آن شامل مالیات، عوارض ارزش افزوده و عوارض گازرسانی است.

وی هدف از اجرای این طرح را تشویق مشترکین به رعایــت الگوی مصرف بهینــه گاز عنوان کرد و افزود: ترغیب مشــترکین پرمصرف به تغییر رفتار مصرف، کاهش مصارف غیرضروری و نهادینه‌سازی مصــرف صحیح گاز طبیعی نیز از دیگر اهداف این طرح است.

حمــزوی تصریح کرد: براســاس اعــلام مصوبه هیات‌وزیــران در ایام ســرد ســال، مشــترکان در اقلیم‌هــای ۱، ۲ و ۳ اگر در هــر ماه کمتر از ۲۰۰ مترمکعــب گاز مصــرف کننــد، از تخفیــف ۱۰۰ درصدی بهره‌مند خواهند شد.

مدیرعامل شــرکت گاز اســتان هرمزگان افزود: برمبنای این مصوبه، میزان مصرف مجاز برای اقلیم ۴ در ایام سرد سال، ۱۵۰ مترمکعب در ماه و برای اقلیم ۵ نیز، ۱۰۰ مترمکعب در هر ماه تعیین شده است که در استان هرمزگان، شهرستان حاجی‌آباد جزو اقلیم ۴ و سایر شهرستان‌های آن بنابر شرایط آب و هوایــی جــز اقلیم پنجم به شــمار می‌روند. وی تصریــح کرد: در ایام گرم نیــز همه اقلیم‌ها از نیمــه دوم فروردین تا نیمه اول آبان در صورتی که مصرف ۴۵ مترمکعب در ماه و کمتر داشته باشند، از تخفیف این طرح بهره‌مند خواهند شد.

حمــزوی ابــراز کرد: مشــترکان گاز در اســتان هرمزگان نیز می‌توانند با اصلاح الگوی مصرف خود مشــمول این طرح شوند و مشترکانی که میانگین مصرف خود در ســال جاری را نسبت به سال‌های ۹۶ و۹۷ بــه میــزان ۱۰ درصد کاهــش دهند، از تخفیــف ۱۵ درصدی گازبها برخوردار می‌شــوند و اگر مشــترکان پرمصرف به نسبت سال ۹۶ و ۹۷، بیش از ۱۵ درصد افزایش مصرف داشــته باشــند، نــرخ کل گاز مصرفــی آنهــا، ۱۵ درصــد افزایش می‌یابد.

یزد پیشرو در پرورش دام‌های اصلاح‌شده

معاون بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی یزد گفت: افزایش بهره‌وری در تولیدات دامی از اولویت‌های حوزه دامپروری استان یزد است.

به گزارش روابط‌عمومی سازمان جهاد کشاورزی استان یزد، نادر سلیم بــا بیان اینکه افزایش بهــره‌وری در تولیدات دامــی از اولویت‌های حوزه دامپروری استان است، اظهار کرد: از عوامل مهم کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری واحدهــای تولیدی، پرورش و نگهداری دام‌های اصلاح‌شــده و پرتولید و همچنین اعمال مدیریت علمی و درست در این واحدها است.

معاون بهبود تولیدات دامی ســازمان جهاد کشاورزی استان با اشاره به اینکه این ســازمان در چند ســال اخیر همواره با برنامه‌ریزی دانش‌بنیان در زمینــه ارتقای ســطح بهره‌وری بــا افزایش تولیــد و کاهش هزینه‌ها در واحدهای دامپروری تلاش کرده و در این زمینه پیشــرو بوده اســت، تصریح کرد: درحال‌حاضر در زمینه پرورش دام‌های ســبک اصلاح‌شــده پرتولید افزون‌بر ۵۰ واحد با ظرفیت بیش از ۱۰هزار دام نســبت به تولید نژادهای پربازده شیری و گوشتی مناسب با اقلیم منطقه و استان مشغول به فعالیت هســتند. وی همچنیــن اضافه کرد: در این راســتا، ۲۰ واحد پرورش گاو شــیری نیز با جمعیت بیش از ۵۰۰۰ رأس دام مولد، تلیســه اصلاح‌شده مورد نیاز واحدهای گاو شیری استان را تولید می‌کنند. استان یــزد درحال‌حاضر توانســته با پرورش و نگهداری دام‌های اصلاح‌شــده و پربــازده با تولید نزدیک به ۲۹۰ هزار تن، ۵۰ درصد بیش از نیاز اســتان شیر به بازار عرضه کند.

جرثقیل ۵۵ تنی تلسکوپی ساخت ایران رونمایی شد

حمایت سنگ آهن مرکزی بافق برای مقابله با خروج سرمایه

مدیر پشتیبانی فنی شرکت سنگ آهن مرکزی ایران-بافق از ورود جرثقیل ۵۵ تنی تلسکوپی ساخت ایران به شــرکت خبرداد و گفت: این جرثقیل با ســرمایه‌گذاری ۲ میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومانی شــرکت ســنگ آهن مرکزی ایران-بافق و از سوی شرکت دانش‌بنیان صنعت اندیشه‌مدار در کاشان ساخته شده است.

به گزارش ایسنا از یزد به نقل از مرکز اطلاع‌رســانی شــرکت، احمد زکی‌زاده، مدیر پشــتیبانی فنی شرکت ســنگ آهن مرکزی ایران-بافق با بیان اینکه از جرثقیل ۵۵ تنی تلســکوپی ساخت مهندســین داخلی کشور در داخل شــرکت سنگ آهن رونمایی شــد، گفت: با توجه به نام‌گذاری ســال ۹۹ به «جهش تولید» منویات رهبر معظم انقلاب از ســوی مدیرعامل شرکت سنگ آهن در دســتور کار قرار گرفــت و هم‌اکنون شــاهد رونمایی از جرثقیل ۵۵ تنی تلسکوپی ایرانی ساخت شرکت صنعت اندیشه‌مدار هستیم.

وی طول بوم این جرثقیل را ۴۲ متر عنوان کرد که با جیب و سردکل به ۵۶ متر می‌رسد و افزود: این جرثقیل بــا ســرمایه‌گذاری ۲ میلیــارد و ۳۰۰ میلیــون تومانی

شرکت سنگ آهن مرکزی ایران-بافق و از سوی شرکت دانش‌بنیان صنعت اندیشــه‌مدار در کاشان ساخته شده است.

زکی‌زاده ادامه داد: ســاخت این جرثقیل از ســال ۹۵ تــا ۹۹ به طول انجامید و در ۶ آبان ۹۹ با حضور معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهوری در دانشگاه آزاد اسلامی کاشــان رونمایی و پــس از انجام اقدامــات لازم تحویل شرکت سنگ آهن داده شد.

همچنیــن رضــا ریاضی فینــی، مدیرعامل شــرکت دانش‌بنیــان صنعــت اندیشــه‌مدار ضمــن تشــکر از حمایت‌های شــرکت سنگ آهن و محمدجواد عسکری، مدیرعامل ســابق شرکت سنگ آهن در قبولی این طرح و حمایت‌های بی‌شــائبه رضا فــلاح مبارکه در به نتیجه رسیدن این پروژه گفت: این پروژه افزون‌بر ۳۰ هزار قطعه بود که بومی‌ســازی برای خودرو کشنده و جرثقیل شد. تنها سیستم هیدرولیکی دســتگاه به دستور مدیرعامل شــرکت از ژاپن خریداری شــد و دیگر اجزا مانند سازه، جک‌ها در داخل کشور طراحی و ساخته شد.

وی ایــن دســتگاه را مشــابه تادانو دانســت و اظهار کرد: تســت‌هایی انجام شــده اما با توجه بــه آنکه برای نخســتین‌بار این کار در ایران انجام می‌شــود و المان‌ها و مکانیســم‌های دستگاه بسیار زیاد است، احتمال وجود اشکالاتی هســت و برآورد ما کارکرد این دستگاه تا یک مــاه و نیم اســت و همــکاران ما نیز به مــدت ۶ ماه در شرکت ســنگ آهن مســتقر خواهند بود تا اشکالات را روزانه رفع کنند و در نهایت ایرادهای اصلی طی یک ماه فرصت از شــرکت ســنگ آهن به طور کامل رفع شود و تحویل دائم دستگاه را خواهیم کرد.

آلومینیوم ایران صادرکننده نمونه ملی شد

در بیســت‌وچهارمین ســالروز ملی صادرات شرکت آلومینیوم ایران به عنوان صادرکننده نمونه ملی ســال ۹۹ کشور انتخاب شد. شرکت آلومینیوم ایران (ایرالکو) به عنوان صادرکننده نمونه سال ۹۹ انتخاب شد. مراسم روز ملی صادرات، با حضور اســحاق جهانگیری معاون اول رئیس‌جمهوری، علیرضا رزم‌حسینی وزیر صنعت، معدن و تجــارت، مهندس مجیدی مدیرعامل ایرالکو، محمدرضــا پورابراهیمی رئیس کمیســیون اقتصادی مجلس شــورای اســلامی و جمعــی از صادرکنندگان کشــور برگزار شد. به گزارش ایسنا از استان مرکزی،

مجیــدی مدیرعامل ایرالکو، تندیس و لوح صادرکننده نمونه ســال را در این مراســم از جهانگیری معاون اول رئیس‌جمهــوری و رزم‌حســینی وزیر صنعت، معدن و تجارت دریافت کرد.

استمرار تولید در پالایشگاه سرخون و قشم

نوروزی مدیرعامل پالایش گاز ســرخون و قشم شرکت در جلسه کمیته تامین خوراک پالایشگاه با هدف استمرار تولید اظهار کرد: با هماهنگی‌های به عمل آمده با شرکت‌های ســتادی ملــی گاز و مجموعه بالادســتی به نتایج خوبی درباره اســتمرار و افزایش تولید پالایشگاه از طریق کاهش فشار پالایشگاه و ارسال گاز کم‌فشار به صنایع غرب بندرعباس از طریق خط ۲۲ اینچ حاصل شــده است، با بررســی‌ها و برنامه‌ریزی‌های در دست اقدام

برای رســیدن به فشــار ۴۵ بــار در ورودی پالایشگاه، تا سال ۱۴۰۳ بدون اعمال هزینه (Revamping)، این شرکت به تعهد تولید خود به نحو احسن اقدام کند.

به گزارش روابط‌عمومی شــرکت پالایش گاز سرخون و قشــم، نوروزی در این جلسه بیان کرد: در تلاش هســتیم با اســتفاده از مطالعات در دســت انجام مخزن سرخون از سوی شرکت نفت مناطق مرکزی، با استفاده از دانــش متخصصان و کارشناســان داخلی مســیرهای دیگری بــرای پایــداری تولید، اجرایی کنیم.

بحران حمایت‌های دولتی از صنایع معدنی

توسعه در مسیر اشتباه

ایران از ظرفیت‌های ویژه‌ای در حوزه منابع معدنی و انرژی برخوردار است. وجود ذخایر غنی سنگ آهن زمینه را برای ایجاد و توسعه صنعت فولاد کشور فراهم کرده است. در این میان، انتقادات بسیاری به موضوع یارانه و تاثیر آن بر عملکرد این صنایع وارد است. بسیاری از کارشناسان اقتصادی اعتقاد دارند پرداخت یارانه برخلاف اهداف تعیین‌شده برای توسعه صنایع است. کما اینکه واحدهای متعدد فولادی بدون مکان‌یابی مناسب و با ظرفیت‌های بسیار پایین احداث شده‌اند که فعالیت آنها با صرفه اقتصادی همراه نیست. البته این یارانه به تمام صنایع تعلق نمی‌گیرد. به‌عنوان مثال، فعالان صنایع فولادی اعتقاد دارند حلقه‌های میانی، تنها هدف دولت برای حمایت هستند اما صنایع بالادستی و پایین‌دستی نه‌تنها از حمایت‌های یادشده بی‌نصیب می‌مانند، بلکه با انواع چالش‌های جدی در مسیر تولید روبه‌رو هستند.

عکس: صمت

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

توزیع غیرعادلانه یارانه

احمد رضوی‌نیک، رئیس هیات مدیره انجمن نوردکاران فولادی در گفت‌وگو با صمت و درباره یارانه‌ای که از سوی دولت در اختیار تولیدکنندگان زنجیره فولاد قرار می‌گیرد، گفت: این یارانه به‌طور یکنواخت و عادلانه میان فعالان صنعتی تقسیم نمی‌شود، چراکه برخی از فعالان این زنجیره با لابی قوی از امتیازات بیشتری در مسیر تولید خود بهره‌مند می‌شوند.

زنجیره فولاد را می‌توان به ۳ دسته کلی صنایع معدنی، فولادسازان و نوردکاران تقسیم کرد. درحال حاضر، بیشترین یارانه در اختیار حلقه میانی و واحدهای ذوبی که عمدتا در رده صنایع دولتی و خصولتی هستند، قرار می‌گیرد اما تولیدکنندگان نهایی و معدنکاران از این امتیازات بی‌نصیب مانده‌اند.

فعالان صنایع معدنی محصولات خود را با نرخی معادل ۴۵ درصد قیمت‌های جهانی در اختیار فولادی‌های می‌گذارند. فولادسازان از مواد اولیه ارزان در مسیر تولید خود بهره می‌گیرند، از یارانه انرژی بهره‌مند می‌شوند و گاز، آب و برق با نرخ‌های بسیار پایینی در اختیار این صنایع قرار داده می‌شود. در همین حال هزینه نیروی کار نیز در ایران در مقایسه با سایر کشورها به مراتب پایین‌تر است. همه این موارد زمینه کاهش قیمت تمام‌شده محصولات این واحدها را فراهم می‌کنند تا جایی‌که نرخ تمام شده شمش فولاد در ایران حدودا معادل ۴۰ درصد نرخ جهانی آن برآورد می‌شود.

مجموع یارانه‌ای که در اختیار این صنایع قرار می‌گیرد، سالانه ۳۰ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود. یارانه یادشده بدون احتساب هزینه ارزان نیروی کار در ایران است. بدین‌ترتیب فولادسازان سالانه سود غیرمتعارفی را از آن خود می‌کنند.

▣ منتظر توسعه نباشید

وی در ادامه افزود: با وجود تمام امتیازات یادشده، فولادسازان رغبتی به عرضه محصولات خود در بورس کالا با قیمت مناسب ندارند؛ چراکه این یارانه زمینه پیشرفت طرح‌های توسعه‌ای و زیربنایی را فراهم نمی‌کند. به‌علاوه آنکه شرایط ناعادلانه در طول سال‌های گذشته موجب شده از سرمایه‌گذاری و توسعه بخش معدنی این زنجیره به‌شدت کاسته شود. درواقع، واحدهای معدنی درآمد کافی ندارند و از پس تامین هزینه‌های توسعه بر نمی‌آیند. براساس آمار منتشر شده در سامانه کدال شرکت‌های فولاساز، قیمت تمام‌شده شمش فولاد به مراتب پایین‌تر از نرخ فروش این محصول در معاملات بورس کالاست، چراکه با مهندسی عرضه زمینه رشد قیمت فولاد فراهم می‌شود.

در همین حال، طی هفته‌های اخیر شاهد بودیم که نرخ فروش شمش فولاد در بازار آزاد کیلویی ۲۰۰۰ تومان ارزان‌تر از قیمت فروش این محصول در معاملات بورس کالا بود. به‌علاوه آنکه حتی محصولات نهایی مانند میلگرد و تیرآهن نیز کیلویی ۲۰۰۰ تومان ارزان‌تر از قیمت شمش معامله شده در بورس کالا در بازار آزاد به فروش رسیدند. همین گران‌فروشی شمش زمینه رکود بازار را فراهم می‌کند. نوردکاران هم به‌دنبال گرانی محصولات خود نیستند، بلکه باید با صادرات به تعهدات خود عمل کنند.

رضوی‌نیک ضمن انتقاد به شیوه‌نامه تنظیم بازار فولاد گفت: براساس بخشنامه جدید دولت، نوردکاران موظف شده‌اند محصولات خود را در بورس کالا به فروش برسانند، حتی اگر قیمت عرضه محصول در بورس کالا ۲۰۰۰ تومان گران‌تر از قیمت بازار آزاد باشد. این واحدها ناچارند برای دریافت مجوز صادرات محصولات خود را ۳ هفته پیاپی و با کاهش پله‌ای قیمت پایه در رینگ معاملاتی بورس کالا عرضه کرده و در نبود مشتری، مجوز صادرات دریافت کنند.

▣ نورد با ضرردهی

رئیس هیات مدیره انجمن نوردکاران فولادی افزود: رانت‌هایی که در حلقه میانی زنجیره فولاد ایجاد شده زمینه سوددهی یک حلقه از این زنجیره را فراهم کرده است. واحدهای معدنی با حداقل سود فعالیت می‌کنند و نوردکاران نیز از مرحله سوددهی خارج و ضرر ده شده‌اند.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که در طول سال‌های گذشته ظرفیتی برابر ۳۰ میلیون تن از محصولات نوردی در کشور ایجاد شده اما درحال حاضر نیمی از این ظرفیت خالی مانده است. به‌علاوه آنکه، این واحدها در یکی، دو سال اخیر به‌دلیل ضررهایی که به آنها تحمیل شده ناچار شده‌اند ظرفیت تولید خود را به ۳۰ درصد کاهش دهند. البته تولید کنونی نیز برای حفظ اشتغالزایی انجام می‌شود.

▣ بازارهای صادراتی را از دست دادیم

رضوی در ادامه خاطرنشان کرد: سودی که در وسط زنجیره انباشته شده، تاثیر منفی بر عملکرد صنایع دارد، چراکه در طرح‌های توسعه‌ای و ایجاد زیرساخت‌های مناسب معدنی مصرف نمی‌شود. در همین حال، صادرات محصولات نهایی نیز مورد توجه قرار نگرفته است. بدین‌ترتیب خام‌فروشی مورد توجه قرار گرفته است. فولاد ایران با قیمت به مراتب پایین‌تری به کشورهای همسایه صادر می‌شود. کشورهای همسایه نیز از این فولاد ارزان برای تولید محصولات طویل استفاده می‌کنند و بدین‌ترتیب بازارهای هدف صادراتی ما را در اختیار قرار می‌گیرند، چراکه شمش در بازه‌های زمانی گوناگون ۱۰۰ دلار گران‌تر از نرخ جهانی در بازار داخلی به فروش رسید. چنین شرایطی، زمینه ایجاد رانت‌های عظیمی را برای عده‌ای خاص فراهم کرده است. مصرف‌کننده و تولیدکننده نهایی نیز از این گران‌فروشی متحمل ضررهای بسیاری شدند.

▣ راه‌حل چیست؟

رضوی‌نیک راه‌حل درست برای حمایت از صنایع را حذف یارانه‌هایی دانست که فقط به بخش فولادسازی تعلق می‌گیرد. در ادامه بر صادرات مواد میانی اعم از بیلت و بلوم عوارض صادراتی وضع شود. اختلاف قیمت شمش و میلگرد در بورس کالا طی ماه‌های گذشته کمتر از ۳ درصد بوده، درحالی‌که هزینه تولید میلگرد حدود ۱۳.۵ درصد برآورد می‌شود؛ بنابراین واحدهای نوردی کشور ۱۰ درصد در ضرر هستند. ا متاسفانه با نگاهی به آمار کُدال شرکت‌های فولادی در می‌یابیم که حدود ۲۷۰ درصد سود، از آن خود می‌کنند؛ بنابراین وضع عوارض صادراتی فقط به تعدیل سود این واحدها و انگیزه‌ای برای تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده منجر می‌شود. در همین حال از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود معافیت مالیاتی صادرات فولاد نیز حذف شود.

وی در پایان و در پاسخ به سوالی مبنی بر بهره‌مندی صنایع پایین‌دستی فولادی کشور از منابع ارزان انرژی، گفت: این واحدها از گاز برای کوره‌های پیش‌گرم استفاده می‌کنند؛ بنابراین مصرف گاز آنها حتی تا ۵۰ برابر کمتر از کوره‌های احیا برآورد می‌شود. در همین حال از یارانه برق و آب نیز بهره‌مند نیستند.

احمد رضوی‌نیک

احسان سلطانی

نقطه تعادل حمایت کجاست؟

احسان سلطانی، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با صمت خاطرنشان کرد: توسعه صنایع مادر و بالادستی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. اما این توسعه باید با در نظر گرفتن واقعیت‌های موجود اقتصادی کشور همراه باشد. در همین حال، نقطه تعادل در این مسیر نیز در نظر گرفته شود.

وی در تشریح یارانه‌ای که در اختیار صنایع پایین‌دستی فولادی کشور قرار می‌گیرد، گفت: طی ماه‌های اخیر شاهد رشد قابل‌توجه نرخ فروش سنگ آهن در بازار جهانی بودیم، تاجایی‌که قیمت این محصول معدنی از ۱۵۰ دلار به‌ازای هر تن نیز عبور کرد. اما همین محصول در بازار داخلی با قیمت‌های به مراتب پایین‌تری در اختیار فعالان صنعتی قرار می‌گیرد. در همین حال بخش قابل‌توجهی از انرژی مورد نیاز این صنایع نیز از طریق گاز تامین می‌شود که با قیمت‌های بسیار پایینی در اختیار این تولیدکنندگان قرار می‌گیرد. آب و برقی که در اختیار آنهاست نیز به مراتب ارزان است. حقوق و دستمزد نیز در ایران در مقایسه با سایر کشورها به مراتب پایین است. هزینه حمل‌ونقل ریلی هم در کشور به مراتب پایین برآورد می‌شود. سوخت گازوئیل که در حمل جاده‌ای استفاده می‌شود نیز به مراتب قیمت پایینی از استانداردهای جهانی دارد. نرخ موثر مالیاتی بنگاه‌های فولادی بورسی کمتر از ۱۰ درصد برآورد می‌شود. برای صادرات محصولات خود نیز از معافیت‌های مالیاتی بهره‌مند می‌شوند. مالیات محیط زیست و آلودگی را هم به مراتب کمتر از سایر کشورها پرداخت می‌کنند.

تولیدکنندگان محصولات تکمیلی و خاص نیز با توجه به تحریم‌ها و محدودیت‌های بین‌المللی، بازار انحصاری داشته و همواره از حمایت‌های دولتی برخوردار بوده‌اند. آنها در قوه مقننه نیز لابی‌های قدرتمندی دارند و بدین‌ترتیب به‌شدت مورد حمایت هستند.

▣ سودهای غیرموجه

سلطانی گفت: قیمت سهام فلزات اساسی که فولاد هم در رده آن به‌شمار می‌رود، در ۳ سال گذشته، ۱۷ برابر شده که این رقم بیش از میانگین رشد ارزش بازار سهام در طول سال‌های گذشته بوده است. این رشد حکایت از حمایت قابل‌توجه دولت از این صنایع دارد. این حمایت‌های غیرمنطقی زمینه سودآوری بیش از اندازه برخی از واحدهای فولادی وابسته به دولت را فراهم کرده است و در ادامه بنگاه‌های فولادی از سودهای کلان و غیرموجه در مسیر فعالیت خود بهره‌مند می‌شوند. در چنین شرایطی شاهدیم که با مداخله دولت نرخ ارز نیمایی همچنان بالا نگه داشته می‌شود و قیمت فولاد عرضه شده در بورس کالا نیز بالاست اما در همین حال قیمت نهاده‌های تولید شمش به مراتب پایین نگه داشته می‌شود و هرگاه سخنی از تعدیل سود این واحدها و توزیع آن در سایر زنجیره‌های تولید به میان می‌آید، با مخالفت شدید فعالان این حلقه از صنعت روبه‌رو می‌شود.

▣ راهکار چیست؟

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر راهکار مناسب برای چنین شرایطی چیست، گفت: می‌توان شمش فولاد را با نرخ متعادل براساس هزینه تمام‌شده این محصول در اختیار واحدهای پایین‌دستی قرار داد و از صنایع پایین‌دستی تعهد گرفت که محصول نهایی را با نرخ مناسبی در اختیار حلقه‌های انتهایی این زنجیره قرار دهند. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که قیمت فولاد تاثیر مستقیم بر نرخ فروش مسکن، خودرو، لوازم خانگی و حتی مواد غذایی دارد، چراکه حتی برای تولید انواع کنسروها از ورق فولادی استفاده می‌شود؛ بنابراین نمی‌توان به سادگی از کنار آن گذشت.

راه حل دیگر نیز این است که قیمت نهاده‌های تولید این واحدها با قیمت‌های جهانی برابری کند. هرچند به اعتقاد من این واحدها توان اداره خود با شرایط جدید را ندارند و از آنها انتظار می‌رود از قیمت فروش محصولات خود بکاهند تا بازار مصرف فولاد از رکود خارج شوند.

▣ سهامداران خُرد بهانه‌اند

سلطانی در ادامه گفت: هرگاه از حذف یارانه‌های واحدهای فولادی یا کاهش قیمت محصولات آنها سخن به میان می‌آید، عده‌ای سود سهامداران خرد این واحدها را بهانه می‌کنند. درحالی که مجموع سهامداران خرد که سهام بازار بورس را در شاخص بالای یک میلیون خریداری کرده‌اند؛ کمتر از ۰.۵ درصد ارزش بازار سرمایه را در اختیار دارند. در چنین شرایطی از سهامداران خُرد به‌عنوان سپر بلای صاحبان صنایع استفاده می‌شود.

در همین حال تعداد زیادی از مسئولان دولتی نمایندگان مجلس یا وابستگان آنها در هیات مدیره شرکت‌های خصولتی حضور دارند. همین موضوع نیز زمینه لابی‌گری را در این حوزه فراهم کرده تا بدین‌ترتیب منافع مجموعه‌ای خاص فراهم شود.

▣ توسعه در مسیر غلط

این کارشناس اقتصادی در پاسخ به سوالی مبنی بر نقش یارانه‌ها در توسعه شرکت‌های موردبحث، گفت: در همه دنیا صنعت فولاد را به‌طور متمرکز و در کنار دریا توسعه می‌دهند تا بدین‌ترتیب امکان تامین سنگ آهن مورد نیاز آنها از طریق دریا فراهم باشد. اما در کشور ما با توجه به رانت موجود در احداث واحدهای فولادی، این صنایع در نقاط مختلفی از کشور همچون یزد، کرمان، خراسان، سیستان و بلوچستان و... توزیع شده‌اند. علاوه بر این، اغلب واحدهای یادشده کوچک و متوسط هستند که تولید آنها با صرفه اقتصادی همراه نیست.

فعالیت واحدهای یادشده تنها تحت‌تاثیر شرایط موجود و یارانه‌های دولتی با سوددهی همراه است. حال چنانچه ذخایر سنگ آهن کشور به پایان برسد که با توجه به شرایط موجود چندان هم دور از ذهن نیست، تداوم فعالیت این واحدها با چالش‌های اساسی روبه‌رو خواهد شد. بنابراین توسعه صنعت فولاد کشور تحت‌تاثیر رانت موجود در این زنجیره غیراقتصادی بوده است.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: احداث صنایع بالادستی فولاد به‌شدت سرمایه‌بر است. این صنایع با آلودگی‌های بالای محیط زیستی همراه هستند، مصرف آب بالایی دارند، اشتغالزایی قابل‌توجهی به همراه ندارند و ارزش‌افزوده پایینی ایجاد می‌کنند.

در همین حال صنایع پایین‌دستی فولاد سرمایه‌بری پایین و اشتغالزایی بالایی دارند، آب کم مصرف می‌کنند و آلودگی محیط زیست آنها به نسبت پایین است. با این وجود در کشور همت جمعی بر توسعه و سودآوری صنایع بالادستی متمرکز شده است. درحالی که صنایع بالادستی باید زمینه موفقیت عملکرد صنایع پایین‌دستی را فراهم کنند. اما درحال حاضر واحدهای ذوبی مانع پیشرفت صنایع پایین‌دستی فولاد هستند.

سخن پایانی

ازمجموع موارد یادشده اینطور برداشت می‌شود که یارانه‌ای که در طول سال‌های گذشته در اختیار صنایع فولادی کشور قرار گرفته به توسعه متوازن این صنایع منجر نشده است. بر همین اساس نیز در حال حاضر شاهد احداث واحدهای فولادی با ظرفیت پایین و در مناطقی اشتباه هستیم؛ یعنی صنایعی که اگر حمایت‌های دولتی آنها قطع شود، از پس تامین هزینه‌های خود بر نمی‌آیند.

رشد تولید مقاطع تخت و طویل فولادی

تولید مقاطع تخت و طویل فولادی در ۹ ماهه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته به ترتیب ۵ و ۱۴ درصد افزایش را ثبت کرد. به‌گزارش ایرنا، براساس جداول آماری انجمن تولیدکنندگان فولادی ایران، کل محصولات فولادی در ۹ ماهه نخست امسال به ۱۶ میلیون و ۶۱۳ هزار تن رسید که نسبت به ۱۵ میلیون و ۱۶۰ هزار تن عملکرد مدت مشابه سال گذشته، افزایش ۱۰ درصدی دارد. برابر آمار مورد بررسی در مدت یادشده، ۸ میلیون و ۶۹۶ هزار تن مقاطع طویل فولادی تولید شد که در مقایسه با ۷ میلیون و ۶۲۹ هزار تن عملکرد دوره مشابه سال گذشته، افزایش ۱۴ درصدی را نشان می‌دهد. تولید مقاطع تخت فولادی نیز به رقم ۷ میلیون و ۹۱۷ هزار تن رسید و در مقایسه با ۹ ماهه نخست ۹۸ که رقم ۷ میلیون و ۵۳۱ هزار تن بود، بازدهی ۵ درصدی دارد. پیش از این اعلام شد میزان تولید شمش فولادی در ۹ ماهه نخست امسال برابر با رقم ۲۳ میلیون و ۲۶ هزار تن بوده که نسبت به ۲۰ میلیون و ۴۶۸ هزار تن عملکرد دوره مشابه سال ۹۸ افزایش ۱۲ درصدی دارد.

امروز ایران دهمین فولادساز جهان به‌شمار می‌رود و پیش‌بینی شده در چشم‌انداز ۱۴۰۴ با تحقق ظرفیت ۵۵ میلیون تن فولاد، بتواند به جایگاه هفتم دنیا برسد.

یادداشت

ضرورت بازنگری در مصوبه فولادی مجلس

سعید عسکرزاده
دبیر انجمن سنگ آهن ایران

براساس طرحی که چندی پیش از سوی نمایندگان مجلس شورای اسلامی با هدف توسعه و تولید پایدار فولاد با رویکرد اصلاح سیاست‌های تنظیم بازار تصویب شد، عرضه تمامی محصولات زنجیره فولاد در بورس کالا الزامی است. بورس ابزاری برای تقابل میان عرضه و تقاضای محصولات و کشف قیمت آنهاست. در همین حال می‌تواند زمینه شفافیت هرچه بیشتر معاملات را فراهم کند. با این وجود، انتقادهایی به این بخش از مصوبه وارد است. ازجمله آنکه امکان عرضه محصولات برخی حلقه‌های این زنجیره مانند سنگ آهن از طریق مکانیسم بورس وجود ندارد.

سنگ‌آهن بسته به آنکه از چه معدنی استخراج شده مشخصات متفاوتی دارد. همین تفاوت‌ها نیز زمینه اختلاف در قیمت پایه این محصولات را فراهم می‌کند. اما از حلقه کنسانتره به بعد، عرضه و فروش این محصولات در بورس امکان‌پذیر است.

این استثنا درباره برخی دیگر از محصولات زنجیره فولاد نیز وجود دارد. به‌عنوان مثال، عرضه محصولاتی که فقط یک تولیدکننده انحصاری دارند، از طریق بورس معنی ندارد. به‌علاوه آنکه حتی از منظر قانونی نیز موجه به‌نظر نمی‌رسد. درنتیجه عرضه همه محصولات تولید شده در زنجیره فولاد از طریق مکانیسم بورس ممکن نیست.

گفتنی است بورس کالای ایران یک شرکت خصوصی است؛ بنابراین عرضه تمام محصولات در این بستر منطقی به‌نظر نمی‌رسد، به‌ویژه که زمینه انحصار را هم فراهم می‌کند. از این رو پیشنهاد می‌شود بازار عرضه دومی در کنار بورس کالا شکل بگیرد و امکان عرضه از طریق این بازار فراهم شود.

در این میان، انجمن سنگ آهن ایران به‌دنبال آن است تا زمینه عرضه مستقیم محصولات حلقه‌های بالادستی زنجیره فولاد را در سامانه مستقیم دیگری زیر نظر انجمن سنگ آهن فراهم کند تا عرضه و فروش سنگ آهن در یک فرآیند شفاف انجام شود.

البته مصوبه توسعه و تولید پایدار فولاد با رویکرد اصلاح سیاست‌های تنظیم بازار نقاط قوتی هم دارد. حذف ضرایب قیمتی سنگ آهن، کنسانتره و گندله در صورت عرضه این محصولات از طریق مکانیسم بورس کالا اقدام مناسبی است.

قاعدتا با ورود محصولات ابتدایی زنجیره فولاد به بورس کالا، عرضه و تقاضا تعیین‌کننده نهایی قیمت‌ها خواهند بود. بدین‌ترتیب که قیمت پایه‌ای تعیین می‌شود و درنهایت امید داریم بهره‌گیری از این سیستم به ظهور قیمت عادلانه برای تمامی محصولات زنجیره فولاد منتهی شود.

فعالان صنایع پایین‌دستی طی سال‌های گذشته تحت سایه روند قیمت‌گذاری دستوری با چالش‌های جدی روبه‌رو شده‌اند و از سودآوری تولید آنها کاسته شده است. در چنین شرایطی، امکان توسعه فعالیت‌های معدنی وجود ندارد. امید می‌رود با واقعی شدن قیمت این محصول فرصتی برای توسعه این بخش مهم و اثرگذار در زنجیره فولاد فراهم شود.

با وجود تمام نقاط قوتی که این طرح دارد و انتقادهایی که به آن وارد می‌شود، در مجموع ورود مجلس شورای اسلامی به قانون‌مند کردن زنجیره فولاد غیرمنطقی است، چراکه مجلس شورای اسلامی وظایف کلان‌تری را بر عهده دارد. بنابراین از مجلس شورای اسلامی انتظار می‌رود چارچوب‌هایی را مطرح کند و براساس آن قواعد، دولت را ملزم به تدوین مصوبات و بخشنامه‌های مربوط کند. بدون تردید این اقدام نتایج مثبت‌تری را به همراه دارد.

اگر قانون را به بوته آزمایش و اجرا بگذاریم و بعد از ۲ ماه متوجه شویم، نواقصی دارد و نیاز به اصلاح آن به‌شدت احساس می‌شود، تغییر و اصلاح آن به‌راحتی ممکن نخواهد بود.

این درحالی است که بخشنامه‌های صادرشده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌راحتی اصلاح می‌شوند. اما فرآیند اصلاح و تغییر قانون بسیار دشوار است، چراکه نیازمند اخذ رأی مثبت دوسوم نمایندگان مجلس شورای اسلامی است؛ بنابراین اصلاح آن دشوار و طولانی خواهد بود و به فرصت‌سوزی جدی منجر می‌شود.

فولاد مبارکه اصفهان، نماد توسعه و تعالی صنعت ایران

بهروز راعی: شرکت فولاد مبارکه اصفهان از شرکت‌های پیشرو ایرانی است که در زمینه تولید ورق‌های فولادی فعالیت می‌نماید. این شرکت با ماموریت ایفای نقش محوری در توسعه صنعتی، اقتصادی و اجتماعی کشور و ارتقای سطح فناوری صنعت فولاد، به عنوان سازمانی جهان تراز حدود پنجاه درصد از مصرف فولاد کشور را جهت استفاده در صنایع خودروسازی و قطعه‌سازی، صنایع فلزی سبک، صنایع فلزی سنگین و لوله‌های انتقال سیالات، صنایع بسته‌بندی، صنایع لوازم خانگی و الکتریکی و صنایع لوله و پروفایل تولید می‌نماید. شرکت فولاد مبارکه دارای هفت مجتمع صنعتی در اقصی‌نقاط کشور بوده و بیش از بیست هزار نفر در بخش‌های مختلف این شرکت به کار اشتغال دارند. در کشور ما صنعت فولاد به لحاظ وجود منابع عظیم معدنی و نیروی انسانی جوان، کارامد و تحصیلکرده و نیازبه سازندگی پس از جنگ تحمیلی، از جایگاه ویژه و استراتژیکی برخوردار بوده است. بهمین منظور تلاش شده است که با نگاه به این منابع عظیم معدنی و نیاز بازار داخل و امکان صادرات محصولات فولادی، سیاست‌گذاری دقیق و عمیقی پیرامون این صنعت صورت گیرد و در چشم‌انداز توسعه بیست ساله کشور، دستیابی به ۵۵ میلیون تن فولاد هدف‌گذاری شود. کارنامه تولید در شرکت فولاد مبارکه اصفهان به‌ویژه در سال‌های اخیر، در پرتو تلاش‌های همه‌جانبهٔ کارکنان در گروه فولادمبارکه، درخشان و افتخارآفرین بوده است. یکی از افتخارات این شرکت، دستیابی به رکوردهای متوالی در اکثر نواحی زیرمجموعهٔ شرکت بوده که نشانهٔ پویایی و شادابی نیروی انسانی و احساس مسوولیت کارکنان و اعتماد به نفس نیروهای خدوم و تلاشگر گروه بوده است. موضوع مهم دیگری که موجب سرعت توسعه و سودآوری بیشتر شرکت شده است، تصمیم‌گیری‌های آگاهانه در اجرای طرح‌های توسعه و تحرک در جهت تکمیل زنجیره تولید بوده که ازجمله طرح‌های توسعهٔ گندله‌سازی سنگان، توسعهٔ سبا، اجرای طرح ۷٫۲ میلیون تن شهید خرازی و احداث پروژه نورد ۲ و همچنین کامل بودن زنجیرهٔ تولید در گروه فولاد مبارکه بود که نتیجهٔ آنها ایجاد توازن در تهیه و تأمین مواد اولیهٔ موردنیاز، افزایش تولید آهن اسفنجی، تولید تختال بیشتر و توسعه سبد انواع ورق‌های فولادی بوده است. اجرای طرح تحول دیجیتال که این شرکت را در زمره شرکت‌های پیشرو در زمینه تکنولوژی همگام با انقلاب صنعتی چهارم، تولید تختال گاز ترش جهت خطوط انتقال نفت و گاز که یک پروژه استراتژیک برای کشور تلقی می‌شد و همچنین ایجاد هلدینگ تامین مالی با هدف پشتیبانی از طرح‌های بزرگ ملی به‌عنوان پیش درآمدی ارزشمند برای رشد سوددهی پایدار و درآمدزایی شرکت بود که در جریان انجام این طرح‌های بزرگ، اعتماد فولاد مبارکه به توانمندی داخلی به معنی واقعی و حمایت از سازندگان ایرانی و رفع نیاز واحدهای صنعتی را نوید می‌دهد. همچنین اجرای طرح‌های بالادستی صنعت فولاد شامل افتتاح و بهره‌برداری از پروژه ۵ میلیون تنی گندله و فاز اول کنسانترهٔ سازی ۵ میلیون تنی فولاد سنگان، و راه‌اندازی پروژه استانی فولاد سفیددشت و اجرایی شدن قراردادهای خط تولید بیلت و ورق نورد سرد این شرکت، در کنار آغاز احداث خط نورد گرم شهید خرازی و توسعهٔ فولاد هرمزگان و سبا به عنوان بزرگترین طرح‌های توسعه فولاد مبارکه برای حفظ سهم ۵۰درصدی در تولید فولاد کشور بوده است. به‌صورت کلی می‌توان اذعان داشت که تولید در گروه فولاد مبارکه در ۳ سال گذشته، هرسال حدود ۱۵ درصد افزایش داشته است. یکی دیگر از شاخصه‌های تولید محصولات فولاد مبارکه، در تامین نیاز بازار داخل است. فولاد مبارکه معتقد است که به هر شکل ممکن باید از تولید ملی حمایت شود تا از خروج ارز و منابع ایران عزیز جلوگیری کرده باشد تامین بازار داخل صنایع کشور همواره مد نظر و اولویت فروش و عرضه محصولات شرکت بوده و آمار و درصد فروش تولید در بازار داخل موید این مهم می‌باشد. فولاد مبارکه حمایت از تولیدکنندگان و تأمین‌کنندگان داخلی را بسیار ضروری می‌داند وبا عرضه بیش از ۷۰ درصد محصولات خود، ثابت کرده است که مدافع تولید داخل و ایجاد فرصت شغلی و اشتغال آفرینی برای جوانان این مرز و بوم است. فولاد مبارکه در روند تولید به‌ویژه ورق مورد نیاز صنایع داخل، اقدام به تولید بر اساس درخواست مشتری تا کمترین ضخامت ممکن در کشور و همچنین با افزایش بهره‌وری، زمینه تولید ورق‌های کیفی و باارزش افزودهٔ بالا فراهم شده است. تولید تختال ضخامت ۳۰۰میلی متر از دیگر افتخارات کارکنان شرکت فولاد مبارکه اصفهان بوده که در سال جهش تولید محقق شد. عملکرد درخشان فولاد مبارکه به‌ویژه در سال‌های اخیر، موجب شد کشور در واردات انواع ورق‌های فولادی بی‌نیاز شود که پیامد ان جلوگیری از خروج ارز از کشور بوده است. نکته مهمتر، در کنار این تأمین حداکثری، اشتغالزایی مولد کشور بوده که نقشی ارزش‌آفرین را برای فولاد مبارکه به ارمغان اورده است. یکی از اقدامات ارزنده دیگر فولاد مبارکه، اهمیت به محیط زیست و سلامت کارکنان ، کنترل آلاینده‌ها، کاهش مصرف آب و ایفای مسوولیت‌های اجتماعی است. کمک و حمایت ۱۱۰ میلیارد تومانی به بیمارستان‌های دولتی، خصوصی و خیریه در بحث مقابله با کرونا، اختصاص اکسیژن رایگان بیمارستان‌ها به ظرفیت روزانه ۷۰ تن، اختصاص تبلت برای دانش‌آموزان بی‌بضاعت از جمله آخرین اقدامات شرکت در بخش مسوولیت‌های اجتماعی بوده است. در زمینه مدیریت بهینه و کاهش مصرف آب، فولاد مبارکه اصفهان اقدامات وسیعی از جمله بازچرخانی استفاده از پساب و ارتقای بهره‌وری خطوط تولید انجام داده که ماحصل آن کاهش حدود ۷۵ درصد مصرف آب را در پی داشته است.

در بخش رعایت مسائل زیست محیطی، با پالایش آنلاین محیط کارخانه توسط سازمان حفاظت محیط زیست، محیط کارخانه را برای تامین سلامت کارکنان و مردم منطقه ایمن نگه داشته است. از دیگر اقداماتی که برای مشارکت در طرح‌های عام‌المنفعه و خدمت به شرکای تجاری و دینفعان در قالب مسوولیت‌های اجتماعی انجام داده است، تکمیل ورزشگاه بزرگ ۷۵ هزارنفری نقش جهان اصفهان شهر اصفهان، احداث پایگاه امداد جاده‌ای هلال‌احمر سه راه مبارکه، مشارکت موثر در ساخت مصلی بزرگ اصفهان شهر اصفهان، آزادسازی کنار گذر غرب به مساحت ۵ هکتار شهر صفائیه، مشارکت موثر در ساخت حسینیه شهر مبارکه شهر مبارکه، مشارکت موثر در ساخت موزه دفاع مقدس، مشارکت در طرح آزادسازی زندانیان غیرعمد و مشارکت در طرح‌های تامین آب فلات مرکزی و حمایت از کار گروه احیای حوزه آبریز زاینده‌رود بوده است.

برخی اقدامات

حوزه مسئولیت اجتماعی

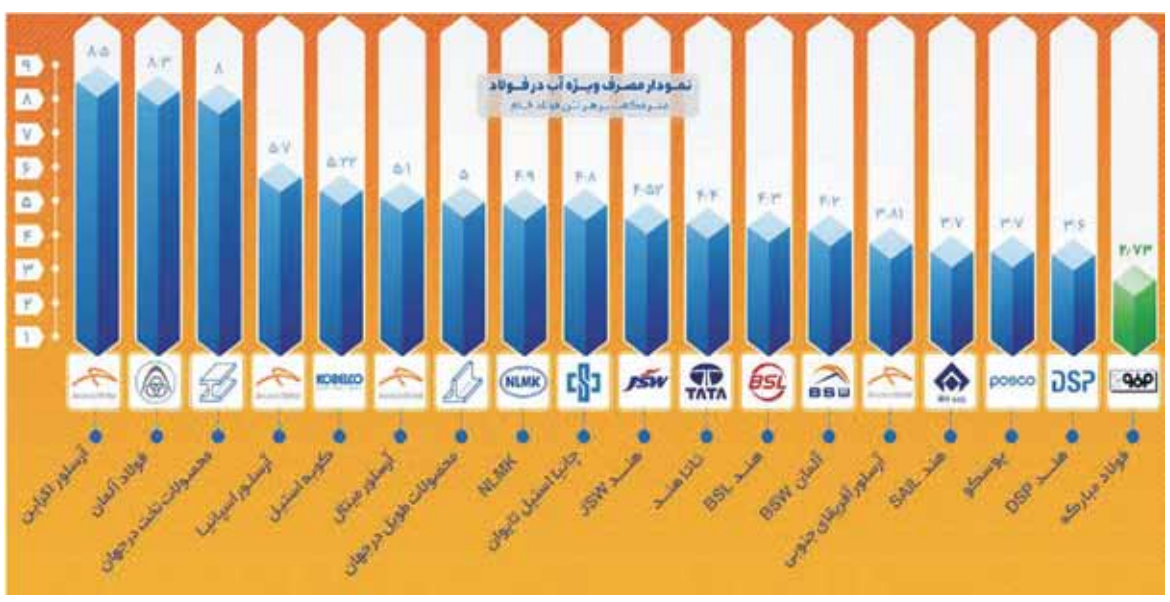
- مساعدت ۱۰۰ میلیارد تومانی به بیمارستان‌ها و شبکه‌های بهداشت و درمان جهت خرید تجهیزات در حوزه بیماری کرونا
- تامین رایگان اکسیژن مورد نیاز بیمارستان تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی استان جهت درمان مبتلا به بیماری کرونا
- مشارکت در طرح جامع مترو اصفهان (مجلسی- مبارکه – بهارستان)
- تامین مالی پروژه سد تنظیمی سوم کوهرنگ به مبلغ ۵۰۰ میلیارد تومان
- بیش از ۸۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری به منظور اجرای پروژه عظیم ایجاد شبکه و جمع‌آوری پساب‌های ۹ شهر شهرستان‌های مبارکه و لنجان
- احداث ساختمان پایگاه امداد و نجات (پلیس راه اصفهان – شیراز)
- مشارکت در ساخت و تکمیل مصلی بزرگ امام خمینی اصفهان
- برگزاری گلریزان ویژه آزادی زندانیان جرائم غیرعمد طی سال‌های ۹۳ تا ۹۸ جمعاً به مبلغ ۱۱ میلیارد تومان جهت فراهم آوردن زمینه بازگشت ۱۱۴۷ نفر از زندانیان به آغوش گرم خانواده
- سرمایه‌گذاری حدود ۸۰ میلیارد تومان جهت تکمیل و بهره‌برداری ورزشگاه نقش جهان
- انجام بیش از ۵۰ طرح عمرانی جاده‌ای در منطقه پیرامونی به منظور توسعه، بهینه‌سازی و ایمن‌سازی جاده‌ها
- تهیه و توزیع بیش از ۸۵۰۰ بسته نوشت‌افزار فرهنگی بین دانش‌آموزان در سال ۹۸ و اقدام مشابه آن در سال‌جاری و اهداء ۱۶۰۰ عدد تبلت به دانش‌آموزان بی‌بضاعت برای بهره‌مندی از آموزش آنلاین در دوران کرونا

دستاوردها و افتخارات

- کسب سطح تندیس زرین جایزه سرآمدی اروپا (EFQM) برای اولین بار در کشور در سال ۹۷
- کسب سطح تندیس برنز جایزه ملی کیفیت ایران در سال ۹۷
- حضور در جمع برندگان جهانی سازمان‌های دانش محور (MIKE) در سال ۹۸
- کسب سطح سیمین جایزه ملی کیفیت ایران برای اولین بار در کشور در سال ۹۸
- کسب سطح تندیس زرین جایزه تعالی سازمانی برای سومین بار
- کسب رتبه اول در گروه فلزات اساسی و رتبه دوم در شاخص ارزش‌افزوده در بین ۱۰۰ شرکت برتر کشور (IMI۱۰۰) در سال ۹۸
- کسب تندیس طلایی حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان در سال ۹۷ و ۹۸

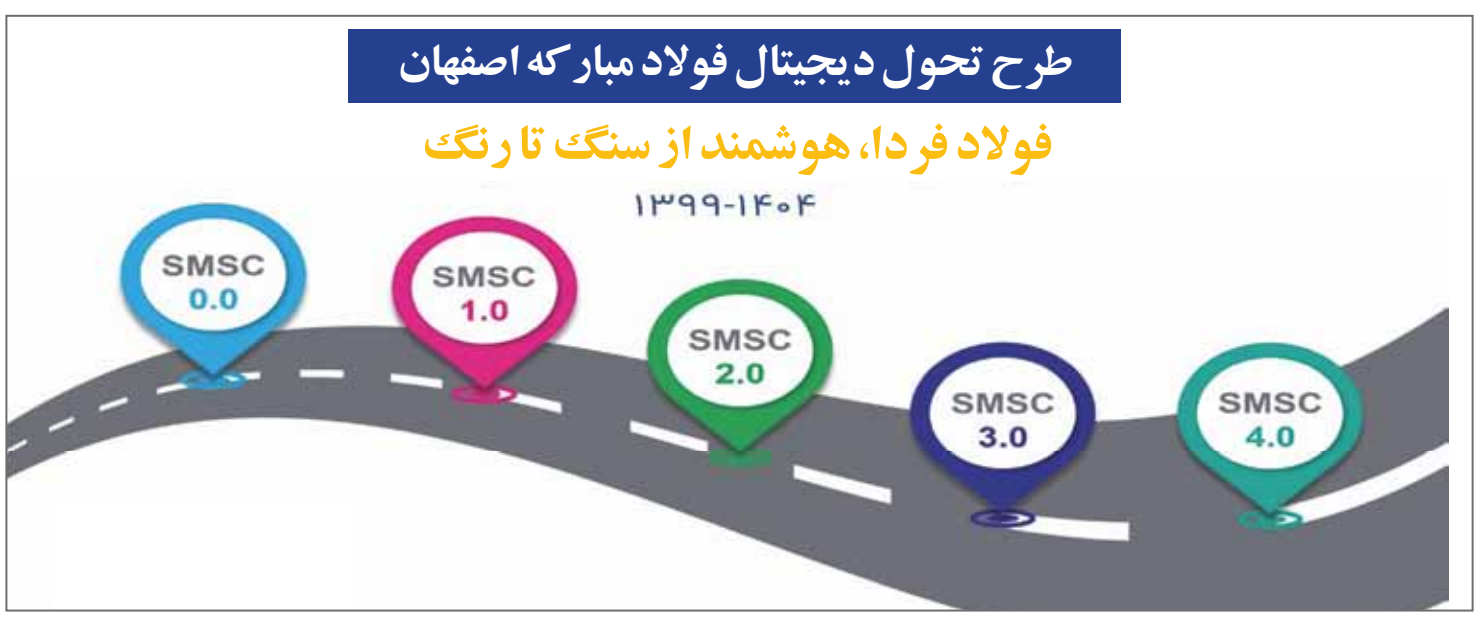
برداشت آب از رودخانه- مصرف ویژه

مقایسه مصرف آب با فولادسازان مطرح دنیا

طرح تحول دیجیتال فولاد مبارکه اصفهان

فولاد فردا، هوشمند از سنگ تا رنگ

فولاد مبارکه، به وسعت ایران

شرکت فولاد مبارکه اصفهان با استقرار واحدهای فولادی از سنگ‌آهن تا تولید محصول در اقصی‌نقاط کشور نقش مهمی در تولید محصول داخلی باکیفیت و ایجاد اشتغال در کشور ایفا کرده است.

فولاد مبارکه اصفهان از شمال شرقی‌ترین نقطه کشور در سنگان، دو واحد ۵ میلیون تنی گندله و کنسانتره در هرمزگان ، شرکت فولاد هرمزگان، چهارمحال و بختیاری شرکت سپید دشت چهارمحال و بختیاری شرکت تاراز و شرکت ورق خودرو، در کاشان شرکت فولاد امیرکبیر کاشان و در تکمیل طرح توسعه چشم‌انداز اقتصادی کشور برای دستیابی به ۵۵ میلیون تن محصول فولاد با تشکیل کنسرسیومی مشترک فولاد مبارکه به سقف ۲۵ میلیون تنی فولاد در سال ۱۴۰۴ دست خواهد یافت. شعار از سنگ تا رنگ یکی از شعارهای گروه فولاد مبارکه اصفهان می‌باشد که نشان از اهتمام این شرکت در تکمیل زنجیره فولاد از اکتشاف و تامین سنگ‌آهن به عنوان مهمترین ماده اولیه صنایع معدنی تا تولید محصول فولادی و تامین مواد اولیه مورد نیاز سایر صنایع کشور مانند ورق‌های گالوانیزه رنگی را در گروه خود تولید می‌کند.

مدیریت منابع انرژی ازجمله مدیریت بهینه مصرف آب، برق و گاز از مهمترین فعالیت‌های شرکت فولاد مبارکه در زمینه صرفه‌جویی و استفاده بهینه از انرژی بوده است که شرکت فولاد مبارکه را در ردیف کم مصرف‌ترین از لحاظ آب در شرکت‌های تولیدکننده فولاد در جهان قرار داده است.

شرکت فولاد مبارکه در بدو تولید با ۲٫۴ میلیون تن تولید محصول سالیانه راه‌اندازی گردید و هم‌اکنون با اجرای طرح‌های توسعه به ظرفیت تولید ۱۰٫۳ میلیون تن یکی از مهمترین تولیدکنندگان فولاد کشور محسوب می‌شود.

فولاد مبارکه اصفهان یکی از بزرگترین بورسی کشور می‌باشد که همواره تعاملی ارزش‌آفرین با سایر نهادهای صنعتی، اجتماعی، فرهنگی و ورزشی داشته و دارد از این رو اهتمام شرکت در ایفای مسئولیت‌های اجتماعی زبانزد شرکت‌های تولیدی و صنعتی می‌باشد.

اجرای طرح نورد۲ که به‌عنوان طرح شهید خرازی نام گرفته است یکی از شاخص‌ترین پروژه‌های گروه فولاد مبارکه و به طور کلی صنعت فولاد کشور می‌باشد که با بهره‌برداری از آن تولید محصول کیفی از حیث کمی و کیفی که برای کشور بسیار ارزشمند بوده و از واردات بسیاری از اقلام فولادی به کشور جلوگیری می‌کند و همچنین برای سهامداران و ذینفعان که بسیار سودده و ارزش‌آفرین است از ویژگی‌های طرح نورد ۲ فولاد مبارکه می‌باشد.

شرکت فولاد مبارکه با اجرای طرح نورد۲ سالیانه بالغ بر ۵۰ هزار میلیارد تومان پروژه در کشور تعریف کرده که با تشکیل هلدینگ تامین مالی، ماموریت پشتیبانی تامین مالی از سایر طرح‌های صنعتی پربازده کشور را به عهده می‌گیرد.

هزینه بر بودن نیروی انسانی خودروساز، آدرس انحرافی

یکی از بسترهای توسعه‌یافتگی، پیشرفت در تولید فناورانه و به‌روز جهانی است. به‌گزارش صمت صنعت خودرو به‌عنوان یکی از صنایع مهم و استراتژی کشورهای صنعتی، بستری مهم برای ارزیابی اقتصادی این کشورها به‌شمار می‌رود. خودروسازی ایران، سومین منبع درآمدزا پس از صنایع نفت و بانک در کشور است. محصولات این صنعت با پیشینه‌ای بیش از ۵۰ ساله می‌تواند حتی بازارهای منطقه را نیز پوشش دهد. یکی از دغدغه‌ها و شاخص‌های توسعه از دیدگاه جامعه ما، مسئله خودروسازی است. ممکن است بارها برای شما پیش آمده باشد که خودروهای داخلی را با مدلی خاص از خودرو خارجی مقایسه کرده و از عقب افتادن این صنعت در کشور گلایه داشته باشید. شبهات زیادی در حوزه تولید مدل‌های داخلی وجود دارد، به نقل از اظهارات یکی از دست‌اندرکاران خودروسازی کشور، بسیاری از مردم صنعت خودرو را مانند فیلم‌های مافیایی تصور می‌کنند. به‌عنوان مثال، بیشتر مردم فکر می‌کنند، دلیل قیمت زیاد خودرو در کشور، نیروی انسانی زیاد شاغل در خودروسازی‌های بزرگ است یا خودروسازان اشتغال همین افراد را گروگان گرفتند تا حرف خود را در مقابل سایر نهادهای نظارتی به کرسی بنشانند. به‌گزارش سایپانیوز، در همین راستا مجید باقری، قائم‌مقام مدیرعامل در حوزه فروش و خدمات پس از فروش گروه خودروسازی سایپا به توضیح برخی از این ابهامات پرداخت که ادامه می‌خوانید.

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

یکی از خبرگزاری‌های رسمی، اخباری مبنی بر قیمت‌گذاری ۳۵۰ میلیون تومانی خودرو شاهین مطرح کرد، چرا این قیمت از سوی خودروسازی سایپا تایید یا تکذیب نشد؟

زمانی‌که قیمت بازار خودرویی مطرح می‌شود، هیچ ارتباطی به ما ندارد و حاشیه‌ای است که در بازار برای همه محصولات ایجاد می‌شود و نمی‌دانیم واقعیت دارد که آن را تکذیب کنیم یا نکنیم. این محصولی است که هنوز متولد نشده و در خیابان‌ها مشاهده نمی‌شود. این خودرو باید بیرون بیاید و مردم از آن استفاده کنند، نخستین کسی که خودرو را خریداری کرده، تصمیم به فروش آن بگیرد و حالا اختیار خودش است که تصمیم بگیرد خودرو خود را به چه قیمتی به‌فروش برساند.

این‌ها همه گمانه‌زنی‌های برخی سایت‌هاست و تکذیب آن از سوی ما هیچ وجاهتی ندارد. برای سایر محصولات هم همین‌گونه است. باید بین بازار و صنعت خودرو تفاوتی راهبردی قائل شد. بازار خودرو از مولفه‌هایی تبعیت می‌کند که همه آن به خودروساز مربوط نیست هرچند ما در بازار خودرو تاثیرگذار هستیم اما مولفه‌های دیگری هم در این بازار سهیم هستند؛ بنابراین انتظار تکذیب از ما در این مورد درست نیست. ما فقط تابع دستورالعمل‌های ابلاغی شورای رقابت هستیم.

بحثی مطرح شده که ورود پول یعنی جذب سرمایه مردمی از محل پیش‌فروش به خودروسازها کاهش پیدا کرده است. اگر این موضوع درست است، چرا تعداد ثبت‌نامی‌ها و دریافت وجه از مردم افزایش پیدا نمی‌کند؟

زمانی در یکی از فروش‌ها حدود ۵ میلیون نفر ثبت‌نام کردند. اگر بخواهیم این ثبت‌نام ۵ میلیون نفری را شاخصی برای شرایط اقتصادی و ورود پول تلقی کنیم، در آن‌صورت هر قدر متقاضیان از ۵ میلیون کمتر باشد، می‌گویند کاهش پیدا کرده است اما درحال‌حاضر برای هر پیش‌فروش ما مجبور به قرعه‌کشی می‌شویم.

دلیل آن هم این است که تعداد متقاضیان از ظرفیت تولید ما بیشتر بوده؛ بنابراین مجبور به قرعه‌کشی هستیم. تاکید می‌کنم که متقاضیان درحال‌حاضر هم نسبت به ظرفیت ما بیشتر هستند و تا مادامی که از قرعه‌کشی استفاده می‌کنیم؛ یعنی افراد بیشتری برای خرید ثبت‌نام کرده‌اند.

آیا ثبت‌نام محصولی از سایپا از شمول قرعه‌کشی خارج شده است؟

دو محصول سایپا با نام‌های وانت ۱۵۱ و نیسان تک‌سوز از شمول قرعه‌کشی خارج شدند و این به‌دلیل توزیع و تیراژ مناسبی بود که سایپا داشت.

آیا سایپا مجوز افزایش قیمت برای ۳ ماه پایانی سال را از شورای رقابت گرفته است؟

با جلساتی که داشتیم به احتمال زیاد تورم بخشی ۳ ماه پایان سال ارائه شده و مبتنی بر آن قیمت را بروزرسانی شود. دی‌ماه که جزو ۳ ماه پایانی سال به‌شمار می‌رود، خودروها با قیمت پاییز به مشتریان فروخته شد.

درحال‌حاضر فروش خودرو از کارخانه با مکانیسم‌های ثبت‌نام و قرعه‌کشی انجام می‌شود. موضع سایپا نسبت به این مدل فروش چیست؟

باید دید این مدل چطور متولد شده است. در شرایط کنونی خودرو از کالای مصرفی به سرمایه‌ای تبدیل شده است و در ادامه هم به‌دلیل محدودیت‌های قیمتی که برای کارخانه در نظر گرفته شده، بازار خوبی پیدا کرده و آمار علاقه‌مندان به استفاده از خودرو بالاست.

در همین راستا شبهه‌هایی برای روش‌های فروش ما ایجاد شده بود، مبنی بر اینکه فروش خودرو از سمت کارخانه با روابط و رانت است. مدتی عنوان می‌شد ربات وجود دارد و کسانی می‌توانند زودتر ثبت‌نام کنند. پس از این مسائل، موضوع فروش برای ما و ایران‌خودرو برجسته شد.

بر همین مبنا، یک مرجع رسمی برای پایش موضوعات و سیاست‌گذاری در حوزه خودرو در وزارت صنعت، معدن و تجارت متشکل از نهادهای مختلف که بحث‌های کارشناسی جدی انجام دادند، نهایت با در نظر گرفتن نقاط قوت و ضعف مرتبط با این موضوع به جمع‌بندی رسیدند که از مکانیسم قرعه‌کشی استفاده شود.

ما معتقدیم قرعه‌کشی درحال‌حاضر می‌تواند بهترین ابزار برای توزیع عادلانه باشد تا محصول ما به‌دست مصرف‌کننده نهایی برسد؛ بنابراین این مدل را ما ابداع نکردیم اما در اتخاذ این مدل و بحث‌های آن مشارکت داشتیم، علاوه‌بر اینکه سایپا و ایران‌خودرو از هر کسی که مدل جدیدتری ارائه دهد برای اینکه اهداف توزیع عادلانه را پوشش دهد، استقبال می‌کنند.

براساس برآوردهای منتشر شده از سوی رسانه‌ها، ۸۰ درصد خودروهای توزیع شده به شیوه جاری فروش، از سوی متقاضی ابتدایی فروخته شده است. این آمار درست است؟

ما و کمیته خودرو تلاش کردیم به سمتی برویم که مصرف‌کننده واقعی شناسایی شود و به همین دلیل برای این امر ۷ محدودیت در نظر گرفتیم. نخستین محدودیت این است که در ۴۸ ماه گذشته ثبت‌نام‌کننده از سایپا و ایران‌خودرو، محصولی خریداری نکرده باشد. دومین مورد اینکه، متقاضی حتما باید گواهینامه داشته باشد، چون در گذشته برای دانش‌آموزان یا کودکان خودرو ثبت‌نام می‌کردند. سومین محدودیت این است که در زمان خریداری، خودرو پلاک فعال نداشته باشد، چراکه اگر پلاک فعال داشته باشد احتمالا این خودرو دوم را برای سرمایه‌گذاری خریداری می‌کند.

متصل کردن بانک‌های اطلاعاتی کشور مشکلاتی دارد، با این حال خودروساز تمام این موارد را قبول کرد. محدودیت بعدی این بود که برای پرهیز از فروش فوری خودرو، سند یک سال در رهن بماند و بخشی از مبلغ خودرو را هم نگه داشتیم که از نظر قراردادی بتوانیم این امر را محقق کنیم. اما هیچ‌کس ادعا ندارد که با این محدودیت‌ها مصرف‌کننده واقعی شناسایی می‌شود اما تاکید داریم که می‌خواهیم به سمت شناسایی مصرف‌کننده واقعی برویم.

برآوردی نسبت به این داشتید که چند درصد افرادی که با شرایط فعلی خودرو خریداری می‌کنند، مصرف‌کننده واقعی هستند؟

چون خودروها یک سال در رهن هستند، سندها مبادله نشده و محصولات توافقی خریدوفروش می‌شوند که ممکن است دردسرهای زیادی داشته باشد، چراکه شاید از آن پلاک خودرو سوءاستفاده‌هایی شود، جرمی اتفاق بیفتد و پرونده‌هایی تشکیل شود. هیچ مرجع رسمی نمی‌تواند آمار بدهد که چه تعداد مصرف‌کننده واقعی وجود دارد؛ بنابراین آمار ۸۰ درصدی هم هیچ مبنای پژوهشی ندارد.

استدلالی در نحوه قیمت‌گذاری خودرو از سوی خودروسازان مطرح می‌شود مبنی بر اینکه قیمت بازار و کارخانه بهم نزدیک شوند تا حاشیه سود دلال و تقاضای سرمایه‌ای صفر شود. مبنای این استدلال چیست؟

این تفکر از یک واقعیت شکل گرفته است. در واقع رانت بسیار جدی با اختلاف قیمت بازار و کارخانه در صنعت خودرو به‌وجود آمده است. آیا مصرف‌کننده واقعی می‌تواند خودرو مورد نظر خود را از خودروساز بخرد؟ بخش زیادی نمی‌توانند و با یک واسطه خودرو را خریداری می‌کنند.

فکر می‌کنم حلقه گمشده این است که سیاست قیمت‌گذاری سبب شده جذابیت در بازار خودرو ایجاد شود و این جذابیت یعنی خودرو را به‌عنوان یک کالای سرمایه‌ای تلقی کنیم، بنابراین رویکرد مشخص ما از شورای رقابت و همه نهادها این بوده که خودر منصفانه قیمت‌گذاری شده و از بستر یک کالای سرمایه‌ای خارج شود.

موضوع دیگر این است‌که شرکت‌های خودروساز بابت این موضوع دچار زیان هستند و فکر می‌کنم اگر روش قیمت‌گذاری خودرو مبتنی بر پوشش هزینه‌های تمام‌شده خودرو باشد، این بازار کاذب هم از بین برود.

گفته می‌شود هر زمان به خودروساز فشار آورده می‌شود، خودروساز نقش خود را در اقتصاد کلان و اشتغال مطرح می‌کند. آیا این امر درست است؟

ما پژوهشی جدی انجام دادیم که اشتغال صنعت خودرو چقدر است. تعدادی شغل مستقیم و غیرمستقیم در خودروسازی ایجاد شده است و ما حدود ۶۳ رشته صنعتی داریم. در جهان هر یک شغل در خودروسازی ۷ شغل در سایر رشته‌های صنعتی ایجاد می‌کند، پس هر یک شغل در مونتاژ خودرو، ۷ شغل ایجاد می‌کند.

در جهان میزان اشتغالی که صنعت خودرو ایجاد کرده حدود ۶۰ میلیون نفر بوده و در کشور خودمان به‌طور مستقیم صنعت خودرو ۶۳۰ هزار شغل ایجاد کرده که باید آن را ۷ برابر کنیم تا اشتغال مستقیم و غیرمستقیم به‌دست بیاید. این واقعیت جدی و ملموس است که خودرو در جهان از صنایعی است که همیشه موضوع اشتغال آن مهم و قابل‌توجه است.

با توجه به زیرساخت‌هایی که در کشور ایجاد کردیم، در سال‌های گذشته هیچ‌وقت نیاز به تعدیل نیروی انسانی نداشتیم اما اعتقاد داشتیم که باید تلاش مضاعفی داشته باشیم.

منتها صنعت خودرو در دو مرحله با تحریم‌هایی که مواجه شد که در مرحله دوم هم قبل از صنعت نفت تحریم شدیم و جالب اینکه تولید خودرو تحریم شد اما واردات خودرو تحریم نشد. این نشان‌دهنده هدف قرار دادن موضوع اشتغال در ایران است.

بنابراین در آن زمان که تولید روزانه ما از ۲۲۰۰ به ۷۰۰ خودرو در روز رسید هم تعدیل نیرو انجام ندادیم. در واقع اعتقاد جدی داریم که معیشت مردم ابزاری نیست که بخواهیم برای چانه‌زنی سیاسی از آن استفاده کنیم.

گزاره دیگری که مطرح می‌شود، این است که نیروی انسانی مازاد خودروسازها بیش از سطح معمول در جهان است. همین امر باعث شده قیمت تمام‌شده خودرو بیشتر باشد. در این‌باره چه توضیحی دارید؟

ساختار بهای تمام‌شده یک خودرو از اجزایی تشکیل شده که مهم‌ترین آنها مواد اولیه، هزینه‌های سربار و نیروی انسانی است. در این ساختاری درصد عمده هزینه مربوط به مواد است که از نهاده‌های تولید به‌شمار می‌رود و دلیل افزایش قیمت خودروها هم همین نهاده‌های تولید است. هزینه‌های سربار در صنعت خودرو مربوط به آب، برق و... است و در آخر هم هزینه‌های نیروی انسانی را داریم.

جالب است بدانید اگر تمام تشکیلات مرتبط با نیروی انسانی را با هم متمرکز کنیم در بالاترین شرایط ممکن تاثیر آن ۵ درصد بر قیمت تمام‌شده خودرو است.

حالا ما که نمی‌توانیم، بگوییم این تعداد نیروی انسانی که داریم اگر همه ۱۰۰ درصد آن هم اضافی باشد، باز هم ۵ درصد بهای تمام شده خودرو را تشکیل می‌دهد اما اعتقاد داریم مکانیسم‌های بهره‌وری بسیار جدی مثل مکانیسم تولید به‌هنگام در خودروسازی استقرار دارد؛ بنابراین در حوزه بهره‌وری هم در خودروسازی زیاد کار شده اما موضوع نیروی انسانی و هزینه‌های سربار با همین منطقی که صورت‌های مالی ما نشان می‌دهد، یک آدرس انحرافی است.

بسیاری از شرکت‌های دانش‌بنیان این گلایه را مطرح می‌کنند که قبل از تحریم، خودروسازان به‌سراغ ما نمی‌آمدند و براساس شرایط تحریمی مجبور به استفاده از خدمات ما شدند، درحال‌حاضر نیز این ترس وجود دارد که اگر گشایشی اتفاق بیفتد، باز هم خودروسازان متمایل به خارجی‌ها شوند. نحوه تعامل شرکت سایپا با شرکت‌های دانش‌بنیان چگونه است؟

اتفاقات اقتصادی یک فرصت برای ارتباط بهتر با شرکت‌های دانش‌بنیان است. جلسات متعددی با این شرکت‌ها داشتیم که به پروژه‌های بسیار خوبی منتج شد و آن پروژه‌ها به نتایج خوبی هم رسید.

یک خودرو به‌طور متوسط حدود ۲۰۰۰ دلار ارزبری داشته و هدف‌گذاری پروژه‌هایی که در سایپا تعریف شده است این بود که ۵۰۰ دلار در هر خودرو کاهش ارزبری داشته باشیم و فکر می‌کنم نیمی از این پروژه‌ها به نتیجه رسیده است؛ بنابراین از فرصت دانش‌بنیان‌ها به‌خوبی استفاده می‌شود.

از تجربیات گذشته باید عبرت گرفت. سخن رهبر معظم انقلاب که « به توان داخل اتکا کنید» اگر این بتواند به عنوان یک مدل خیلی خوب ریل‌گذاری شود و در صنعت استقرار پیدا کند، هیچ ضرورتی ندارد، در زمان ارتباط با سایر کشورها، ما از ظرفیت داخلی استفاده نکنیم و متناسب با این موضوع شرکت‌های دانش‌بنیان هم باید تلاش کنند کیفیت محصولی که ارائه می‌دهند و نوآوری که دارند به‌گونه‌ای باشد که مزیت رقابتی خود را حفظ کند.

چرا قیمت تمام‌شده کوییک فول آپشن ۱۴۰ میلیون است، درحالی‌که قیمت بازار آن یا هم‌سطح یا کمتر از این مبلغ است؟ مسئله دیگری هم که طرح می‌شود تاخیر در تحویل کوییک اس است.

خودروساز در مکانیسم قیمت‌گذاری نقشی ندارد و مستندات مرتبط با بهای تمام‌شده محصول و سایر مولفه‌های مورد نیاز شورای رقابت را به آنها اعلام می‌کنیم و آنها براساس روش‌های کلینیکی یا سایر روش‌ها با توجه به تورم بخشی به ما قیمت می‌دهند.

بنابراین سایپا اگر در اختیار خودش بود چرا باید قیمت‌های متفاوت برای کوییک، ساینا و تیبا و سایر محصولات بگذارد. قیمت‌ها به ما ابلاغ می‌شود. برای شاهین هم همین‌گونه است.

درباره حاشیه بازار هم قیمت کوییک‌آر، زیر قیمت کارخانه نیست.

اگر کسی این ذهنیت را دارد که تا هنگام تحویل خودرو یک حاشیه قیمت ۵۰ تا ۷۰ میلیونی رخ می‌دهد، اشتباه است و درحال‌حاضر حاشیه قیمت محصول به حدود ۱۵ میلیون رسیده است، بنابراین اگر مقصر این قضیه را بخواهند کارخانه معرفی کنیم به انحراف رفته‌ایم و منطق تحلیل هم مخدوش است.

ما در قیمت هیچ نقشی نداشتیم و قیمت کوییک هم براساس نهاده‌های تولید آن ۱۴۰ میلیون اعلام شده است.

یکی دیگر از اعتراضات متقاضیان کوییک، تاخیر در تحویل این محصول بود، دلیل این تاخیر چه بود؟

درباره کوییک‌اس در بیانیه‌ای رسمی اعلام کردیم به‌دلیل شیوع کرونا و تعطیلی کارخانه تزریق قالب‌های پلاستیکی، یک ماه تحویل این خودرو به تعویق افتاده است اما خط تولید کوییک‌اس راه افتاده و مراحل تولید آزمایشی درحال سپری شدن است و به سرعت وارد تولید انبوه خواهد شد.

همه این توضیحات درست، اما مشکل جای دیگر است. چرا کسی درباره تاخیر ساینااس نمی‌پرسد؟ ساینااس درحال‌حاضر تولید شده و در کف کارخانه موجود است و حدود ۱۰۰۰ ساینااس آماده فروش با تعهد داریم اما چرا نمی‌توانیم، بفروشیم؟ چون قیمت نداریم. من به شما اطمینان می‌دهم با این رویه‌ای که وجود دارد کوییک‌اس هم دوباره با خلأ قیمت مواجه شده و چون نقشی در قیمت‌گذاری نداریم به‌دلیل نبود قیمت نمی‌توانیم محصولات تولیدی را عرضه کنیم.

موضوع آخر هم درباره عدم پرداخت هزینه سود مشارکت از سوی سایپاست. توضیح شما در این‌باره چیست؟

این مصوبه کمیته خودرو است که در مقطعی بعد از التهابات بازار خودرو تصویب شد. از فروش‌های خرداد به بعد دیگر سود مشارکت در پیش‌فروش‌ها در نظر گرفته نشد و تصمیم ما به‌عنوان سایپا نبوده و ابلاغیه کمیته خودرو است که به آن پایبند هستیم.

بهای تمام‌شده یک خودرو از اجزایی تشکیل شده که مهم‌ترین آنها مواد اولیه، هزینه‌های سربار و نیروی انسانی است

دو محصول سایپا با نام‌های وانت ۱۵۱ و نیسان تک‌سوز از شمول قرعه‌کشی خارج شدند و این به‌دلیل توزیع و تیراژ مناسبی بود که سایپا داشت

گزارش خبری

توجه ویژه سایپا به سلامت نیروی انسانی

با هدف کنترل و مدیریت فعالیت‌های بهداشتی در مراکز صنعتی و بزرگ، رئیس ستاد مبارزه با کرونا تهران، فرمانده سپاه محمد رسول‌اله تهران و جمعی از کادر بهداشت و درمان شهر تهران در قالب طرح «شهید سپهبد سلیمانی» از شرکت سایپا بازدید کرده و از عملکرد این شرکت در اجرای پروتکل‌های بهداشتی و مبارزه با شیوع کرونا تقدیر کردند.

به‌گزارش سایپانیوز، علیرضا زالی با تاکید بر ضرورت رعایت پروتکل‌های بهداشتی در مراکز صنعتی و دارای نیروی انسانی زیاد گفت: عملکرد مدیریت ارشد گروه خودروسازی سایپا در رعایت و اجرای پروتکل‌های بهداشتی و مهار ویروس کرونا و همچنین تلاش شبانه‌روزی برای قطع زنجیره انسانی این بیماری قابل تقدیر است.

وی افزود: سال گذشته و در ابتدای شیوع کرونا و کمبود شدید مواد ضدعفونی‌کننده و ماسک بهداشتی، گروه سایپا با توجه به رسالت مسئولیت‌های اجتماعی خود، خطوط تولید ماسک و مواد ضدعفونی‌کننده را رایگان و عام‌المنفعه برای رفع نیاز کارکنان خود، مراکز درمانی و سایر نهادها راه‌اندازی کرد و همچنان تا امروز شاهد این اقدام ارزشمند در شرکت‌های سایپا آذین و طیف سایپا هستیم.

رئیس ستاد مبارزه با کرونا تهران همکاری هدفمند سایپا در کنترل کرونا در ماه‌های اخیر را یک حرکت جهادی دانست و گفت: این واحد صنعتی در شرایطی وارد همکاری با وزارت بهداشت در مبارزه با بیماری کرونا شد که مانند سایر خودروسازان با مشکلات متعدد دست به گریبان بود اما با تلاش شبانه‌روزی خود توانست دستاوردهای متعددی را کسب کند.

وی افزود: سایپا با رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی موفق شد برنامه تولیدی خود را فعال نگاه دارد و با تهیه مستنداتی از فعالیت‌های بهداشتی این مجموعه به ستاد ملی کرونا و وزارت بهداشت الگوی موفقی را پایه‌ریزی و برای بهره‌برداری به سایر مراکز صنعتی ارائه کرد.

رئیس ستاد مبارزه با کرونا تهران تعطیل نشدن مراکز صنعتی را دغدغه‌ای مهم دانست و گفت: با توجه به اهمیت اقتصادی برخی مراکز و با توجه به ضرورت سهولت انجام تست کارکنان، به ستاد ملی کرونا پیشنهاد اختصاص سهمیه‌ای منطقی از مراکز سلامت را داده‌ایم.

حرکت جهادی

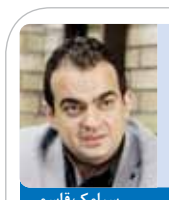
در این بازدید همچنین سردار حسن حسن‌زاده، فرمانده سپاه محمد رسول‌اله تهران بزرگ، با تقدیر از عملکرد مدیریت ارشد گروه سایپا در راستای مبارزه با بیماری کرونا و جلوگیری از شیوع آن، گفت: توجه ویژه به سلامت کارکنان و صیانت از نیروی انسانی از سوی سایپا امری ستودنی است و حرکت جهادی این واحد صنعتی در راستای قطع زنجیره انسانی و ممانعت از شیوع ویروس منحوس کرونا در جامعه می‌تواند به‌عنوان الگو مدنظر قرار گیرد.

وی افزود: واحدهای صنعتی بزرگ جمعیت قابل‌توجهی دارند و چنانچه در شرایط فعلی به کارکنان آموزش‌های لازم در راستای چگونگی مهار و رعایت پروتکل‌های بهداشتی داده شود شاهد حضور سفیران سلامت و صیانت از کانون خانواده در سطح جامعه خواهیم بود که به‌طور قطع این امر در گروه سایپا انجام شده است.

فرمانده سپاه محمد رسول‌اله تهران بزرگ بر ضرورت همکاری همگانی با ستاد ملی کرونا تاکید کرد و گفت: بسیج محله با ستاد ملی کرونا همکاری خوبی داشته است؛ بنابراین گروه سایپا می‌تواند با توجه به تعداد کارکنان زیاد خود و در راستای یاری رساندن هرچه بهتر به جهادگران عرصه مبارزه با کرونا با مراکز بهداشت و ستاد ملی کرونا در سطح شهر ارتباط دو سویه‌ای برقرار کند.

یادداشت

تورم بالا می‌رود اما یارانه نه!

سیامک قاسمی
تحلیلگر اقتصادی

اخیرا صحبت‌های زیادی مبنی بر افزایش یا تغییر در نحوه پرداخت یارانه‌های نقدی در مجلس و هیات دولت شنیده می‌شود که باعث شده شاهد واکنش‌هایی در رسانه‌ها نیز باشیم.

البته نباید فراموش کرد که هرگونه حمایت نقدی که غیرهدفمند و غیرهوشمند به حساب افراد واریز شود، کاملا اشتباه و غیرکارشناسی است. اجرای چنین برنامه‌هایی در هیچ اقتصادی، توجیه ندارد. تبعاتی هم که پرداخت یارانه‌ها در ۱۰ سال اخیر برای اقتصاد ایران داشته، گویای ناکارآمدی این طرح است. از طرفی هم پرداخت یارانه‌ها هیچ تاثیر مثبت ملموسی بر معیشت نداشته و هیچ کمکی به کاهش میزان فقر و همچنین شکاف طبقاتی وحشتناکی که در کشورمان وجود دارد، نکرده است.

باتوجه به افزایش پیاپی نرخ تورم در سال‌های اخیر و ثابت ماندن مبلغ یارانه‌ها، می‌دانیم که پرداخت یارانه حتی در بهبود سطح کیفی زندگی دهک‌های پایین اقتصاد ایران هم تاثیر چندانی نداشته و عملا بی‌اثر است. ۴۵ هزار تومان در سال ۸۹ با ۴۵ هزار تومان در سال ۹۹ زمین تا آسمان تفاوت دارد و ارزش آن به‌مراتب کاهش یافته است. این طرح از ابتدای اجرا هم تاثیر خیلی مثبتی در از بین بردن شکاف طبقاتی نداشته و الان هم که اصلا اثر مثبتی بر زندگی مردم ندارد، اما دولت‌ها به‌دلیل اینکه جرات ندارند دست از پرداخت این پول بردارند، با علم به بی‌تاثیری آن، همچنان ماهانه به ازای هر فرد ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومان به حساب سرپرستان خانوار واریز می‌کنند تا کسی معترض نشود.

ما نیاز شدیدی به حمایت‌های مقطعی و مستقیم از اقشار کم‌درآمد و آسیب‌پذیر جامعه احساس می‌کنیم؛ همانطور که این روزها در امریکا و کشورهای اروپایی می‌بینیم که دولت‌ها در حال کمک به مردم آسیب‌دیده از کرونا هستند و بسته‌های حمایتی را برای افرادی که با مشکلات معیشتی ناشی از شیوع ویروس کرونا مواجهند، اختصاص داده‌اند، اما قرار نیست این کمک‌ها به‌صورت مستمر و برای همیشه ادامه داشته باشد.

البته پرداخت یارانه دلیل اصلی کسری بودجه دولت نیست اما یک مشکل مضاعف است که برای دولت ایجاد و باعث شده بودجه هم با مشکل روبه‌رو شود. در واقع هدف این طرح این بود که حامل‌های انرژی قیمت‌های واقعی‌تری داشته باشند اما می‌دانیم که درآمد دولت از محل حامل‌های انرژی کمتر از پولی است که به مردم پرداخت می‌کند و همین امر باعث شده از بودجه‌های عمرانی یا سایر بخش‌های بودجه کشور کسر کند تا توان پرداخت یارانه‌ها را داشته باشد. همانطور که پیش‌تر نیز تاکید کردم پرداخت یارانه نقدی تاکنون بر زندگی مردم تاثیر چندانی نداشته اما اثرات مخرب زیادی بر بودجه سالانه دولت گذاشته است.

در دوره‌ای هم از مردم خواسته شد که اگر نیازی به یارانه ندارند، از دریافت آن انصراف دهند اما دیدیم که بیش از ۷۰ میلیون نفر بار دیگر برای دریافت یارانه‌های نقدی ثبت‌نام کردند. همانطور که می‌دانیم این طرح هم شکست خورد، چراکه بسیاری از مردم معتقد بودند اگر این پول ناچیز را هم نگیرند، صرف اجرای طرح‌های عمرانی و... نخواهد شد، بلکه توسط مفسدان اقتصادی خورده می‌شود. یادمان هست که در آن دوران بسیاری از افراد ضرب‌المثل «یک مو از خرس کندن غنیمت است!» را در توضیح این عملکردشان نقل می‌کردند. مشکل اقتصاد ما سیاسی است و تا زمانی که این مسائل حل نشود، نمی‌توان انتظار داشت معضلات اجتماعی هم حل شوند؛ برای مثال به موضوع صندوق‌های بازنشستگی توجه کنید. سن بازنشستگی باید در کشور ما حدود ۷۰ سال باشد، چراکه بسیاری از بازنشستگان مدت زمانی که از دولت حقوق بازنشستگی دریافت کرده‌اند، از طول دورانی که مشغول کار بوده‌اند کمتر است. اما در این زمینه هم هیچ کس جرات بالا بردن سن بازنشستگی در کشور را ندارد. البته این مسئله ربطی به این دولت یا دولت قبلی و بعدی هم ندارد. بلکه یک مشکل ساختاری است و به این سادگی‌ها حل نمی‌شود؛ مگر اینکه در سیاست‌گذاری‌ها تجدیدنظر اساسی انجام شود.

مجلس پس از ۱۰ سال تصمیم به افزایش مبلغ یارانه‌های نقدی گرفت

اهداف پرداخت یارانه چه بود؟

برخی پیشنهاد می‌کنند به‌جای پول، مثلا بنزین به همه مردم بدهیم و در ازای آن قیمت‌ها را آزاد کنیم. این دست طرح‌های پیچیده تنها باعث گسترش فساد در جامعه می‌شوند

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

از زمانی که مجلس یازدهم با سروصدای زیاد بر سر کار آمد، بحث افزایش میزان یارانه‌های نقدی ازسوی نمایندگان مدام در رسانه‌ها مطرح می‌شود. البته این مسئله پس از هر نوسان شدیدی که در بازار ارز رخ داده داغ شده اما باتوجه به شواهدی که از تصمیمات کمیسیون تلفیق دیده شده، به‌نظر می‌رسد این بار قرار است پس از یک دهه مبلغ یارانه‌های نقدی افزایش یابد. البته کارشناسان بر این باورند که این تصمیم مجلس یازدهم بیشتر مانوری تبلیغاتی است تا یک اقدام عملی تاثیرگذار بر کیفیت زندگی مردم، چراکه مبلغ تعیین‌شده ازسوی مجلس هیچ نسبتی با نرخ تورم و آهنگ افزایش قیمت کالاها ندارد. دولت حسن روحانی هم از ابتدا انتقادات زیادی را به طرح هدفمندی یارانه‌ها وارد کرده و هواداران دولت نیز آن را عاملی برای درجا زدن کشور معرفی کردند. این عده به هزینه ماهانه ۴ هزار میلیاردی که دولت برای پرداخت یارانه‌های نقدی به مردم متحمل می‌شود اشاره کرده و آن را مصداق بارزی از سوزاندن سرمایه‌های ملی می‌دانند، اما موافقان این طرح با تاکید بر لزوم یاری رساندن دولت به اقشار آسیب‌پذیر معتقدند دولت به‌دلیل در اختیار داشتن منابع و دسترسی بی‌قیدوشرط به درآمدهای نفتی وظیفه دارد بخشی از این درآمد را مستقیما و بدون واسطه در اختیار شهروندان قرار دهد.

پرداخت یارانه، وظیفه همه دولت‌ها است

کامران ندری، اقتصاددان و استاد دانشگاه امام صادق (ع) با وظیفه دانستن پرداخت یارانه‌های معیشتی به مردم توسط دولت‌ها، به صمت گفت: یکی از بهترین راه‌های کمک به دهک‌های پایینی، پرداخت یارانه است و اصلا یکی از وظایف دولت‌ها همین است.وی در ادامه افزود: حتی کشورهایی که سیاست‌های اقتصاد باز را اجرا می‌کنند، این برنامه‌های حمایتی را دارند.

بانک جامع اطلاعاتی

ندری با تاکید بر اهمیت ایجاد پایگاه جامعی از اطلاعات مالی شهروندان، عنوان کرد: البته مشکلی که در کشور ما وجود دارد، در دسترس نبودن اطلاعات مردم است و به همین دلیل می‌بینیم که از روز اول هم یارانه نقدی در دولت‌های نهم و دهم به همه اقشار جامعه پرداخت می‌شد. در دولت روحانی تلاش کردند این مشکل را حل کنند اما بدتر شد و افرادی را حذف کردند که کاملا به کمک‌های معیشتی دولت نیاز داشتند اما برخی دیگر که درآمدهای بسیار بالا داشتند، کماکان در لیست دریافت یارانه‌های نقدی هستند و دولت ماهانه این مبلغ را به حساب‌شان واریز می‌کند!

استاد اقتصاد دانشگاه امام صادق (ص) با اشاره به فرار مالیاتی ثروتمندان و افتادن بار پرداخت مالیات بر دوش کارمندان، به صمت گفت: من معتقدم باید بانکی از داده‌های مالیاتی افراد ایجاد کنیم تا دیگر لازم نباشد به حساب همه شهروندان یارانه نقدی واریز کنیم. این بانک اطلاعاتی باید به‌گونه‌ای باشد که بتوان در سایر زمینه‌ها نیز از آن استفاده کرد؛ مثلا در حال حاضر بیشترین مالیات را کارمندان دولت پرداخت می‌کنند و سهم ثروتمندان در درآمدهای مالیاتی دولت بسیار ناچیز است، چراکه با خوداظهاری‌های غیرصحیح و غیرواقعی دولت را گمراه می‌کنند و هیچ امکانی هم برای راستی‌آزمایی این گزارشات در اختیار حکومت قرار ندارد.

نقدی بهتر از پنهان است

این تحلیلگر مسائل اقتصادی با اشاره به فسادی که در پی تخصیص یارانه‌های پنهان ایجاد شده، بیان کرد: اگر قرار بر انتخاب بین یارانه پنهان و یارانه نقدی باشد، به‌نظرم یارانه نقدی گزینه بسیار بهتری است، چراکه سوبسیدهای پنهان همیشه باعث ایجاد رانت می‌شوند و به فساد دامن می‌زنند؛ از همین رو است که معتقدم پرداخت یارانه به همه مردم (باوجود انتقادات زیادی که به آن وارد است) بسیار بهتر از پرداخت یارانه به سوخت یا تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی است که باعث شده رانت بیشتری ایجاد شود. به همین دلیل است که در ۴ دهه اخیر بحث پرداخت هدفمند یارانه‌ها مطرح می‌شود اما متاسفانه از زمان روی کار آمدن دولت فعلی این مسئله متوقف شده و به روال قبلی بازگشته‌ایم.

طرح‌های پیچیده فسادزا هستند

ندری در پایان با اشاره به پیشنهاداتی مانند ارائه ماهانه بنزین لیتری به مردم به‌جای پول نقد، خاطرنشان کرد: البته برخی پیشنهاد می‌کنند به‌جای پول، مثلا بنزین به همه مردم بدهیم و در ازای آن قیمت‌ها را آزاد کنیم. به‌باور من این دست طرح‌های پیچیده تنها باعث گسترش فساد در جامعه می‌شوند و اصلا به صلاح کشور و اقتصادمان نیست که به‌جای پرداخت نقدی یارانه لقمه را دور سرمان بچرخانیم و کاری کنیم که توزیع رانت در جامعه بیشتر شود.

باز هم تاکید می‌کنم که هرگونه پیچیده‌سازی ماجرا باعث بدتر شدن وضعیت می‌شود و در نهایت هم معلوم نیست که به هدفی که داریم خواهیم رسید یا خیر؟ پس بهتر است به همه مردم این یارانه را پرداخت کنیم؛ به‌جای اینکه با چرخاندن لقمه دور سرمان فضا را برای فعالیت واسطه‌ها و رانت‌خواران باز کنیم.

> کامران ندری: یارانه نقدی گزینه بسیار بهتری است، چراکه سوبسیدهای پنهان همیشه باعث ایجاد رانت می‌شوند

این طرح اهداف دیگری داشت

علی‌محمد احمدی، نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی و استاد اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس با اشاره به بحث هدفمند کردن یارانه‌ها در سال‌های پس از انقلاب به صمت گفت: یارانه‌های نقدی بحثی قدیمی و ریشه‌ای است که در سال‌های گذشته همواره مطرح بوده و در دولت نهم هم که لایحه‌ای با همین عنوان به مجلس داده شد، این مسئله بار دیگر مطرح شد، اما مسیری که این برنامه طی کرد به سمت هدفمندی واقعی یارانه‌ها پیش نرفت و عملا به اهدافی که برایش تعریف شده بود دست نیافت.

کجای دنیا این‌گونه یارانه پرداخت می‌شود؟

استاد اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس با یادآوری اهداف طرح هدفمندی یارانه‌ها، بیان کرد: این طرح جنبه‌های مختلفی مانند یارانه حامل‌های انرژی و تولید را هم داشت اما در نهایت فقط منجر به پرداخت یارانه‌های نقدی به مردم شد. در این بسته بحث آلودگی هوا و کنترل آن، اصلاح الگوی مصرف و افزایش سطح رفاه اجتماعی دیده شده بود اما هیچ یک از این اهداف برآورده نشد و فقط آن را به یارانه نقدی محدود کردیم. احمدی با انتقاد از نحوه پرداخت یارانه نقدی به صمت گفت: یارانه در دنیا به افرادی پرداخت می‌شود که قدرت تامین هزینه‌های معیشتی خود را نداشته و سطح درآمدی پایینی دارند، اما ما مسیر را کاملا اشتباه رفته‌ایم. بیش از ۱۰ سال است که ما ماهانه به هر فرد ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومان پرداخت می‌کنیم و بدون توجه به نرخ تورم و گران شدن نرخ دلار و به‌صورت غیرهدفمند این مبلغ را به تعداد زیادی از شهروندان می‌دهیم که تعداد زیادی از آنها مستحق دریافت آن نیستند.

وی افزود: ارزش ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومانی که تعیین شد معادل ۳۰ دلار بود اما حالا با احتساب نرخ دلار ۲۲ هزار تومانی حدود ۲ دلار است که واقعا تناسبی با هزینه‌های زندگی در سال ۱۳۹۹ ندارد.

با یارانه پول نفت سر سفره نمی‌آید

نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی ادامه داد: ما باید به این فلسفه برگردیم که چرا تصمیم به پرداخت یارانه نقدی گرفتیم؟ کجای دنیا بدون خلق ارزش افزوده به مردم‌شان پول می‌دهند که ما این کار را می‌کنیم؟ آقای احمدی‌نژاد هم که می‌خواست نفت را بر سر سفره مردم بیاورد، یک بحث جداگانه است و ربطی به یارانه‌های نقدی نداشت. یارانه نقدی در واقع (با پسوند هدفمندی) برای تعدیل ضریب جینی پرداخت می‌شود و اصلا ارتباطی به آوردن پول نفت بر سر سفره‌های مردم ندارد!

از ۳۰ دلار به ۲ دلار

استاد اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس با اشاره به گرانی‌های ناشی از تشدید تورم در کشور، تصریح کرد: در طرح هدفمندی یارانه‌ها بحث اصلی کمک به ۳ دهک پایینی جامعه بود اما همانطور که اشاره شد مسیر را کاملا اشتباه آمده‌ایم. حالا هم که بحث افزایش میزان یارانه‌های نقدی مطرح شده، باید گفت این میزان نخواهد توانست تغییرات قیمتی ناشی از تورم را پوشش دهد، چراکه صحبت از ۱۰۰ هزار تومان و ۱۲۰ هزار تومان می‌شود، در حالی که اگر بخواهیم همان ۳۰ دلار را مبنا قرار دهیم امروز باید به هر فرد حدود ۶۰۰ تا ۷۰۰ هزار تومان یارانه پرداخت کنیم. احمدی در پایان خاطرنشان کرد: به‌باور من کسانی که پیگیر این مسئله هستند، در پی تغییر فضای روانی هستند که تورم شدید باعث ایجاد آن شده و خیلی تصمیم درست و تاثیرگذاری نخواهد بود. باید توجه داشت اگر تصمیم به افزایش ریالی یارانه‌های نقدی بگیریم، بعد از چند سال مانند داستان حذف صفر از پول ملی، مجبور به افزایش دوباره میزان پرداختی‌ها به مردم خواهیم بود.

> علی‌محمد احمدی: کجای دنیا بدون خلق ارزش افزوده به مردم‌شان پول می‌دهند که ما این کار را می‌کنیم

سخن پایانی...

کارشناسان بر این باورند که مسئله هدفمندی یارانه‌ها در دهه ۸۰ با اهدافی کلید خورد که امروز به دست فراموشی سپرده شده‌اند. یکی از اهدافی که در روزهای ابتدایی اجرای این طرح مطرح می‌شد کاهش آلودگی هوا به‌دلیل افت مصرف سوخت بود اما امروز با گذشت بیش از ۲ دهه هیچ اثری از آن اهداف باقی نمانده و به‌نظر می‌رسد یارانه برای دولت‌ها تبدیل به وصله ناجوری شده که مجبور به پرداخت آن هستند و باید برای رفع تکلیف هم که شده مبلغی (هرچند ناچیز) را به حساب عده‌ای (بدون بررسی میزان درآمدها) پرداخت کنند تا کسی به آنها معترض نشود و انگ حذف کردن یارانه‌های نقدی به پیشانی دولت نخورد. البته هر بار که به انتخابات نزدیک می‌شویم بحث افزایش میزان یارانه‌های نقدی هم از تریبون‌های جناح‌های سیاسی کشور به گوش می‌رسد اما ترتیب اثری داده نمی‌شود. در نهایت آنچه قطعی است گرانی بیش از حد و شدت گرفتن کم‌سابقه نرخ تورم است که باعث شده یارانه‌ها نیز عملا تاثیری در زندگی مردم نداشته باشد.

باجه خبر

پرداخت ۱۱۵ هزار میلیارد ریال تسهیلات کرونایی ازسوی بانک ملی ایران

بانک ملی ایران تاکنون ۱۱۵ هزار میلیارد ریال تسهیلات در قالب بیش از ۸ میلیون و ۳۵۲ هزار پرونده به آسیب‌دیدگان ناشی از شیوع ویروس کرونا پرداخت کرده است. به گزارش روابط عمومی بانک ملی ایران، از این مبلغ حدود ۸۲ هزار میلیارد ریال تسهیلات قرض‌الحسنه به حساب یارانه‌بگیران واریز شده است. کسب‌وکارهای آسیب‌دیده از کرونا معرفی‌شده ازسوی سامانه کارا نیز حدود ۲۲ هزار میلیارد ریال تسهیلات براساس عقد مرابحه دریافت کرده‌اند. بانک ملی ایران همچنین حدود ۱۱ هزار میلیارد ریال تسهیلات حمایتی تامین مخارج مستاجرین مرتبط با سامانه جامع طرح اقدام ملی مسکن را پرداخت کرده است. کل تسهیلات کرونایی ابلاغی بانک مرکزی به شبکه بانکی ۷۵۰ هزار میلیارد ریال بوده که ۲۴ درصد آن به بانک ملی ایران اختصاص یافته است.

رشد ۴۳ درصدی تسهیلات در بانک مسکن

مدیرعامل بانک مسکن از رشد ۴۳ درصدی تسهیلات پرداختی طی ۹ ماه اول امسال خبر داد. محمود شایان گفت: موفق شدیم در ۹ ماه ابتدایی امسال بیش از یک‌میلیون و ۴۷۰ هزار فقره انواع تسهیلات در بخش مسکن و ساختمان به متقاضیان پرداخت کنیم که ارزش کل این تسهیلات نزدیک ۲۵ هزار و ۷۸۰ میلیارد تومان بوده است. مدیرعامل بانک مسکن مهم‌ترین جزء سبد تسهیلات ارائه‌شده به مشتریان در ۹ ماه ابتدایی امسال را تسهیلات ساخت مسکن معرفی کرد و افزود: در این مدت برای ساخت ۴۴ هزار و ۲۹۷ واحد مسکونی در شهرهای مختلف کشور تسهیلات مشارکت مدنی به میزان ۴ هزار و ۴۲۵ میلیارد تومان به سازندگان و تولیدکنندگان مسکن پرداخت شد. تسهیلات ساخت پرداختی به لحاظ ارزش ریالی از رشد ۴۶.۷ درصدی برخوردار بوده است. به گزارش هیبنا، این بانک قرار است تسهیلات ساخت ۱۴۰ هزار واحد مسکونی طرح اقدام ملی را به‌صورت بدون سپرده به پیمانکاران و سازندگان پروژه‌های این طرح بپردازد. مدیرعامل بانک مسکن در ادامه از پرداخت ۱۰۰ هزار فقره تسهیلات جعاله به متقاضیان این نوع تسهیلات خبر داد و گفت: طی ۹ ماه ابتدایی امسال این تعداد تسهیلات به ارزش کل ۳ هزار و ۲۸۰ میلیارد تومان به مشتریان پرداخت شد. در مدت مورد گزارش ۷۸ هزار و ۷۲۲ خانوار در شهرهای سراسر کشور به کمک تسهیلات بانک مسکن خانه‌دار شدند.

رئیس کل بیمه مرکزی در آیین معارفه و تکریم مدیرعامل بیمه ایران

مراسم معارفه سید مجید بختیاری و تکریم محمدرضایی مدیرعامل جدید و پیشین بیمه ایران با حضور رئیس کل بیمه مرکزی برگزار شد به گزارش اداره کل روابط عمومی و امور بین‌الملل بیمه مرکزی، دکتر سلیمانی در این مراسم ضمن قدردانی از زحمات محمد رضایی، مدیرعامل پیشین بیمه ایران در زمینه حل مشکلات زیان انباشته این شرکت و همکاری برای رفتن به سمت دیجیتالی شدن بیمه‌نامه گفت: بیمه ایران پیشانی صنعت بیمه بوده و موفقیت آن نقش موثری در جایگاه صنعت بیمه کشور دارد. وی با اشاره به بیش از ۳۰ تقاضا برای تاسیس شرکت بیمه گفت: صنعت بیمه در آینده از رشد خوبی برخوردار خواهد بود و اقبال سرمایه‌گذاران و بیمه‌گذاران به این حوزه بیشتر خواهد شد. رئیس کل بیمه مرکزی در ادامه گفت: باتوجه به بانک سرمایه انسانی زبده موجود در بیمه ایران و همسو بودن آن با اهداف دولت، انتظار ما از این شرکت به‌مراتب بیشتر از سایر شرکت‌های بیمه است و امیدواریم با مدیریت جدید بتواند گام‌های موثری در گسترش صنعت بیمه و دیجیتالی کردن بیمه‌ها بردارد.

نوبت اول

سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری قم

مناقصه عمومی

سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری قم در نظر دارد نسبت به «**خرید تجهیزات اکتیو مرکز داده**» با رعایت آیین‌نامه معاملاتی کلانشهرها و مراکز استان‌های از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای اقدام نماید.

مشخصات کلی:

شناسه	موضوع	مدت ماه	مبلغ ضمانت شرکت در فرآیند ارجاع
۹۹/ا/ن	خرید تجهیزات اکتیو مرکز داده	یک ماه	۲,۲۶۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال

متقاضیان محترم می‌توانند از طریق مراجعه حضوری به آدرس: قم، خیابان لواسانی، کوی ۱۹- پلاک ۵۱ سازمان فناوری اطلاعات -معاونت پشتیبانی و توسعه مدیریت- امور قراردادها نسبت به خرید اسناد مناقصه به مبلغ ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال اقدام نمایند. (هزینه خرید اسناد غیرقابل استرداد است) - واریز وجه نقد به حساب نزد بانک رسالت به شماره شبا (IR ۸۲۰۷۰۰۰۰۱۰۰۰۲۲۶۳۰۰۰۱۱۰۰۲)

مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار بطور مقطوع عدد ۲,۲۶۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال و به نام شرکت کننده و به صورت ۱- ضمانت‌نامه بانکی در وجه کارفرما با حداقل اعتبار ۳ماه ۲- بلوکه مطالبات قطعی تائید شده ۳- واریز وجه نقد به حساب نزد بانک رسالت به شماره شبا: (IR ۵۵۰۷۰۰۰۰۱۰۰۰۲۲۶۳۰۰۰۱۱۰۰۳) (حساب سپرده)

به نام سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری قم می‌باشد.

- **تذکر:** در صورت واریز وجه به‌صورت نقدی، فیش واریزی می‌بایست حتماً به نام شرکت مورد نظر باشد اسناد با ارائه معرفی‌نامه معتبر مورد تأیید سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌باشد.

- **نکته مهم:** مشخصات سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری قم جهت اخذ ضمانت‌نامه بانکی - کد اقتصادی: ۴۱۱۱۳۴۸۷۳۶۴۷- شناسه ملی: ۱۴۰۰۲۸۷۹۳۹۸ می‌باشد.

- شرکت در مناقصه و ارایه پیشنهاد به منزله قبول شرایط و تکالیف شهرداری قم موضوع ماده ۱۰ آیین‌نامه معاملات شهرداری کلانشهر قم می‌باشد.

مهلت خرید اسناد: از ساعت ۸ صبح روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۰۵ لغایت ساعت ۱۲:۰۰ وقت اداری روز پنجشنبه ۱۳۹۹/۱۱/۱۶

مهلت ارایه پیشنهاد: از ساعت ۸ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۰۶ لغایت ساعت ۱۲:۰۰ وقت اداری روز پنجشنبه ۱۳۹۹/۱۱/۱۶

آدرس جهت خرید اسناد: قم- خیابان لواسانی- کوچه ۱۹- پلاک ۵۱ – امور قراردادها.

آدرس جهت تحویل پیشنهادها: قم- خیابان لواسانی- کوچه ۱۹- پلاک ۵۱ – واحد حراست سازمان.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۱۱/۰۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۱۱/۰۶

سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری قم

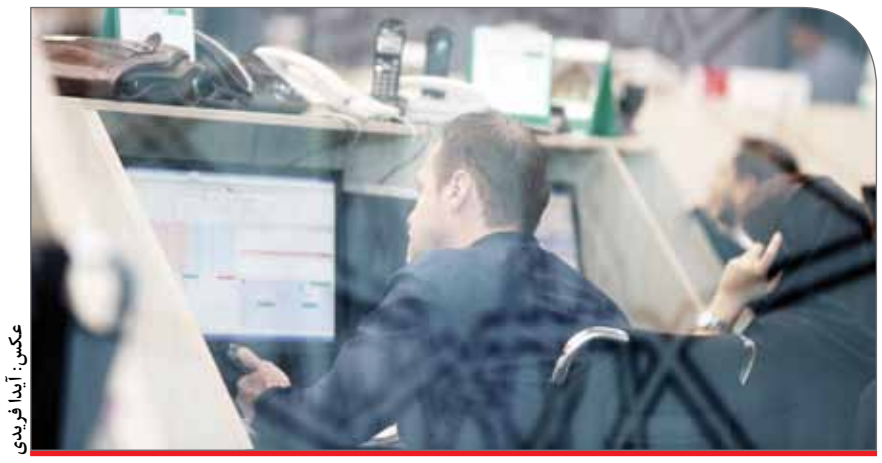
در پی استعفای پرحاشیه حسن قالیباف‌اصل و تحولات بازار سهام بررسی شد

بورس؛ نقطه سرخط

اتفاقاتی که این روزها در بازار سرمایه رخ می‌دهد، نشانگر وضعیت نابسامان اقتصادی و افتراقات بنیادین سیاسی است که با نزدیک شدن به انتخابات ریاست جمهوری کشور در سال ۱۴۰۰ تشدید می‌شود.

هفته گذشته نیز شاهد بگومگوهایی بودیم که بین نمایندگان مجلس و مقامات دولتی در گرفته بود که حتی موجب تشدید نوسانات در بورس تهران و دست آخر منجر به استعفای حسن قالیباف‌اصل، رئیس وقت سازمان بورس و اوراق بهادار برای بار دوم شد.

البته این استعفا هم مانند سایر اتفاقاتی که در یک سال اخیر در بازار سهام افتاده، پرحاشیه و عجیب بود، چراکه تکذیب استعفا از سوی قالیباف‌اصل آنهم دقیقا بعد از نشست با اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس (با حضور وزیر اقتصاد، رئیس کل بانک مرکزی و رئیس مجلس یازدهم) این شائبه را تقویت کرد که مسئولان از مجلس و دولت گرفته تا مقامات داخلی سازمان بورس، با مردم روراست نیستند.

عکس: آیدا فریدی

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

در متن استعفای رئیس سازمان بورس آمده‌است؛

جناب آقای دکتر دژپسند

وزیر محترم امور اقتصاد و دارایی و رئیس شورای‌عالی بورس و اوراق بهادار

با سلام و عرض احترام

پیرو نامه شماره ۱۲۸۲/ ۳۱۲ م مورخ ۱۰ / ۰۸ / ۱۳۹۹ خطاب به ریاست محترم جمهور و درخواست استعفای اینجانب به تاریخ ۰۴ / ۰۹ / ۱۳۹۹ به‌دلیل فراهم نشدن شرایط اعلامی جهت حمایت از صنایع، بازار سرمایه و سرمایه‌گذاران بدین‌وسیله استعفای خود را از عضویت در هیأت مدیره و ریاست سازمان بورس و اوراق بهادار دوباره اعلام می‌نمایم. استدعا دارد در اجرای ماده ۱۱ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران دستور اقدام صادر فرمائید. لازم به ذکر است که بنده در سخت‌ترین شرایط که مردم دعوت عمومی به بازار سرمایه شده بودند، آزادسازی سهام عدالت و فروش صندوق‌های سهام دولتی (ETFها) در بورس در حال انجام بود این وظیفه خطیر را به عهده گرفتم و در طول چند ماه خدمت در دشوارترین شرایط به‌دنبال توسعه بازار، تأمین مالی، ابزارها و نهادهای مالی بودم که در کمترین زمان بزرگترین کارها در بازار سرمایه انجام شد ولی متأسفانه به‌واسطه اقدامات سیاسی و ورود غیرحرفه‌ای و بیش از حد اشخاص و مسئولان به مباحث بازار سرمایه و بروز افت و خیز شدید شاخص کل بورس تهران، هیچ وقت دیده نشد. از درگاه خداوند منان برای حضرتعالی و تمامی مدیران جمهوری اسلامی ایران که برای عاقبت به خیری کشور عزیزمان ایران تلاش می‌کنند، آرزوی توفیق روزافزون دارم.

منبع: روابط عمومی بورس اوراق بهادار

اقتصاد ذی‌نفعان و بازار سهام تهران

پیمان مولوی، اقتصاددان و دبیرکل انجمن اقتصاددانان ایران با اشاره به برخی ایرادات مدیریتی حسن قالیباف‌اصل در بازار سهام تهران به صمت گفت: قالیباف‌اصل به‌عنوان یک رگولاتور می‌توانست در برخی از حوزه‌ها عملکرد دیگری را غیر از آنچه به نمایش گذاشت، داشته باشد اما مسائل دیگری در این بین مطرح است که فعلا به آن توجهی نمی‌شود.

وی در ادامه افزود: ما نمی‌توانیم بازار سرمایه‌ای مبتنی بر روند توسعه پایدار داشته باشیم، مگر اینکه ریسک‌های خارجی بازارها کنترل کنیم یا اینکه این ریسک‌ها را به کلی از بین ببریم.

■ رویکرد دستوری به اقتصاد، بلای جان بورس

این اقتصاددان با اشاره ریسک‌های خارجی بورس، تاکید کرد: یکی از مهم‌ترین این ریسک‌ها، رویکرد دستوری به اقتصاد در کشورمان است که به‌عنوان یکی از عوامل بروز مشکلات اخیر در بازار سهام است. مولوی با انتقاد از فضای رانتی اقتصاد ایران، عنوان کرد: متاسفانه اقتصاد ایران، در واقع ساختاری ذی‌نفعانه دارد که باعث می‌شود کارها روی اصول علمی قابل مدیریت نباشند و فساد هم روز به روز گسترش پیدا کند. دبیرکل انجمن اقتصاددانان ایران از استفاده ابزاری از بورس انتقاد کرد و به صمت گفت: ما در دوره اخیر شاهد شدت گرفتن استفاده‌های ابزاری از بازار سهام بوده‌ایم که به‌عنوان یکی دیگر از دلایل نابسامانی بورس قابل اشاره است. با کمال تاسف باید گفت هدف ذی‌نفعان برای رسیدن به اهدافی کوتاه‌مدت اقدام به استفاده ابزاری از بورس کردند که کار را به اینجا کشانده است.

■ صورت‌مسئله را پاک می‌کنیم

مولوی با اشاره به بین‌نسلی بودن بازار سرمایه، تصریح کرد: باید توجه داشت که بازار سهام یک سرمایه بین‌نسلی است که باید آن را برای آیندگان به سلامت به ارث بگذاریم اما نگاه کوتاه‌مدت ما به اقتصاد بسیار مخرب است که شوربختانه بازار سرمایه هم از گزند این رویکرد نادرست و فسادزا در امان نمانده است.

این اقتصاددان تغییرات مدیریتی پیاپی در اقتصاد را بی‌نتیجه خواند و آن را ناشی از نگاه کوتاه‌مدت به اقتصاد دانست و گفت: از همین‌رو معتقدم این رویکردها باعث شده در مواجهه با مشکلات فقط صورت‌مسئله را پاک کنیم! در این مورد خاص هم دقیقا به این شکل عمل کردیم و به جای حل مشکلات واقعی و ساختاری بازار سهام، مدیریت را تغییر دادیم که به اعتقاد من کاری بیهوده است، چراکه هیچ تغییری در وضعیت واقعی بازار سهام ایجاد نخواهد کرد. البته ممکن است در کوتاه‌مدت مقداری به‌دلیل واکنش‌های احساسی سهامداران شاهد رشد در بازار باشیم اما در اصل ماجرا هیچ تغییری حاصل نخواهد شد و آش همان آش و کاسه همان کاسه خواهد ماند.

■ سندرم استراماچونی

این اقتصاددان از نگاه کوتاه‌مدت به حوزه‌های مختلف اقتصادی، یادآور شد: همانطور که بارها گفته‌ام ما در زمینه بورس هم دچار سندرم «استراماچونی» شده‌ایم؛ هر کسی می‌خواهد از دید خودش کاری را انجام دهد اما متاسفانه آن کاری را که باید انجام دهیم را فراموش می‌کنیم یا نادیده می‌گیریم و به جای آنها، اقداماتی را در دستور کار قرار می‌دهیم که فقط با نگاه کوتاه‌مدت سعی در گذراندن امور است. وی در پایان اقتصاد ایران را نیازمند رویکرد عقلانی و علمی دانست و خاطرنشان کرد: اگر شاهد بازگشت عقلانیت به بازار نباشیم، نمی‌توانیم انتظار رشد و سامان یافتن بورس تهران را داشته باشیم، اگر هم چنین انتظاری داریم باید در نگاه‌مان به مسائل تجدیدنظر کنیم وگرنه باز هم دچار همان مشکلات خواهیم شد.

به همین دلیل است که معتقدم تغییر ریاست سازمان بورس اوراق بهادار الزاما باعث ایجاد تغییر در نوع نگاه به بازار سرمایه نخواهد شد، ما باید دید خود را به مقوله سرمایه‌گذاری تغییر دهیم وگرنه همچنان با مشکلات قدیمی دست به گریبان خواهیم بود.

در نشست کمیسیون اقتصادی چه گذشت؟

سیدکاظم موسوی، نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با اشاره به جلسه این کمیسیون با محوریت وضعیت بازار سهام به صمت گفت: در این جلسه که با حضور رئیس مجلس، وزیر اقتصاد، رئیس کل بانک مرکزی، رئیس سازمان بورس اوراق بهادار و اعضای کمیسیون اقتصادی برگزار شد، به مشکلات و مسائل مربوط به بازار سهام و اعتراضات برخی از سهامداران به نحوه مدیریت بورس رسیدگی و برای آینده بازار سرمایه تصمیماتی گرفته شد که به زودی در رسانه‌ها اعلام می‌شود.

نماینده مردم اردبیل در مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اهمیت پیگیری مطالبات مردم در بورس، عنوان کرد: مردم عزیزمان با هزار امید و آرزو وارد بازار سهام شده‌اند و نباید با عملکرد نادرست کاری کرد که آنها متضرر شوند.

دولت وظیفه دارد شرایط را برای ورود به این بازار فراهم کند تا افراد بتوانند با خیال آسوده در بورس سرمایه‌گذاری کنند.

نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس به گفت‌وگوهای بین حسن قالیباف‌اصل و سایر حاضران در این جلسه پرداخت و گفت: عزیزانی که در این نشست حضور داشتند پیشنهاداتی برای سامان بخشیدن به وضعیت بازار سهام داشتند، البته مسئله استعفای رئیس سازمان بورس هم مطرح و در نهایت قرار شد در این زمینه وزارت امور اقتصادی و دارایی در تعامل با سازمان بورس تصمیمات لازم را بگیرد.

چراغ سبز بورس

سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: استعفا اگر به معنای رویکرد جدید در مدیریت بازار باشد می‌تواند اثر مثبت در بازار بگذارد اما نگاه اگر جابه‌جایی مدیران باشد و در این مدت یک مدیر ضعیف‌تر را به کار بگیرند، به‌طور قطع اثر مخربی در بازار می‌گذارد. به گزارش ایلنا، مهدی طغیانی ادامه داد: اگر این پیام هم از سوی رئیس سازمان داده شود که ظرفیت جدیدی برای اداره بازار سرمایه نداشت و به همین دلیل کنار رفت و هم از سوی وزیر اقتصاد این پیام ارسال شود که قرار بر این است که روح جدیدی بر مدیریت بازار دمیده شود، می‌تواند به شرایط حال حاضر کمک کند. سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس تاکید کرد: معمولا استعفا و این نوع تغییرات اثرات مثبتی حداقل در کوتاه‌مدت برجای می‌گذارد اما بهبود شرایط در بلندمدت بستگی به نحوه مدیریت و برنامه‌های فرد جدید دارد. طغیانی با بیان اینکه توقع سهامداران این بود که در مدیریت سازمان بورس تغییر و تحولی انجام شود، گفت: استعفای آقای قالیباف هم پاسخ به مطالبه سهامداران بود.

وی درباره علت ریزش شاخص و احتمال واکنش بازار به کاهش نرخ دلار اظهارکرد: انتشار اخبار از افرادی که جایگاه‌های خاص دارند مانند رئیس‌جمهوری یا وزرا و نمایندگان مجلس می‌تواند بر بازار موثر باشد. البته تمام دلایل ریزش بازار را نمی‌توان به یک اظهارنظر منتسب کرد اما قطعا اظهارات رئیس‌جمهوری درباره افت نرخ دلار در بورس اثر گذاشت.

سخن پایانی...

با توجه به تایید استعفای حسن قالیباف‌اصل ازسوی وزارت اقتصاد، انتظار می‌رود بازار سهام تهران در دو هفته پیش رو سکاندار جدید خود را بشناسد اما مسئله‌ای که مطرح می‌شود ثبات مدیریتی در حوزه‌های کلان اقتصادی است که در کشور ما کاملا نادیده گرفته می‌شود. فارغ از کیفیت عملکرد قالیباف‌اصل در بازار سرمایه باید این نکته را مورد بررسی قرار داد که چرا اغلب کشورهای توسعه‌یافته کمترین تغییرات مدیریتی را در حوزه اقتصاد، فرهنگ، ورزش و... داشته و به جز در زمینه مدیران سیاسی سعی در ابقای مدیران (فارغ از دیدگاه و گرایشات سیاسی) دارند؟ آیا این مسئله به غیر از ایجاد ثبات در حوزه‌های تحت مدیریتی این افراد دلیل دیگری هم می‌تواند داشته باشد؟ آیا وقت آن نرسیده که ما نیز با این مسئله کلیدی کنار آمده و آن را سرلوحه مدیریت اقتصاد کشور قرار دهیم؟

پیمان مولوی: بازار سهام یک سرمایه بین‌نسلی است که باید آن را برای آیندگان به سلامت به ارث بگذاریم

سیدکاظم موسوی: دولت وظیفه دارد شرایط را برای ورود به بازار سرمایه فراهم کند تا افراد بتوانند با خیال آسوده در این بازار سرمایه‌گذاری کنند

یادداشت

سخنی با سهامداران بورس

سارا فلاح
کارشناس بازار سهام

با رشد چشمگیری که در دو سال اخیر در بازار بورس ایران شاهد بودیم، بسیاری از آحاد جامعه به فعالیت در این بازار بسیار وسوسه‌کننده ترغیب شده‌اند؛ به‌طوری که شاهد افزایش بی‌سابقه‌ای در صدور کدهای معاملاتی در کارگزاری‌های خدمات بورسی بودیم. این در حالی بود که بیشتر این افراد فاقد دانش و مهارت لازم در این زمینه بودند و فقط تحت‌تاثیر رشد بی‌سابقه بازار بورس و تبلیغاتی که در این حوزه در حال انجام بود، قرار می‌گرفتند.

اصلا شعار «شغل دوم درآمد اول» شعار نادرستی است که هرکسی را به وسوسه می‌اندازد تا شانس خود را امتحان کند و فریب این را بخورد که فعالیت در بازارهای مالی ساده بوده و نیازمند دانش و اطلاعات بسیار تخصصی نیست. این در حالی است که اگر بخواهیم صادق باشیم، فعالیت در بازارهای مالی و معامله‌گری و کسب سود در این بازارها بسیار دشوار بوده و یک حوزه فعالیت بسیار تخصصی و پیچیده است که نیازمند سال‌ها کسب دانش و تجربه است تا یک فرد به معامله‌گری حرفه‌ای و سودده تبدیل شود.

طبق آمارها ۹۰ درصد کسانی که در بازارهای مالی در سراسر جهان مشغول به فعالیت در این حوزه هستند، معاملات زیاندهی را انجام می‌دهند و فقط ۱۰ درصد افراد موفق به انجام معاملات سودآور در این بازارها می‌شوند و به همین دلیل اغلب کشورها قوانینی برای فعالیت در این بازارها لحاظ می‌کنند.

■ چطور حرفه‌ای شویم؟

حرفه‌ای شدن در این بازار نیازمند کسب دانش تخصصی و تجربه بلندمدت است. اگر بخواهیم مراحل تبدیل شدن به یک معامله‌گر موفق را تشریح کنیم، متوجه خواهیم شد که این فرآیند تا چه اندازه دشوار و نیازمند صرف هزینه و زمان است.

برای تبدیل‌شدن به یک معامله‌گر حرفه‌ای باید اصول مقدماتی و قواعد پیشرفته معامله‌گری را بیاموزید و پس از تسلط بر این موارد، باید انواع استراتژی‌های معاملاتی اثبات‌شده را فرابگیرید و در اجرای آنها تجربه کسب کنید.

واقع‌بین بودن درباره این حرفه بسیار مهم است. باید پذیرفت هیچ روش و سیستم کاملی وجود ندارد که بتوان با آن همه معاملات را با سوددهی انجام داد و این مربوط به ذات بازارهای مالی و پیش‌بینی‌ناپذیر بودن این بازارها بر می‌گردد. با این حال، با علم‌آموزی و کسب تجربه در بازار می‌توانید با افزایش مهارت‌های تحلیلی و معامله‌گری تا حد زیادی اطلاعات درست و کاربردی را از اطلاعات نادرست و گمراه‌کننده تشخیص داده و با تمرکز بر اطلاعات مهم و بهره‌برداری از آن اطلاعات در معاملات خود به یک معامله‌گر موفق و سودآور تبدیل شوید.

پیش‌تر نیز اشاره شد که اصول مقدماتی معامله‌گری نخستین مرحله در مسیر معامله‌گر شدن است. یادگیری اصول مقدماتی بازار و معامله‌گری درک درستی از مبانی بنیادی را در تمامی شاخه‌های معامله‌گری فراهم می‌کند و قبل از اینکه آموزش‌های پیشرفته گذرانده شود، فراگیری اصول اولیه و مقدماتی الزامی است.

با آموزش اصول مقدماتی یک دیدگاه کلی در فرد پیدا شده و با دیدی بازتر درباره اینکه در چه بازاری می‌خواهد فعالیت کند، ایجاد می‌شود. به‌عنوان مثال، فردی که قصد دارد در بورس فعالیت کند، مدام به‌دنبال یادگیری مفاهیم بورسی خواهد بود یا فردی که قصد ورود به معاملات آتی، طلا، معاملات ارزی و... را دارد، به‌دنبال فراگیری اطلاعات اختصاصی فعالیت در آن حوزه خواهد رفت.

اصول اولیه شامل تمام اطلاعات واقعی درباره معامله‌گری مانند؛ انواع بازارها، نحوه حرکت و تحلیل تغییر قیمت‌ها بر چه اساسی است. دریافت کد معاملاتی و آموزش سفارش‌گذاری، مدیریت ریسک، ساعات معاملات، نحوه نظارت بر عملکرد معاملات و میزان سرمایه مورد نیاز برای معاملات و سایر مواردی که یک معامله‌گر در بدو ورود به این حرفه نیاز است یاد بگیرد را شامل می‌شود. اما اینها اصول مقدماتی هستند و همانطور که ذکر شد، مرحله پیشرفته آموزش بازار نیز گام بعدی برای موفقیت در این حوزه است.

■ طراحی استراتژی

گام بعدی پس از یادگیری اصول پیشرفته معامله‌گری، یافتن یا طراحی استراتژی‌هایی است که می‌خواهید در بازار با آن معامله و کسب سود کنید.

یافتن استراتژی‌های مناسب نسبت به یادگیری اصول معامله‌گری به تحقیق و تأیید بسیار بیشتری نیاز دارد. هنگام یادگیری استراتژی‌ها، باید نمودارها را مرور کرد و به‌دنبال نمونه‌هایی در نمودار سهام بود که با استراتژی انتخابی افراد همخوانی داشته باشد. اگر به این نتیجه رسیدید که استراتژی انتخابی شما با پیشینه نمودار همخوانی دارد، معامله‌گری با آن استراتژی را آغاز کنید و اگر پس مدتی انتظارات شما فراهم شد، آن استراتژی را ادامه و توسعه دهید، در غیر این صورت آن را کنار بگذارید.

تاریخچه

آشنایی با بورس ژاپن

بورس اوراق بهادار توکیو در ۱۵ مه سال ۱۸۷۸ میلادی با عنوان «Tokyo Kabushiki Torihikijo» با هدایت وزیر دارایی وقت «Shibusawa Eiichi» که یکی از طرفداران سرسخت سرمایه‌داری بود، تأسیس و فرآیند معاملات بازار نیز در یکم ژوئن همان سال آغاز شد. در سال ۱۹۴۳ این بازار با ۱۰ بورس محلی در شهرهای بزرگ ژاپن ادغام و بورس یکپارچه ژاپن تأسیس شد. عملیات بازار جدید بلافاصله پس از بمباران ناگازاکی متوقف و دوباره سازماندهی شد. پس از پایان مسائل و مشکلات مربوط به جنگ، سرانجام بورس جدید توکیو در ۱۶ مه سال ۱۹۴۹ دوباره آغاز به کار کرد. بورس ژاپن در بازه زمانی ۱۹۸۳ تا ۱۹۹۰ میلادی رشد عجیب و بی‌سابقه‌ای را تجربه کرد؛ تا جایی‌که در اوج سال ۱۹۹۰ و پیش از ریزش قریب‌الوقوع شاخص‌ها این بازار حدود ۵۰ درصد سرمایه موجود در بازارهای سهام جهان را به خود اختصاص داد و در رده چهارمین بازار مالی بزرگ جهان قرار گرفت! البته پس از ترکیدن این حباب قیمتی در بازار سهام و املاک، شاخص‌های بورس افت محسوسی را تجربه کردند. ساختمان فعلی بورس ژاپن در ۲۳ مه سال ۱۹۸۸ افتتاح شده و طبقه تالار معاملات در ۳۰ آوریل همان سال بسته شد تا فرآیند معاملات به صورت تمام الکترونیکی انجام شود.

در ادامه بورس ژاپن یک سامانه معاملاتی به‌نام «TSE Arrows» را در سال ۲۰۰۰ معرفی و راه‌اندازی کرد. در ادامه فرآیند الکترونیکی شدن بازار نیز سامانه معاملاتی جدید و پیشرفته «Arrowhead» در سال ۲۰۱۰ در دسترس سرمایه‌گذاران این بازار قرار گرفت.

■ ساختار بورس ژاپن چگونه است؟

سهام پذیرفته‌شده در بازار بورس ژاپن در ۳ بخش شامل بازار اول (راه‌اندازی از سال ۱۹۴۹ شامل شرکت‌های بزرگ)، دوم (راه‌اندازی از سال ۱۹۶۱ شامل شرکت‌های متوسط) و بازار شرکت‌های استارت‌آپی (راه‌اندازی از سال ۱۹۹۱) دسته‌بندی می‌شوند.

بورس ژاپن نیز ابزار سرمایه‌گذاری متنوعی مانند سهام، شاخص‌ها، اوراق قرضه، کالا، ETF و اوراق مشتقه در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌دهد. این بازار یکی از بورس‌های متراکم از لحاظ کمیت شرکت‌های پذیرفته شده است؛ به‌گونه‌ای که هم‌اکنون بیش از ۳۷۰۰ کمپانی در فهرست شرکت‌های بورسی بازار توکیو حضور دارند که ارزش بازار آنها در مجموع بیش از ۵ تریلیون دلار است.

■ شاخص Nikkei ۲۲۵ چیست؟

Nikkei ۲۲۵ مخفف عبارت Stock Nikkei ۲۲۵ Average است، که نام مهم‌ترین شاخص بورس ژاپن است. این شاخص قیمتی هم‌وزن متشکل از سهام ۲۲۵ شرکت برتر پذیرفته شده در بازار بورس ژاپن است. براساس تاریخچه بازارهای مالی، نیکی قدیمی‌ترین شاخص در بازارهای مالی آسیاست.

منبع: وب‌سایت خانه‌سرمایه

یکشنبه
۵ بهمن ۱۳۹۹- ۱۰ جمادی‌الثانی ۱۴۴۲ - ۲۴ ژانویه ۲۰۲۰-شماره ۱۷۱۴-پیاپی ۳۰۳۲

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲ در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱ در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲
عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

کنترل کیفیت هوای تهران: هوای خروجی از اگزوز خودروهای فیلتردار از هوای پایتخت پاک‌تر است

طرح: حسین علیزاده

عکس: آیدا فریدی

افزایش ۲ برابری سرانه مصرف انرژی در کشور

۳ برابر هند گاز مصرف می‌کنیم

اگر روند مصرف بی‌رویه انرژی در کشور ادامه داشته باشد، ما از سال ۱۴۰۳ نیاز خواهیم داشت که گاز وارد کنیم.

این جمله سید محمد مجابی، رئیس کمیته محیط‌زیست مجمع تشخیص مصلحت نظام است که می‌گوید: سرانه مصرف انرژی در ایران طی سال ۱۳۹۰ به معادل ۱۸.۸ بشکه نفت خام رسیده است.

وی با بیان اینکه لازم است ما از دو جنبه آلودگی هوا و افزایش تولید گازهای گلخانه‌ای که منجر به تغییرات اقلیم می‌شود، به مسئله هوا در کشور توجه کنیم، تصریح کرد: سرانه مصرف انرژی در ایران بسیار بالا است، به‌طوری‌که در سال ۱۳۷۰ سرانه مصرف ما ۷.۳ بشکه معادل نفت خام بوده اما در سال ۱۳۹۰ به معادل ۱۸.۸ بشکه نفت خام رسید.

رئیس کمیته محیط‌زیست مجمع تشخیص مصلحت نظام با اشاره به اینکه افزایش مصرف انرژی سبب گرم شدن کره زمین می‌شود که تبعات خود را دارد، گفت: مصرف گاز طبیعی در ایران تقریبا برابر با کشور چین است.

همچنین ما ۳ برابر کل جمعیت کشور هند گاز مصرف می‌کنیم. اگر این روند مصرف انرژی در کشور ادامه داشته باشد ما از سال ۱۴۰۳ نیاز خواهیم داشت که گاز وارد کنیم.

▣ ۷۲۰ میلیون تن، میزان تولید دی‌اکسید کربن

به‌گفته مجابی ما جزو ۱۰ کشور اول تولیدکننده گازهای گلخانه‌ای در جهان بعد از ژاپن و آلمان هستیم، به‌طوری‌که در سال ۲۰۱۸ میزان تولید دی‌اکسید کربن در ایران حدود ۷۲۰ میلیون تن اعلام شد.

وی با بیان اینکه رهبر معظم انقلاب در سیاست‌های اصلاح الگوی مصرف به‌صورت مستقیم به موضوع بهینه‌سازی مصرف انرژی اشاره کرده‌اند، تصریح کرد: در سیاست‌های ابلاغی محیط‌زیست نیز به این موضوع اشاره شده است؛ بنابراین بهینه‌سازی مصرف انرژی از جمله تکالیفی است که دستگاه‌های اجرایی کشور باید به آن بپردازند.

رئیس کمیته محیط‌زیست مجمع تشخیص مصلحت نظام در بخش دیگری از صحبت‌های خود ضمن اشاره به مسئله آلودگی هوا در کشور اظهار کرد: طی سال‌های اخیر از غلظت برخی آلاینده‌های هوا از جمله ذرات معلق کمتر از ۱۰ میکرون، دی‌اکسید گوگرد، اکسیدهای نیتروژن و ترکیبات آلی فرار مانند بنزن کاسته شده است. بهبود کیفیت سوخت، ارتقای استاندارد خودروها، کاهش نسبی توفان‌های گردوغبار، افزایش نسبی بارش‌ها و... در این امر بی‌تاثیر نبوده است.

مجابی با اشاره به اینکه در حال حاضر علت اصلی آلودگی هوا در کلانشهرهای کشور افزایش غلظت ذرات معلق کمتر از ۲.۵ میکرون است، گفت: قانون هوای پاک که نتیجه تعامل خوب بین مجلس و دولت است، باتوجه به سیاست‌های ابلاغی رهبر معظم انقلاب راهکارهای کنترل آلودگی هوا به‌دلیل افزایش غلظت ذرات معلق کمتر از ۲.۵ میکرون را مشخص کرده است.

وی ادامه داد: قانون هوای پاک در ۳۴ ماده به مسائل مختلف در حوزه آلودگی هوا به‌صورت جامع پرداخته و تکالیفی را برای دستگاه‌های ذی‌ربط مشخص کرده است. همچنین در این قانون به موضوع جرم‌انگاری و جریمه منابع آلاینده اشاره شده است.

▣ قوانین بازدارنده ضریب نفوذ کمتری دارند

رئیس کمیته محیط‌زیست مجمع تشخیص مصلحت نظام با تاکید بر اینکه قوانین بازدارنده ضریب نفوذ کمتری نسبت به قوانین ترغیب‌کننده دارند، تاکید کرد: از جمله موضوعاتی که باید به آن پرداخته شود، حمایت‌های اقتصادی از صنایع برای جلوگیری از آلودگی در کنار وضع قوانین و مقررات مالیاتی و عوارض است که ما در این زمینه موفق نبوده‌ایم؛ هرچند در قانون اصلاح مالیات ارزش افزوده به حوزه محیط‌زیست پرداخته شده است؛ البته این قانون از سال آینده اجرایی می‌شود.

به‌گفته وی اخیرا در کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی تصویب شد که ۳۵ درصد عوارض آلایندگی -از محل یک درصد نرخ فروش- در اختیار محیط‌زیست قرار گیرد.

مجابی با بیان اینکه مسئله بسیار مهم برای رفع آلودگی هوا در کشور این است که دستگاه‌های اجرایی مختلف در راستای اجرای قانون هوای پاک اقدام کنند، گفت: البته در این راستا باید چند موضوع را مدنظر قرار داد؛ اول آنکه ما در حال حاضر به‌دلیل تحریم‌های ظالمانه‌ای که علیه ایران وجود دارد، محدودیت‌هایی در برخی موارد مانند فیلتراسیون، نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی، حذف فلر، از رده خارج کردن خودروهای فرسوده -که در گذشته به ازای ورود خودروهای خارجی اتفاق می‌افتاد- و... داریم.

▣ نمی‌توانیم مازوت صادر کنیم

رئیس کمیته محیط‌زیست مجمع تشخیص مصلحت نظام در ادامه تصریح کرد: ما باید تسلط، دانش و سرمایه‌گذاری خود را برای کنترل تولیدات جانبی نفت افزایش دهیم. تقریبا به‌نسبت یک به ۳ در ازای تولید مشتقات سبکی مانند بنزین، مشتقات سنگینی مانند مازوت تولید می‌شود.

از سویی کشور در شرایط تحریم نمی‌تواند مازوت را صادر کند؛ بنابراین این وظیفه برعهده دانشمندان و مسئولان کشور است که برای سوخت‌های سنگینی مانند مازوت برنامه‌ریزی کنند.

اگر راهکاری برای این مسئله پیدا نکنیم و شرایط به‌همین صورت ادامه داشته باشد، در تله‌ای گیر خواهیم کرد که سوخت سنگین روی دست ما می‌ماند و نمی‌دانیم با آن چه کنیم.

▣ راه‌اندازی شهرک دانش‌بنیان انرژی

وی با تاکید بر اینکه در این شرایط نیاز به توسعه فناوری‌های ساخت داخل در زمینه فرآورش سوخت، تولید کاتالیست و... داریم، اظهار کرد: متاسفانه سیستم کشور به‌حدی دچار بروکراسی است که این فعالیت‌ها در پیچ‌وخم بروکراسی گرفتار می‌شوند.

پیشنهاد می‌کنم در ایران شهرک تحت عنوان شهرک دانش‌بنیان و استارت‌آپی در حوزه انرژی راه‌اندازی کنیم.

در کشوری مانند ایران که دارای میزان زیادی از ذخایر انرژی تجدیدپذیر ازجمله نور خوشید، باد، امواج دریایی و زمین‌گرمایی است، به‌راحتی می‌توان مشکلات در حوزه انرژی‌های تجدیدناپذیر را به سمت رفع شدن سوق داد.

سخن پایانی...

مجابی در پایان با اشاره به اینکه حتی می‌توان با استفاده از بیوگاز چاره‌ای برای بحران پسماند در کشور اندیشید، گفت: استفاده از انرژی‌های پاک و پیدا کردن راهکاری برای مدیریت سوخت‌های سنگین باید در اولویت قرار گیرد. منابعی که در کشور ما وجود دارد، فرصت بی‌نظیری است برای ایجاد اشتغال و درآمد. همچنین با قاطعیت باید گفت قانون هوای پاک یکی از بهترین قوانینی است که در کشور و در حوزه محیط‌زیست تصویب شده است. اگر تمام بخش‌های مختلف کشور به وظایف خود براساس این قانون عمل کنند، می‌توان معضل آلودگی هوا را رفع کرد.

از فضای مجازی

پایان عصر نفت

غلامرضا مصدق- کارشناس اقتصاد: نفت در گذشته‌ای نه‌چندان دور، عاملی مهم برای کسب درآمد بادآورده برای کشورهای صادرکننده آن بود.

حساسیت این کالای سابقا استراتژیک چنان بود که کم شدن چنده هزار بشکه‌ای صادرات آن منجر به آشوبی بزرگ در بازارهای جهانی می‌شد.

دو شوک نفتی ۱۹۷۳ و ۱۹۷۹ به دنیا نشان داد که زهر این مار کبرا چقدر می‌تواند کشنده باشد. تصور تحریم خرید نفت یک کشور صادرکننده به مخیله هیچ کس خطور نمی‌کرد؛ چه رسد به اینکه سومین صادرکننده نفت جهان مورد تحریم حداکثری قرار بگیرد.

کشورهای صاحب ذخایر عمده نفتی می‌توانستند به نسبت قدرت‌شان در تولید نفت هم امنیت بخرند و هم همواره بر ناکارآمدی‌های ساختاری سیستم حکمرانی خود سرپوش بگذارند.

اما در چند سال اخیر ظرفیت تولید بر تقاضا و مصرف پیشی گرفت. روز به روز راندمان فناوری‌های تولید انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر مثل انرژی بادی و خورشیدی افزایش و بالعکس به همان نسبت هزینه آنها رو به کاهش می‌گذارد. به لطف فناوری‌های جدید، تولید نفت از ذخایر عظیم ماسه‌های نفتی توجیه‌پذیر شد.

امریکا بزرگ‌ترین مصرف‌کننده و واردکننده نفت دنیا علاوه بر رسیدن به خودکفایی تبدیل به صادرکننده نفت هم شد. شدت مصرف سوخت‌های فسیلی با توسعه انواع فناوری‌های نوین لحظه به لحظه رو به کاهش است.

ارزش سهام شرکت تازه‌تاسیس تسلا، تولیدکننده خودروهای برقی با عمر کمتر از ۱۸ سال از ارزش ۶ شرکت بزرگ، تویوتا، فولکس، BMW، بنز، جنرال موتورز و فراری بیشتر است.

حساسیت جهانی به محیط‌زیست موجب قدرت‌گیری و اثرگذاری روزافزون سازمان‌های حافظ محیط‌زیست شده است.

روند فزاینده کاهش اهمیت نفت به نقطه‌ای رسیده که بازار جهانی نفت اصلا تحریم نفتی ایران را احساس نکرد، چون دیگر صادرکنندگان نفت مثل کفتار برای گرفتن سهمی از بازار نفت ایران به‌جای خالی ما بیرحمانه حمله‌ور شدند.

زمانی سازمان اوپک، برای بالا نگه داشتن قیمت نفت چندصد هزار یا حداکثر یک میلیون بشکه از صادرات نفت خود را کاهش می‌داد، اما حالا کاهش ۱۰ میلیون بشکه‌ای صادرات هم برای افزایش قیمت نفت افاقه نمی‌کند.

الان در رده‌بندی ۱۰ شرکت باارزش دنیا فقط شرکت نفتی آرامکو قرار دارد (که شامل کل صنعت نفت عربستان است)، در حالی که زمانی نه‌چندان دور بیش از ۵۰ درصد ۱۰کمپانی برتر دنیا نفتی بودند.

با افول قدرت نفت، سال‌های پیش رو برای کشورهای صادرکننده این کالا از جمله ایران که وابستگی زیادی به درآمد نفت دارد، نویدبخش خبرهای خوب نیست، اما خبر خوب برای ما این است که ایران امکانات بالقوه گسترده‌ای مثل، توریسم، ترانزیت کالا و مسافر، سرمایه‌گذاری خارجی، توسعه صنایع انرژی‌بر، IT، نانو و پتروشیمی، صادرات خدمات مهندسی و برق، تخصص و سرمایه ایرانیان خارج از کشور، مکانیزه کردن کشاورزی و استفاده بهینه از منابع آب، ارائه خدمات پزشکی به بیماران خارجی و... را برای تنوع‌بخشی به درآمد ملی داراست، اما خبر بد اینکه پایبندی ما به سوگند «از دست ندادن هیچ فرصتی برای از دست دادن فرصت‌ها» هنوز بدون کوچک‌ترین خللی پابرجاست.

بالفعل کردن فرصت‌های مذکور برای خروج از تله وابستگی به نفت، مستلزم تغییر جهت و اتخاذ یک استراتژی توسعه کارآمد که همه ارکان نظام بر سر اجرای آن به توافق رسیده باشند، است که باتوجه به در دستور کار بودن اولویت‌های پرهزینه و بیهوده دیگر، رسیدن به آن فقط در خواب و خیال ممکن است.

نگاه روز

یارانه برق و خاموشی

مدیرعامل شرکت تولید برق حرارتی، هفته اخیر هشدار داد در صورت «افزایش نیاز کشور به برق» و نبود «سرمایه‌گذاری لازم» برای تامین برق از سال ۱۴۰۲ این صنعت با مشکلات جدی روبه‌رو خواهد بود.

این نخستین بار نیست که یک مقام رسمی درباره بحران برق هشدار می‌دهد. پیش از این نیز مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گزارش اختصاصی خود درباره چشم‌انداز صنعت برق در ایران گفته بود «چنانچه وزارت نیرو یا بخش خصوصی نتواند در سال حداقل ۲۰۰۰ مگاوات نیروگاه جدید را وارد مدار کند، کشور در طول این مدت با بحران برق مواجه خواهد شد.» باتوجه به بررسی‌های صورت گرفته این مرکز برای افزایش ۵ هزار مگاواتی تولید برق، سالانه بالغ بر ۳ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری جدید نیاز است.

براساس گزارش «سازمان اطلاعات مرکزی»، ایران با تولید ۲۶۵ میلیارد کیلووات ساعت برق از لحاظ تولید در سال ۲۰۱۷ رتبه ۱۶ و با مصرف ۲۲۱ میلیارد کیلووات ساعت، از منظر مصرف رتبه ۱۸ مصرف برق را در دنیا به خود اختصاص داده است.

همچنین بررسی ساختار وزارت نیرو نشان می‌دهد این صنعت متشکل از ۱۶ شرکت برق منطقه‌ای، ۲۸ شرکت مدیریت تولید و ۴۲ شرکت توزیع نیروی برق است. شرکت سهامی مدیریت شبکه برق ایران، شرکت مدیریت پروژه‌های نیروگاهی ایران (مپنا)، سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) و شرکت تعمیرات نیروگاهی ایران نیز به‌عنوان شرکت‌های وابسته به توانیر محسوب می‌شوند. شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران، موسسه آموزش علمی-کاربردی صنعت آب و برق، مجتمع‌های آموزشی پژوهشگاه نیرو و موسسه تحقیقات آب، سازمان توسعه برق ایران و سازمان آب و برق خوزستان هم مجری طرح‌ها و برنامه‌های وزارت نیرو هستند.

برمبنای آمار رسمی، این صنعت در حال حاضر با بدهی ۳۰ هزار میلیارد تومانی و کسری بودجه ۸ هزار میلیارد تومانی در بخش «درآمد-هزینه» مواجه است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد چالش‌های صنعت برق را می‌توان به دو بخش «درون‌ساختاری» و «برون‌سازمانی» تقسیم کرد. در بخش درون‌ساختاری می‌توان به عواملی چون «نظام قیمت‌گذاری ناکارآمد و غیرشفاف»، «کاهش سرمایه‌گذاری در توسعه ظرفیت تولید و شبکه برق»، «اتلاف بالا و بهره‌وری پایین تجهیزات تولید، انتقال و توزیع برق»، و «چالش تامین مواد خام و فلزات موردنیاز تولیدکنندگان» اشاره کرد.

درباره تامین مواد خام و فلزات موردنیاز تولیدکنندگان، چنانکه احسان رحمانی، مدیرعامل شرکت «مسبارکاوه» نیز اشاره کرده «بزرگ‌ترین مشکل صنعت برق کشور انحصار تامین مواد اولیه همچون آلومینیوم و مس است که توسط شرکت‌های دولتی و خصولتی انجام می‌شود؛ عاملی که باعث می‌شود شرکت‌های خصوصی برای تامین مواد اولیه خود ناگزیر به خرید از واسطه‌ها شده و هزینه‌های هنگفتی بابت پرداخت کنند.»

اما در بخش برون‌سازمانی می‌توان به ناکارآمدی دولت به‌عنوان متولی اصلی این صنعت اشاره کرد که با «اصلاحات ساختاری مکرر و خصوصی‌سازی ناکارآمد»، «انحصارگرایی در توزیع و فروش برق»، «نپرداختن مطالبات بخش خصوصی» و «ایجاد آثار منفی مالی و فنی ناشی از سیاست‌های بین‌المللی نظام» بحران‌هایی در این صنعت ایجاد کرده که باوجود وخامت، چاره‌اندیشی جدی برای آن صورت نگرفته است. علیرضا کلاهی، رئیس سابق سندیکای صنعت برق، درباره ناکارآمدی دولت یازدهم در زمینه برق گفت: «دولت دهم و وزارت نیرو با ۱۵ هزار میلیارد تومان کسری سرمایه‌گذاری به دولت یازدهم منتقل شد و در دولت یازدهم نیز فکر جدی برای اصلاح اقتصاد صنعت برق صورت نگرفت و این مشکل به‌طور مرتب به دوره بعدی منتقل و بزرگ‌تر شد.» به‌گفته عبدالعلی رحیمی مظفری، نماینده مجلس شورای اسلامی، این وضعیت در سال ۱۴۰۰ هم ادامه خواهد داشت. وی ضمن انتقاد از بودجه وزارت نیرو در لایحه بودجه سال آتی، گفت: «متاسفانه باوجود آنکه هزینه‌های وزارت نیرو در یک سال اخیر حداقل یک و نیم تا ۲ برابر شده، بودجه این وزارتخانه افزایش خاصی نداشته و در لایحه توجهی به تولید برق، توسعه برق‌رسانی، تجهیزات نیروگاه‌ها، افزایش خطوط آبرسانی، سدسازی و نشده است.»

دریچه

حواس‌تان باشد سرتان کلاه بنزینی نرود

شاید برای شما هم پیش آمده باشد که با ورود به جایگاه سوخت با کارت سوخت‌های متعدد از سمت متصدی جایگاه یا توصیه به استفاده از مکمل‌ها روبه‌رو شده باشید اما باید توجه کنید که با رد و بدل شدن چند کارت یا استفاده از مکمل‌های قلابی سرتان کلاه نرود.

دونرخی شدن بنزین این امکان را برای برخی از افراد به‌وجود آورد تا از طریق فروش سهمیه خود سودجویی کنند. به این ترتیب که فرد موجودی کارت سوخت خود را به جایگاه‌دار به نرخ پایین‌تر از ۳۰۰۰ تومان می‌فروشد و اپراتور نیز با کمی سود به همان نرخ مصوب یعنی هر لیتر ۳۰۰۰ تومان، سوخت را به متقاضی می‌فروشد.

در یک حساب سرانگشتی اگر فرض کنیم اپراتور در هر سوخت‌گیری که به‌طور میانگین ۳۰ لیتر است، ۱۵ هزار تومان سود کند و در طول روز برای ۲۰ نفر نیز این کار را انجام دهد، حداقل در یک روز ۴۵۰ هزار تومان سود خواهد کرد. دولت برای مقابله با این مسئله اقداماتی همچون پیمایش میزان مصرف تاکسی‌ها و خودروهای حمل بار که سهمیه بیشتری دارند را انجام داده، اما بعضا دیده می‌شود که این کار در برخی از جایگاه‌های سوخت رواج دارد.

گاهی نیز ممکن است متصدی جایگاه پیشنهاد استفاده از مکمل‌های سوخت را بدهد اما حاضر نباشد قوطی خالی مکمل سوخت را به مشتری نشان دهد یا حتی دیده شده که قوطی‌های خارجی با موادی نامعلوم از قبل پر شده و به مشتری با نرخ بالا فروخته می‌شود، این در حالی است که مسئولان بارها اعلام کرده‌اند که هیچ کدام از خودروهای موجود به مکمل‌های بنزینی نیاز ندارند و لازم نیست افراد از این مواد افزودنی و مکمل‌های بنزین استفاده کنند.

تاکید شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی این است که سوخت توزیعی نیازی به مکمل ندارد. این موضوع مربوط به تمام خودروها حتی خودروهای خارجی می‌شود و عرضه مواد افزودنی و مکمل‌های بنزین در جایگاه‌های سوخت مورد تایید این شرکت نیست. حتی استفاده از مکمل‌هایی که از استاندارد کافی نیز برخوردارند، توصیه نمی‌شود، چراکه بنزین عرضه شده در تمام جایگاه‌های عرضه سوخت کشور مطابق با استانداردهای شرکت ملی پالایش و پخش، تولید و توزیع می‌شود.

فاطمه کاهی، سخنگوی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی درباره اتفاقاتی که در این راستا در جایگاه‌ها می‌افتد، به ایسنا گفت: در بازرسی‌هایی که به‌صورت دوره‌ای از جایگاه‌های سوخت انجام می‌شود، موضوع استفاده از چند کارت سوخت نیز مورد توجه قرار می‌گیرد و اگر موردی مشاهده شود قطعا با آن برخورد خواهد شد. وی با بیان اینکه افراد نیز می‌توانند این مسئله را با سامانه ۰۹۶۲۷ در میان بگذارند، اظهار کرد: اگر افراد دچار مشکل شدند و اپراتورها کارت جایگاه را در اختیار آنها قرار ندادند، می‌توانند شکایت خود را به این سامانه اعلام کنند و مطمئن باشند که شکایت آنها پیگیری خواهد شد.

کاهی با تاکید بر اینکه جایگاه‌ها موظف هستند کارت سوخت جایگاه را در اختیار افرادی که قصد دارند به‌صورت آزاد بنزین بزنند قرار دهند، گفت: روی عملکرد اپراتورها نیز نظارت ویژه وجود دارد؛ با این حال افراد نیز می‌توانند هرگونه تخلف در پمپ‌بنزین‌ها را گزارش دهند. وی درباره استفاده از مکمل‌های بنزین نیز گفت: استفاده از این مکمل‌ها برای هیچ خودرویی توصیه نمی‌شود و عرضه مواد افزودنی و مکمل‌های بنزین مورد تایید شرکت ملی پخش نیست.